

[REDACTED]

Van: [REDACTED] V.O.F. [REDACTED]@home.nl>
Verzonden: dinsdag 25 november 2014 21:35
Aan: DrentscheAa
CC: [REDACTED]
Onderwerp: vervuiling polder Oosterland, welke betekenis is dit voor de Drentsche Aa
Bijlagen: drentseabrfnov2014.pdf

Geachte [REDACTED] en [REDACTED]
Hierbij mail ik u onze brief ter attentie van het overlegorgaan welke wij u eveneens per post toesturen.
Vriendelijke groeten,
[REDACTED]

Waterschap Hunze en Aa's
t.n.v. [REDACTED]
Postbus 195
9640 AD VEENDAM

Assen,
19 februari 2018

Referentie
NBEL336

Onderwerp:
ontwerp-peilbesluit
Westerpolder-Oosterland-
Vestdijklaan

Geachte [REDACTED],

Via de website van het waterschap heb ik kennisgenomen van het Ontwerp peilbesluit Westerpolder-Oosterland-Vestdijklaan. Uw voorgenomen besluit roept bij mij een aantal vragen op waar ik graag een antwoord op zou willen hebben.

In de toelichting op dit ontwerp peilbesluit is te lezen dat:

“..... De rechter heeft op 14 juli 2016 uitspraak gedaan over de rechtszaak tegen peilbesluit Paterswolde. Drie grondeigenaren uit dit peilbesluitgebied hebben aangegeven dat het waterschap in dit peilbesluit het landbouwbelang onvoldoende heeft meegewogen. Volgens de uitspraak moet er een nieuw peilbesluit genomen worden in 3 peilgebieden uit dit peilbesluit. Hierbij moet een betere afweging komen van de tegenstrijdige belangen (natuur en landbouw) op basis van de betreffende bestemmingsplannen en onderzoek naar deze aanwezige belangen. Om deze afweging te maken hebben wij de afgelopen periode benut om onderzoek te doen. Verder is de provincie Groningen ambtelijk en bestuurlijk aangespoord om helderheid te geven over hun aankoopbeleid voor natuurdoelstellingen.

Op dit moment is peilbesluitgebied en omgeving circa tien cm gedaald door de winning van gas in Groningen. In dit gebied is de bodemdaling door gaswinning nog niet gecompenseerd. Door deze bodemdaling is de polder langzaam vernat en is de drooglegging minder geworden omdat we dezelfde streefpeilen zijn blijven aanhouden. Bij bodemdaling door gaswinning compenseren wij in ons beheergebied normaliter als er vijf centimeter bodemdaling is opgetreden conform onze afspraak met de Bodemdalingscommissie door aardgaswinning. Als er schade optreedt als gevolg van het afwijken van deze regel, verwijst de commissie aanvragen voor schadevergoedingen door naar het waterschap.....”

Verder beschrijft u de huidige functie:

“.....De provincie Drenthe en Groningen hebben in hun voornemen de polder Oosterland de functie Natuur toegewezen. Daarnaast is het gebied aangewezen als Natuurnetwerk Nederland (NNN). De NNN en de functie natuur staan geen verslechtering van de huidige ecologische waarden toe. Echter de functie natuur staat geen verhoging van de streefpeilen toe zolang er nog landbouw in het gebied aanwezig is. Dat dit nog het geval is blijkt uit de Bestemmingsplannen Buitengebied Tynaarlo en de Beheersverordening Buitengebied Haren. De functies van Beheersverordening Buitengebied Haren komen overeen met de functies Ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Haren. In beide gemeente zijn er percelen aangewezen voor de functie Agrarisch-1 en Agrarisch met waarden.....”

Ik mis in de argumentatie de afspraken uit Beheer-, Inrichtings- en Ontwikkelingsplan Drentsche Aa 2.0 (BIO-plan 2012 - 2020) om gezamenlijk toe te werken naar het gewenste eindbeeld: een robuust natuurlijk water- en natuursysteem (zie ook bijlage 1). Mijn vraag is of met deze peilaanpassingen bestaande natuurwaarden niet worden aangetast? Past het nieuwe peil wel bij de toekomstige inrichting van het gebied?

Een tweede opmerking is dat in 2027 het NNN moet zijn gerealiseerd. Nieuwe ontwikkelingen/besluiten zouden moeten bijdragen aan doelrealisatie daarvan. Beweegt het waterschap met dit voorgenomen besluit niet de andere kant op? Doelrealisatie lijkt zo verder uit beeld te komen, bij voorbeeld door extra kosten die richting 2027 moeten worden gemaakt omdat de voorgenomen maatregelen later weer te moeten compenseren.

Mijn derde vraag sluit aan bij de uitkomsten van de bijeenkomst 'Drentsche Aa, Landschap met Energie d.d. 6 december 2017. Een van de conclusies was dat het Drentsche Aa-gebied bijdraagt aan klimaatadaptatie door vernatting = tegengaan veenoxidatie. Verlagen van grondwaterstanden in het NNN staat hier haaks op. Het effect van deze maatregel is bovendien ook niet meer terug te draaien.

Graag zie ik uw antwoorden op deze vragen tegemoet en ik ga ervan uit dat u mijn zorgen in uw overwegingen meeneemt.

voorzitter Overleggaan Nationaal Park Drentsche Aa

Bijlage(n):

1. Inzet Beheer-, Inrichtings- en Ontwikkelingsplan Drentsche Aa 2.0 (BIO-plan 2012 - 2020) op doelrealisatie EHS

Beheer-, Inrichtings- en Ontwikkelingsplan Drentsche Aa 2.0 (BIO-plan 2012 - 2020)

Enkele citaten uit het Beheer-, Inrichtings- en Ontwikkelingsplan Drentsche Aa 2.0 (BIO-plan 2012 - 2020) over realisatie EHS (tegenwoordig NNN).

1. Er wordt momenteel gewerkt aan de realisatie van de (herijkte) Ecologische Hoofdstructuur (EHS) om via grondverwerving en inrichting de natuurgebieden uit te breiden en beter beheerbaar te maken. Voor een goed en duurzaam functioneren zijn ook aanpassingen in het water- en milieubeheer nodig. Tussen de expanderende natuurgebieden en de oorspronkelijke agrarische bevolking van het gebied bestaat een spanningsveld over de ruimte die de natuur in het beleid krijgt.

2. **Inzet provincie Drenthe**
 Met de decentralisatie is de Provincie Drenthe dus zelf verantwoordelijk geworden voor het plattelandsbeleid. Omdat het Rijk geen middelen mee geeft voor de daarmee samenhangende doelen heeft de Provincie gekozen om een eigen koers uit te zetten. Voor Drenthe zijn vooral van belang: de Nationale parken en landschappen, landschapsbeheer, milieukwaliteit EHS en verdroging, landbouwstructuurverbetering landbouwstructuurverbetering (kavelruil), leefgebiedenbenadering, routestructuren, leefbaarheid en schaapskuddes. Drenthe beseft dat het landschap een van de kernkwaliteiten van deze provincie is. Het (kleinschalige) landschap draagt in hoge mate bij aan een aantrekkelijk klimaat om te wonen en te werken. Daarnaast is het landschap van grote culturele betekenis. Gedeputeerde Staten zijn bovendien van mening dat de Nationale parken een essentiële bijdrage leveren aan de vrijetijdseconomie die voorziet in een (inter)nationale behoefte en een gunstig woon-werk klimaat in Drenthe. GS hebben zich derhalve voorgenomen om zich te blijven inspannen voor de nationale parken in de provincie. De Begroting 2013 stelt dan ook voor dit doel budget beschikbaar. Deze insteek heeft de instemming van Provinciale Staten. Het beleid voor het Nationaal Landschap is verankerd in zowel de Omgevingsvisie Drenthe, alsook die van Groningen.

3. In Drenthe heeft inmiddels een heroverweging plaatsgevonden van de omvang en de ligging van de EHS; hierover zijn in het Groenmanifest afspraken gemaakt die door het huidige College van GS als uitgangspunt zijn genomen. De herijkte EHS is begin 2013 ter inzage gelegd.

4. Voor het beheer wordt ingezet op drie punten:
 - a. Ecologische Hoofdstructuur (EHS): doorgaan met afrondingsaankopen van essentiële gebieden in het Drentsche Aa-gebied, vanuit de gedachte dat stoppen met aankopen tot waardeverlies van eerdere aankopen en inefficiënt beheer leidt;

- b. Waterbeheer: volledig herstel van het watersysteem. Investeren in herstel van de Drentsche Aa verdient zich dubbel en dwars terug in de waarde van landschap en natuur, veiligheid en schoon drinkwater. Dit ook vanuit de eisen die wettelijk uit het Beheerplan Natura2000 Drentsche Aa vloeien.
- c.

5. **Operationele uitwerking**

Het Overlegorgaan stimuleert de grondverwerving binnen de begrensde EHS. De inrichting van de nieuw verworven gebieden wordt met voortvarendheid ter hand genomen. De natuurdoeltypen van het provinciaal Natuurbeheerplan Drenthe voor het Drentsche Aa-gebied zijn richtinggevend voor het beheer en voor het flankerende milieu- en waterbeleid. Bij het herstel van de ecohydrologie van het bekenstelsel zal de hoogste prioriteit worden gegeven aan gebieden die vanuit ecologisch perspectief het meest kwetsbaar zijn. Gezien de identiteit van het Drentsche Aa-gebied zal het beheer voornamelijk gericht zijn op behoud en ontwikkeling van 'halfnatuur'.

- 6. De realisatie van de EHS is een langdurig proces. Met name de huidige knelpunten in het ecohydrologische systeem hebben verstrekende gevolgen voor de actuele en potentiële waarde van de beekdalreservaten. Deze knelpunten moeten zo snel mogelijk worden opgelost. Bij het aankoopbeleid hebben de betreffende gronden daarom de hoogste prioriteit

7. **Maatregelen**

Continueren van de inspanningen om de beekdalen beschikbaar te krijgen voor het beheer als stroomdalgrasland, inclusief het herstel van de daarvoor noodzakelijke hydrologie. De basis hiervoor vormt de Scan TOP-verdroging Drentsche Aa van de Dienst Landelijk Gebied (juli 2010).

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 24 mei 2018 16:06
Aan: [REDACTED]@hunzeenaas.nl
CC: [REDACTED]@hunzeenaas.nl; [REDACTED]
Onderwerp: FW: Verzoek tot overleg over versnelde NNN realisatie Lappenvoort-Oosterland

Hallo [REDACTED]

Intern op provinciehuis in Assen toch was moeten schuiven met data/personen. [REDACTED] vervalt als contactpersoon. [REDACTED] of ik komen in zijn plaats.

Het resultaat is als volgt:

T.w. 6 juni van 09.00 tot 10.00 uur [REDACTED] kan aanwezig zijn

11 juni van 11.00 tot 12.00 uur; [REDACTED] kan aanwezig zijn

~~15 juni van 09.00 tot 10.00 uur.~~ Deze datum lukt ons beide niet.

Met vriendelijke groet,

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@hunzeenaas.nl>
Verzonden: woensdag 23 mei 2018 16:30
Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@drenthe.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@drenthe.nl>;
 [REDACTED]@provinciegroningen.nl' <[REDACTED]@provinciegroningen.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@provinciegroningen.nl>
 <[REDACTED]@provinciegroningen.nl>
CC: [REDACTED] <[REDACTED]@hunzeenaas.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@hunzeenaas.nl>; [REDACTED]
 <[REDACTED]@hunzeenaas.nl>
Onderwerp: RE: Verzoek tot overleg over versnelde NNN realisatie Lappenvoort-Oosterland

Beste allen,

Naar aanleiding van onderstaande mail zijn er drie momenten opgenomen in de agenda's van de mensen van het waterschap.

T.w. 6 juni van 09.00 tot 10.00 uur;

11 juni van 11.00 tot 12.00 uur;

15 juni van 09.00 tot 10.00 uur.

Het overleg vindt plaats in het kantoor van het waterschap Hunze en Aa's, Aquapark 5 te Veendam.

Ik hoor graag van u of bovenstaande ook in uw agenda past.

Alvast bedankt en met vriendelijke groet,

[REDACTED] Aquapark 5 www.hunzeenaas.nl
 Bestuurs- en managementassistent Veendam

Telefoon: (0598) [REDACTED] Postbus 195 twitter.com/hunzeenaas
 Algemeen: (0598) 69 3800 9640 AD Veendam facebook.com/waterschap

Van: [REDACTED]

Verzonden: dinsdag 22 mei 2018 20:18

Aan: [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] provinciegroningen.nl; [REDACTED] ([REDACTED] provinciegroningen.nl)

CC: [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]

Onderwerp: Verzoek tot overleg over versnelde NNN realisatie Lappenvoort-Oosterland

Beste [REDACTED]

Recentelijk hebben heeft het Dagelijks Bestuur van ons waterschap Hunze en Aa's, het peilbesluit Oosterland voorgelegd aan ons Algemeen Bestuur. Gezien enerzijds de onverenigbare standpunten van belanghebbenden (vanuit agrarische hoek en vanuit natuurorganisaties) die ook via mondelinge inspraak expliciet naar voren kwamen en anderzijds het provinciale NNN beleidsvoornemen tot omvorming van het gebied tot nieuwe natuur, heeft het Algemeen Bestuur het besluit tot vaststelling van het peilbesluit aangehouden en het Dagelijks Bestuur gevraagd in overleg te treden met Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen om de provincie te vragen de impasse te doorbreken in het proces om de benodigde NNN gronden voor inrichting beschikbaar te krijgen.

Het bestuurlijk overleg met gedeputeerde Staghouwer heeft inmiddels plaatsgevonden. In het overleg heeft gedeputeerde Staghouwer bevestigd dat hij het obstakelvrij maken voor inrichting van Oosterland wil versnellen. Omdat Oosterland deel uit maakt van de grotere, voor NNN in te richten, polder Lappenvoort-Oosterland en een belangrijk deel van dit gebied in Drenthe ligt, is in het overleg met gedeputeerde Staghouwer afgesproken dat het waterschap een ambtelijk overleg zou initiëren met de provincie Drenthe om af te stemmen over versnelde realisatie van NNN in de polder Lappenvoort-Oosterland.

De provincie Drenthe heeft (via [REDACTED] aangegeven dat dit overleg in eerste instantie moet worden gevoerd met [REDACTED] en [REDACTED]

Ons secretariaat zal voor het maken van een afspraak contact opnemen met [REDACTED] en [REDACTED] van de provincie Drenthe en [REDACTED] en [REDACTED] van de provincie Groningen. Van ons waterschap zullen [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED] aan het overleg deelnemen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
Planologisch beleidsmedewerker

Telefoon: (0598) [REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@hunzeenaas.nl>
Verzonden: maandag 1 december 2014 16:35
Aan: [REDACTED] [REDACTED]@staatsbosbeheer.nl
Onderwerp: RE: Brief fam [REDACTED] uit Haren_polder Oosterland_Aanvulling nav Overlegorgaan_5nov2014 | vervuiling polder Oosterland, welke betekenis is dit voor de Drentsche Aa
Bijlagen: uitnodiging 9 december 2014.pdf

Hoi,

Ter info. Volgende week dinsdag is er een bewonersavond, georganiseerd door de gemeente. Zie bijlage.

Groeten [REDACTED]

Van: [REDACTED], [REDACTED] **Namens** Waterschap Hunze en Aa's Veendam
Verzonden: maandag 1 december 2014 13:05
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Brief fam [REDACTED] uit Haren_polder Oosterland_Aanvulling nav Overlegorgaan_5nov2014 | vervuiling polder Oosterland, welke betekenis is dit voor de Drentsche Aa

Van: DrentscheAa [<mailto:DrentscheAa@drenthe.nl>]
Verzonden: maandag 1 december 2014 10:20
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Brief fam [REDACTED] uit Haren_polder Oosterland_Aanvulling nav Overlegorgaan_5nov2014 | vervuiling polder Oosterland, welke betekenis is dit voor de Drentsche Aa

Aan:
Leden projectgroep Drentsche Aa

Hallo allemaal,

Bijgevoegde brief heb ik van fam. [REDACTED] ontvangen nav vergadering Overlegorgaan Drentsche Aa 5/11 jl. Volgens mij is het vooral een toelichting/aanvulling en kan ik deze brief tkn agenderen in vergadering Overlegorgaan 9/2/2015.

Zijn jullie het met mij eens?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
secretaris Overlegorgaan Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa

Postbus 122, 9400 AC ASSEN
Bezoekadres: Westerbrink 1, Assen
T 0592 [REDACTED] (= ook mobiel nummer)
E drentscheaa@drenthe.nl
I www.drentscheaa.nl

Drentsche Aa, HET SPAREN WAARD
www.gebiedsfonds.drentscheaa.nl

Van: [REDACTED] V.O.F. [[mailto:\[REDACTED\]@home.nl](mailto:[REDACTED]@home.nl)]

Verzonden: dinsdag 25 november 2014 21:35

Aan: DrentscheAa

CC: marten bos

Onderwerp: vervuiling polder Oosterland, welke betekenis is dit voor de Drentsche Aa

Geachte mevrouw [REDACTED] en heer [REDACTED]

Hierbij mail ik u onze brief ter attentie van het overlegorgaan welke wij u eveneens per post toesturen.

Vriendelijke groeten,

[REDACTED]

uw brief van
nummer
behandeld door
doorkiesnummer
ons kenmerk
onderwerp
bijlage(n)
Haren,
verzonden

050
Z.04486/UIT.02821
Uitnodiging informatiebijeenkomst bodem-
en waterkwaliteit Polder Oosterland
1 december 2014
- 1 DEC 2014

Geachte heer, mevrouw,

Nadat in augustus vragen rezen over de bodem- en waterkwaliteit in de Polder Oosterland, hebben de gemeente Haren en de provincie Groningen gezamenlijk onafhankelijk deskundigen gevraagd hier onderzoek naar te doen. Deze onderzoeken zijn nu afgerond.

Over de uitkomsten van de onderzoeken willen wij u graag informeren. Wij nodigen u daarom uit voor een informatiebijeenkomst over de bodem- en waterkwaliteit van de Polder Oosterland. Deze bijeenkomst vindt plaats op dinsdag 9 december, om 20.00 uur in het Postillion Hotel, Emmalaan 33 in Haren.

Tijdens de informatiebijeenkomst lichten de deskundigen toe wat zij precies hebben onderzocht, hoe zij dat hebben gedaan en wat de resultaten hiervan zijn. Dit doen zij aan de hand van presentaties. Tijdens en na de presentaties kunt u vragen aan hen stellen. Ook wethouder Sloot is aanwezig om vragen te beantwoorden.

Voor deze informatiebijeenkomst hebben wij bewoners van de Meerweg die in de nabijheid van de polder Oosterland wonen, gebruikers en eigenaren van de polder en leden van de gemeenteraad van Haren uitgenodigd. Met het oog op de organisatie willen wij graag weten of wij op uw komst mogen rekenen. Hiervoor kunt u contact opnemen met mevrouw [redacted] via telefoonnummer 050 [redacted] of e-mail [redacted]@haren.nl. Ook met vragen of opmerkingen kunt u bij [redacted] terecht.

Wij ontmoeten u graag op dinsdagavond 9 december.

Hoogachtend,

namens burgemeester en wethouders,

[redacted]
afdelingsmanager Ontwikkeling

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 16 januari 2017 8:34
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]
Onderwerp: RE: Streven naar geïntegreerd aanpak voor beleidsopgaven rond Witte Molen

Hoi [REDACTED]

Bedankt voor je beide mails.

Een eerste gesprek tussen de beide provincies en Prolander is inmiddels gepland: 6 februari van 13:00 – 15:00 uur op het provinciehuis in Groningen met [REDACTED] Bert [REDACTED] en ik.

Je zou eventueel hierbij kunnen aansluiten.....

Met vriendelijke groet,

Van: [REDACTED] [mailto:[REDACTED]@hunzeenaas.nl]
Verzonden: vrijdag 13 januari 2017 16:37
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Streven naar geïntegreerd aanpak voor beleidsopgaven rond Witte Molen

Beste [REDACTED]

Zoals we gisteren per telefoon besproken hebben:

Voor het gebied rond Wittemolen (tussen Wittemolen en de kruising van de Groningerstraat met A28 en Noord-Willemskanaal bij De Punt) liggen er voor het waterschap een aantal opgaven. Zowel langs het Noord-Willemskanaal als langs de Drentsche Aa moeten een aantal kadetrajecten nog worden verhoogd om aan de veiligheidsnormen te voldoen. Ook moeten rond Wittemolen langs het Noord-Willemskanaal natuurvriendelijke oevers worden ingericht. In ons beheerplan is opgenomen dat deze waterschapsopgaven voor einde 2019 moeten zijn gerealiseerd (dat is dus al op relatief korte termijn).

Deze opgaven van het waterschap raken niet alleen aan eigendommen van een verscheidenheid aan partijen (waaronder de provincies Groningen en Drenthe, Staatsbosbeheer, de gemeente, maar raken ook aan verscheidene opgaven van andere partijen waaronder de ontsnippering van de A28 (aanpassen knelpunten 4 (duiker), 5 (tunnel) en met ook raakvlakken met knelpunten 2 en 14 uit het rapport Faunavoorzieningen A28 Groningen-De Punt), fauna intree-uitreezones in het Noord-Willemskanaal, vernattingswensen voor het poldergebiedje tussen A28 en Noord-Willemskanaal en voor (natuurgebieden in) polder Lappenvoort-Oosterland alsook (mogelijke) inrichtingswensen van natuurbeheerders direct aan de oostzijde van de A28.

Als waterschap streven wij er naar dat onze opgaven rond dit gebied in samenhang met zo veel mogelijk andere opgaven die hier spelen via een geïntegreerde aanpak (planuitwerking en bij voorkeur ook de uitvoering) worden gerealiseerd.

Ik wil hier graag op korte termijn nader over afstemmen in elk geval met de partijen die de realisatie van de A28 zullen gaan trekken (Provincie Drenthe en Provincie Groningen) om opgaven, kansen en (on)mogelijkheden . Hierbij het verzoek aan jou om zo'n afstemmingsoverleg te organiseren?

Met groet,

Telefoon: (0598) [REDACTED]

Postbus 195

twitter.com/hunzeenaas

Algemeen: (0598) 69 3800

9640 AD Veendam

facebook.com/waterschap

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 7 juni 2018 8:57
Aan: [REDACTED]; [REDACTED]; [REDACTED]
[REDACTED] provinciegroningen.nl'; [REDACTED] provinciegroningen.nl'; [REDACTED]
[REDACTED]
CC: [REDACTED]; [REDACTED]; [REDACTED]
Onderwerp: RE: Verzoek tot overleg over versnelde NNN realisatie Lappenvoort-Oosterland

Hallo [REDACTED]

Hierbij laat ik je weten dat ik volgende week woensdag aanwezig ben, mijn collega's [REDACTED] en [REDACTED] komen niet.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

provincie Drenthe
team Plattelandsontwikkeling

Postbus 122 / 9400 AC Assen
M 06 / [REDACTED]
T 0592 / [REDACTED]

aanwezig maandag t/m donderdag

provincie Drenthe

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 4 juni 2018 11:42
Aan: [REDACTED]; [REDACTED]; [REDACTED]; [REDACTED] provinciegroningen.nl';
[REDACTED] provinciegroningen.nl'; [REDACTED]
CC: [REDACTED]; [REDACTED]; [REDACTED]
Onderwerp: FW: Verzoek tot overleg over versnelde NNN realisatie Lappenvoort-Oosterland

Beste allen,

Het is niet gelukt om de agenda's samen te krijgen op onderstaande momenten.
Tot de vakanties heb ik nog een gaatje gevonden op 13 juni a.s. van 13.00 tot 15.00 uur, locatie kantoor Waterschap Hunze en Aa's.
Hoop dat dit in alle agenda's past anders zal er naar een alternatief gezocht moeten worden.

De samenstelling van de aanwezigen is gewijzigd t.o.v. de eerste uitnodiging.
Aanwezigen:

Aanwezig:
Waterschap Hunze en Aa's:

[REDACTED]

Provincie Drenthe:
[REDACTED] drenthe.nl en/of
[REDACTED] drenthe.nl
[REDACTED] drenthe.nl

Provincie Groningen:

██████████ provinciegroningen.nl
 ██████████ provinciegroningen.nl

Prolander:

██████████ a.veen@prolander.nl

Ik hoor graag van u of bovenstaande datum mogelijk is.

Alvast bedankt en met vriendelijke groet,
 ██████████

██████████ Aquapark 5 www.hunzeenaas.nl
 Bestuurs- en managementassistent Veendam

Telefoon: (0598) ██████████ Postbus 195 twitter.com/hunzeenaas
 Algemeen: (0598) 69 3800 9640 AD Veendam facebook.com/waterschap

Van: ██████████

Verzonden: woensdag 23 mei 2018 16:30

Aan: ██████████ provinciegroningen.nl; ██████████ (██████████ provinciegroningen.nl)'

CC: ██████████ ██████████ ██████████

Onderwerp: RE: Verzoek tot overleg over versnelde NNN realisatie Lappenvoort-Oosterland

Beste allen,

Naar aanleiding van onderstaande mail zijn er drie momenten opgenomen in de agenda's van de mensen van het waterschap.

T.w. 6 juni van 09.00 tot 10.00 uur;

11 juni van 11.00 tot 12.00 uur;

15 juni van 09.00 tot 10.00 uur.

Het overleg vindt plaats in het kantoor van het waterschap Hunze en Aa's, Aquapark 5 te Veendam.

Ik hoor graag van u of bovenstaande ook in uw agenda past.

Alvast bedankt en met vriendelijke groet,
 ██████████

Van: ██████████

Verzonden: dinsdag 22 mei 2018 20:18

Aan: ██████████ provinciegroningen.nl; ██████████ (██████████ provinciegroningen.nl)

CC: ██████████ ██████████ ██████████

Onderwerp: Verzoek tot overleg over versnelde NNN realisatie Lappenvoort-Oosterland

Beste ██████████ en ██████████ en ██████████ en ██████████

Recentelijk hebben heeft het Dagelijks Bestuur van ons waterschap Hunze en Aa's, het peilbesluit Oosterland voorgelegd aan ons Algemeen Bestuur. Gezien enerzijds de onverenigbare standpunten van belanghebbenden (vanuit agrarische hoek en vanuit natuurorganisaties) die ook via mondelinge inspraak expliciet naar voren kwamen en anderzijds het provinciale NNN beleidsvoornemen tot omvorming van het gebied tot nieuwe natuur, heeft het

Algemeen Bestuur het besluit tot vaststelling van het peilbesluit aangehouden en het Dagelijks Bestuur gevraagd in overleg te treden met Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen om de provincie te vragen de impasse te doorbreken in het proces om de benodigde NNN gronden voor inrichting beschikbaar te krijgen. Het bestuurlijk overleg met gedeputeerde Staghouver heeft inmiddels plaatsgevonden. In het overleg heeft gedeputeerde Staghouver bevestigd dat hij het obstakelvrij maken voor inrichting van Oosterland wil versnellen. Omdat Oosterland deel uit maakt van de grotere, voor NNN in te richten, polder Lappenvoort-Oosterland en een belangrijk deel van dit gebied in Drenthe ligt, is in het overleg met gedeputeerde Staghouver afgesproken dat het waterschap een ambtelijk overleg zou initiëren met de provincie Drenthe om af te stemmen over versnelde realisatie van NNN in de polder Lappenvoort-Oosterland.

De provincie Drenthe heeft (via [redacted] aangegeven dat dit overleg in eerste instantie moet worden gevoerd met [redacted] en [redacted]. Ons secretariaat zal voor het maken van een afspraak contact opnemen met [redacted] en [redacted] van de provincie Drenthe en [redacted] en [redacted] van de provincie Groningen. Van ons waterschap zullen [redacted], [redacted] en [redacted] aan het overleg deelnemen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]
Planologisch beleidsmedewerker

Telefoon: (0598) [redacted]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 30 juni 2017 11:03
Aan: [REDACTED]; [REDACTED] (hunzeenaas.nl); [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Vervolgoverleg Maatregelenkaart polders Lappenvoort - Oosterland
Bijlagen: Prolander_2.1 Maatregelenkaart Polders Lappenvoort - Oosterland.pdf; Prolander_2.2 Projecten polders Lappenvoort en Oosterland.pdf

Hoi allemaal,

Alweer een tijd geleden hebben we bij elkaar gezeten op het provinciehuis in Groningen. Bijgevoegd de mailwisseling en mijn uitwerking van dit overleg. Inmiddels gaan diverse trajecten verder/van start en constateerden [REDACTED] en ik vanmorgen dat het goed is om een vervolg afspraak te maken. Hoe zorgen we voor synergie/afstemming tussen de diverse projecten in dit grensgebied van de beide provincies.

Ik vraag mijn collega [REDACTED] om een datum te zoeken. Akkoord?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED] gebiedscoördinator Drentsche Aa
"Van brongebied tot benedenloop"

Provincie Drenthe, Postbus 122, 9400 AC ASSEN
 Bezoekadres: Westerbrink 1, Assen
 T 0592 [REDACTED] (= ook mobiel nummer)
 E k [REDACTED] [drenthe.nl](mailto:[REDACTED]@drenthe.nl)
 I www.provincie.drenthe.nl en/of www.drentscheaa.nl

Drentsche Aa, HET SPAREN WAARD
www.gebiedsfonds.drentscheaa.nl

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 3 maart 2017 12:52
Aan: [REDACTED]; [REDACTED] (provinciegroningen.nl); [REDACTED] (NN); [REDACTED]
CC: [REDACTED]; [REDACTED] (hunzeenaas.nl); [REDACTED]
Onderwerp: Maatregelenkaart polders Lappenvoort - Oosterland

Hoi allemaal,

Hierbij uitwerking van ons overleg 16/2.
 Vraag die voorligt: hoe gaan we met opdrachtverlening in dit gebied om....?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Van: [redacted] [mailto:[redacted]@provinciegroningen.nl]

Verzonden: woensdag 22 februari 2017 10:52

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: Graag overzicht beleidsopgaven opsturen nav "Overleg geïntegreerde aanpak beleidsopgaven rond Witte Molen"

Dag [redacted]

In het ambtelijk overleg over de ontsnippering van de A28 en de A7 op 16-2 jl., liet [redacted] een overzicht zien van afspraken/ beleidsopgaven ?? dat jij gemaakt hebt nav het overleg over de afstemming van beleidsopgaven rond Witte Molen. [redacted] zei ook dat dat overzicht toen nog niet verspreid kon worden omdat je het eerst moest terugkoppelen.

Zou je het overzicht zo snel mogelijk aan de projectgroep "Ontsnippering A28 en A7" willen sturen zodra dat kan? We hebben namelijk een aantal acties (8, 9 en 10) afgesproken waarbij we dat overzicht goed kunnen gebruiken. Alvast bedankt.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Landelijk Gebied en Water

Beleidsmedewerker afdeling Landelijk Gebied en Water,
Provincie Groningen

Tel.: 050- [redacted]

Mob. 06- [redacted]

email: [redacted]@provinciegroningen.nl

aanwezig: maandag t/m donderdag

Van: [redacted]

Verzonden: woensdag 22 februari 2017 9:55

Aan: [redacted]; [redacted] (NN); [redacted]@drenthe.nl; [redacted]@drenthe.nl

Onderwerp: actielijst overleg ontsnippering A7 & A28 d.d. 16-02-17

Beste Projectgroep leden,

Zie hieronder voorgaande agenda met oude en nieuwe acties.

Vorige AGENDA d.d. 16-02-17

2. Bestuurlijk overleg regionaal en nationaal
 - A. Verkiezingen en effect bestuurlijk overleg
 - B. Drenthe: onderdeel Op en afritten A28
 - C. RWS (bijdrage beheer en onderhoud)
 - D. Groningen
 - E. Mogelijkheden alternatieve financiering (verkenning POP3)
3. Stand van zaken Groningen, planvoorbereiding
4. Stand van zaken Drenthe, planvoorbereiding
5. Partners betrekken, wens PNLG in de uitvoering en contactpersonen (planvoorbereiding en realisatie)
6. Werkafspraken vorig keer, doorlopen

7. Overige zaken

8: Vervolgafpraak

Oude acties (= agenda punt 6)

1. Eventueel combineren van de voorbereiding/realisatie loopplanken voor locatie 2 en 4 bij Groningen > [REDACTED]
2. Contact laten opnemen met project Laagveengordel van SBB [REDACTED] en regio Groningen – Assen ([REDACTED]) voor draagvlak en evt. financiën > [REDACTED]
(Is gebeurd. Vanuit de RegioVisie Groningen-Assen is er een initiatief om het project “Laagveengordel” weer leven in te blazen. Dit keer vooral vanuit de insteek recreatie.
[REDACTED] heeft geadviseerd het project veel integraler op te pakken, dus ook vanuit de insteek natuur. Dan kan het project wellicht ook wat opleveren voor de ontsnippering van A7 en A28.)

Nieuwe acties

1. (agenda punt 2A) Bestuurlijk overleg laten inplannen voor Drenthe/Groningen en RWS via secretariaat Staghouwer [REDACTED] na de verkiezingen van 15 maart > actie [REDACTED]
2. (agenda punt 2B) zodra zeker is dat Op en afritten A28 worden gerealiseerd gaat ontsnipper punt 14 mee in het werk en financiering daarvan wordt volledig gedragen door Drente.
Ook de aanleg van de loopplanken bij 2 zal Drenthe financieren maar niet de verplaatsing van de klepstuw. > [REDACTED]
3. (agenda punt 2C) RWS draagt maximaal 25% bij aan de beheer en onderhoudskosten van de A7 en A28 tot een maximum bedrag van €50.000,- per Rijksweg. De totale bijdrage is dus max. € 100.000,- > actie [REDACTED]
4. (agenda punt 2D) De provincie Groningen heeft € 750.000,- vrijgemaakt voor de realisatie van de benodigde faunavoorzieningen, verdeelt als € 5000.000 voor de A28 en € 250.000 voor de A7.> actie [REDACTED]
5. (agenda punt 2E) plan B, De mogelijkheden om middelen uit de POP3-regeling in te zetten worden verkend met de POP coördinator van Drenthe. Vanuit deze regeling zou een bijdrage 50% mogelijk zijn > actie [REDACTED]
6. (agenda punt 3) Stand van zaken Groningen, planvoorbereiding. Locatie 4, 5 met faunaverbinding A28 en faunaverbinding A7 worden voorbereid door B&W intern en Sweco. Volgende overleg volgt een matrix met de status van de voorbereiding per locatie>actie [REDACTED]
7. (agenda punt 4) Het oude plan voor het Transferium bij De Punt was destijds goedgekeurd, het nieuwe plan moet nog worden goedgekeurd door de Staten en de gemeente raad van Tynaarlo. Blijven volgen > actie [REDACTED]
8. (agenda punt 5) Inn het Groninger PNLG is afgesproken dat de in het PNLG worden betrokken door de projectgroep bij de realisering van de ontsnippering. Voorstel is om ze in een apart overleg mee te nemen. [REDACTED] en [REDACTED] brengen in kaart wie erbij betrokken moeten worden en hoe. > actie [REDACTED]
9. Er is een overleg geweest tussen o.a. provincies en het waterschap Hunze en Aa's over het “Streven naar een geïntegreerde aanpak voor beleidsopgaven rond Witte Molen” (locaties 4 en 3). [REDACTED] heeft nav dat overleg een heel overzicht gemaakt. [REDACTED] vraag [REDACTED] om dat haar te sturen zodat ze dit kunnen betrekken bij actie 8. Komt terug in het volgend overleg> actie [REDACTED]
10. Nav actie 9 kijkt [REDACTED] of er nog een verdere locatiestudie voor dit gebied nodig is > [REDACTED]
11. Groningen geeft aan bereid te zijn om locatie 2b voor Drenthe voor te bereiden en te realiseren. Drenthe gaat nog intern na of ze 't zo willen doen (zie ook oude actie) > actie [REDACTED]
12. Raming wordt aangepast o.b.v. toegezegde bijdrage door RWS (2 x€50K max.) en toezegging Drenthe om investering van locatie nr. 14 à €580K zelf te financieren. > actie [REDACTED] (zie bijlage versie 02)
13. B&O kosten worden o.b.v. RWS systematiek berekend per locatie berekend. Sweco levert begin week nr 9 (eind februari) de aangepaste B&O raming. Verspreiden in projectgroep en aanpassen kolom B&O in verdeelsleutel > actie [REDACTED]
14. Communicatie adviseur Drenthe informeren. Diverse partijen (Calutra, natuurbelang de Onlanden en het Groninger Landschap) zetten druk op de plannen. > actie [REDACTED]
15. Groningen gaat ook na hoe communicatie met omgeving en PNLG partners kan verbeter tijdens overleg d.d. 27-02-17 > actie [REDACTED] Nico/[REDACTED]

Overige zaken

Voorgesteld is om het voorzitterschap en notuleren te rouleren tussen de provincies.
Volgende keer zorgt Drenthe voor een agenda voorafgaand aan overleg op donderdag

vervolgafspraak

“Communicatie” wordt een vast onderdeel in de agenda gezien PNLG partners onrustig worden.

Volgende overleg zit als verzoek in jullie outlook agenda.

Met vriendelijke groet,

■■■■ ■■■■

Beleidsmedewerker, team uitvoering

Provincie Groningen

Afdeling Landelijk Gebied & Water

St. Jansstraat 4

Postbus 610

9700 AP Groningen

Telefoon: +31(0)50 - ■■■■

Mobiel: +31(0)6 - ■■■■

✉ ■■■■ [provinciegroningen.nl](mailto:■■■■@provinciegroningen.nl)

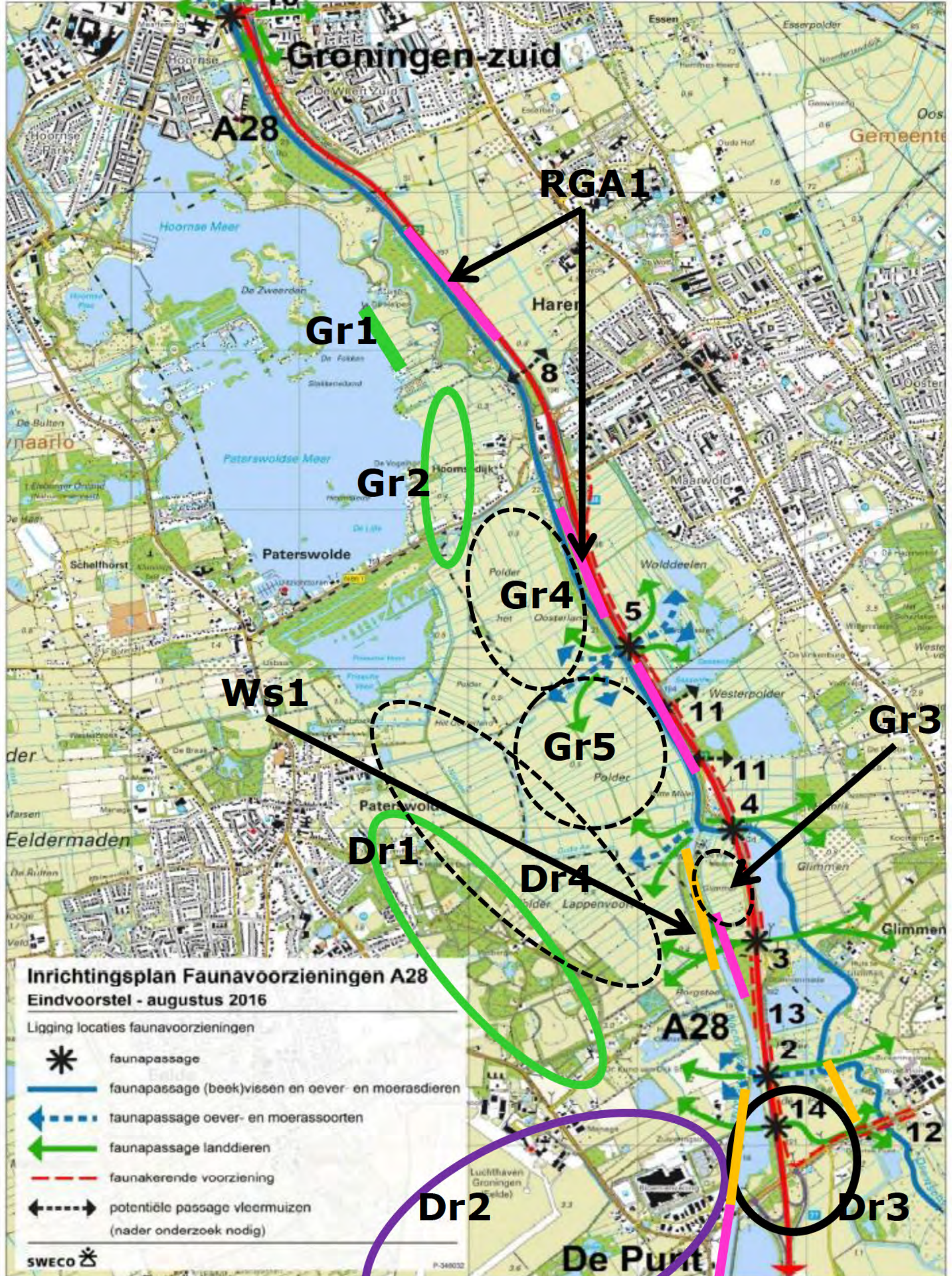
Werkdagen: maandag tot en met donderdag

In ons Handvest voor Dienstverlening kunt u lezen welke dienstverlening u van ons mag verwachten.

<http://www.provinciegroningen.nl/loket/onze-dienstverlening/kwaliteitshandvest/>

worden in de tekst tussen haakjes vermeld. De A28 is als rode lijn aangegeven.

Groningen-zuid

A28

RGA1

Gr1

Gr2

Gr4

Gr5

Ws1

Dr1

Dr4

Gr3

Dr2

Dr3

A28

De Punt

10

8

5

11

11

4

3

13

2

14

12

Van: [redacted] <[redacted]@hunzeenaas.nl>
Verzonden: dinsdag 22 mei 2018 20:18
Aan: [redacted] [redacted] [redacted]@provinciegroningen.nl; [redacted]
 ([redacted]@provinciegroningen.nl)
CC: [redacted] [redacted] [redacted] [redacted]
Onderwerp: Verzoek tot overleg over versnelde NNN realisatie Lappenvoort-Oosterland

Beste [redacted] en [redacted] en [redacted] en [redacted]

Recentelijk hebben heeft het Dagelijks Bestuur van ons waterschap Hunze en Aa's, het peilbesluit Oosterland voorgelegd aan ons Algemeen Bestuur. Gezien enerzijds de onverenigbare standpunten van belanghebbenden (vanuit agrarische hoek en vanuit natuurorganisaties) die ook via mondelinge inspraak expliciet naar voren kwamen en anderzijds het provinciale NNN beleidsvoornemen tot omvorming van het gebied tot nieuwe natuur, heeft het Algemeen Bestuur het besluit tot vaststelling van het peilbesluit aangehouden en het Dagelijks Bestuur gevraagd in overleg te treden met Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen om de provincie te vragen de impasse te doorbreken in het proces om de benodigde NNN gronden voor inrichting beschikbaar te krijgen.

Het bestuurlijk overleg met gedeputeerde Staghouver heeft inmiddels plaatsgevonden. In het overleg heeft gedeputeerde Staghouver bevestigd dat hij het obstakelvrij maken voor inrichting van Oosterland wil versnellen. Omdat Oosterland deel uit maakt van de grotere, voor NNN in te richten, polder Lappenvoort-Oosterland en een belangrijk deel van dit gebied in Drenthe ligt, is in het overleg met gedeputeerde Staghouver afgesproken dat het waterschap een ambtelijk overleg zou initiëren met de provincie Drenthe om af te stemmen over versnelde realisatie van NNN in de polder Lappenvoort-Oosterland.

De provincie Drenthe heeft (via [redacted] aangegeven dat dit overleg in eerste instantie moet worden gevoerd met [redacted] [redacted] en [redacted]

Ons secretariaat zal voor het maken van een afspraak contact opnemen met [redacted] en [redacted] van de provincie Drenthe en [redacted] en [redacted] van de provincie Groningen. Van ons waterschap zullen [redacted] [redacted], [redacted] en [redacted] aan het overleg deelnemen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted] Aquapark 5 www.hunzeenaas.nl
 Planologisch [redacted] [redacted]
 Telefoon: (0598) [redacted] Postbus 195 twitter.com/hunzeenaas
 Algemeen: (0598) 69 3800 9640 AD Veendam facebook.com/waterschap

[REDACTED]

Van: DrentscheAa
Verzonden: maandag 1 december 2014 10:20
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Brief fam [REDACTED] uit Haren_polder Oosterland_Aanvulling nav Overlegorgaan_5nov2014 | vervuiling polder Oosterland, welke betekenis is dit voor de Drentsche Aa
Bijlagen: drentseaabrfnov2014.pdf

Aan:
Leden projectgroep Drentsche Aa

Hallo allemaal,

Bijgevoegde brief heb ik van fam. [REDACTED] ontvangen nav vergadering Overlegorgaan Drentsche Aa 5/11 jl.
Volgens mij is het vooral een toelichting/aanvulling en kan ik deze brief tkn agenderen in vergadering Overlegorgaan 9/2/2015.

Zijn jullie het met mij eens?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
secretaris Overlegorgaan Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa

Postbus 122, 9400 AC ASSEN
Bezoekadres: Westerbrink 1, Assen
T 0592 [REDACTED] (= ook mobiel nummer)
E drentscheaa@drenthe.nl
I www.drentscheaa.nl

Drentsche Aa, HET SPAREN WAARD
www.gebiedsfonds.drentscheaa.nl

Van: [REDACTED] V.O.F. [mailto:[REDACTED]@home.nl]
Verzonden: dinsdag 25 november 2014 21:35
Aan: DrentscheAa
CC: [REDACTED]
Onderwerp: vervuiling polder Oosterland, welke betekenis is dit voor de Drentsche Aa

Geachte mevrouw [REDACTED] en heer [REDACTED]

Hierbij mail ik u onze brief ter attentie van het overlegorgaan welke wij u eveneens per post toesturen.

Vriendelijke groeten,

[REDACTED]

Provinciehuis Drenthe
t.a.v. Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa
Postbus 122
9400 AC Assen

Haren, 25 november 2014

Betreft: vervuiling gronden van gehele polder Oosterland met zware metalen

Geachte voorzitter en leden van het overlegorgaan,

Woensdag 5 november zijn wij bij uw vergadering als toehoorder aanwezig geweest. Een ieder was aanwezig met uitzondering van wethouder M. Sloot van de gemeente Haren. Zij had zich voor deze vergadering afgemeld.

Onze brief van 19 augustus 2014 aangaande de vervuiling van het Oosterland werd genoemd onder agendapunt 12. Mededelingen. Ter informatie stond erbij: door gemeente Haren en Waterschap Hunze en Aa's is deze brief beantwoord.

[REDACTED] van LTO-Noord stelde nog een vraag naar aanleiding van onze brief daar hij de waarden in het gedane onderzoek heel vond.

[REDACTED] van Staatsbosbeheer reageerde hierop dat deze uitslagen niet zo bijzonder waren en dat er nu goede onderzoeken werden gepleegd. Waar heeft [REDACTED] deze opmerking op gebaseerd? Hebben wij volgens [REDACTED] onjuiste gegevens verstrekt?

Met bovenstaande is naar ons idee de indruk gewekt dat de door ons genoemde problematiek rondom de ernstige vervuiling met zware metalen in de gehele polder Oosterland (Lappenvoort) afgehandeld is. Bovendien zijn met de woorden van [REDACTED] de door in onze opdracht gedane onderzoeken in diskrediet gebracht. Hoe komt [REDACTED] aan dit oordeel?

Het probleem van de vervuiling is echter geenszins opgelost!

Zo wordt er wordt nog gewacht op een definitief rapport van de GD (Gezondheidsdienst voor Dieren).

Wij willen u er op attenderen dat wij de onderzoeken in opdracht gedaan hebben van onder meer de GD, eigen dierenarts, veterinaire experts van de verzekering. Een en ander na een lang voorgaand traject –van enkele jaren- van onderzoeken bij ons vee a.g.v. onverklaarbare verhoogde (plotselinge) sterfte en achterblijven van jaren in de groei.

De onderzoeken die wij hebben laten doen, zijn gedaan door een gecertificeerd en gerenommeerd bedrijf, BGG. De uitslagen zijn dan ook niet discutabel.

Wij hebben de bovenste laag van de grond laten onderzoeken. Dit is het gedeelte waar de wortels van de gewassen zich bevinden.

De onderzoeken die nu gedaan worden waar [REDACTED] over sprak, zijn onderzoeken veel dieper de grond in. Bovendien verschillen de methodes van de onderzoeken waardoor de uitslagen niet zonder meer met elkaar vergeleken kunnen worden.

Let wel, voor de relatie dier – plant is de bovenlaag van de grond van belang.

Ook hebben wij nu uitslagen van gewasonderzoeken. Eveneens verricht door BLGG. Hieruit is naar voren gekomen dat wij de gewonnen grassen niet aan onze koeien kunnen voeren. Het gewonnen hooi, wat wij normaal verkopen, is eveneens niet goedgekeurd en kan niet verkocht worden.

O.a. zijn er te hoge waarden voor wat betreft mangaan.

Van de GD uit is ons meegedeeld dat wij onze koeien niet meer kunnen weiden in het Oosterland. Ook volgend jaar niet (en de jaren erna ?)

Het Oosterland is niet langer bruikbaar voor beweiding door vee of als voedselwinning voor vee.

Wij begrepen tijdens de vergadering dat er grote zorgen door u worden geuit ten aanzien van mogelijke vervuiling door geparkeerde auto's op het toekomstige transferium De Punt.

Wij ondersteunen het feit dat elke mogelijke vervuiling, voor zover mogelijk, uitgesloten dient te worden.

Er is nog geen sprake van vervuiling bij het transferium. Er is bovendien nog geen transferium.

Echter, er is wel een polder Oosterland.

En hier is wel degelijk sprake van een ernstige vervuiling.

Nota bene, de Drentsche Aa loopt dóór het Oosterland!

Wat heeft deze vervuiling voor gevolgen voor de Drenstche Aa.

Mede door de vervuiling in het Oosterland is goedkeuring van aanpassing van het bestemmingsplan waarbij een open verbinding vanuit het Oosterland, middels de Drentsche Aa, naar het Paterswoldsemeer, voorlopig uitgesteld.

Vragen zijn er op dit moment genoeg.

Hoe is deze vervuiling tot stand gekomen? Is deze vervuiling nog steeds gaande? Is deze vervuiling mobiel?

Hoe nu verder? Kan de grond herstellen? En gebeurt dit via een natuurlijke weg of moet er worden ingegrepen? Welk tijdspad wordt hiervoor gekozen?

Hoe wordt er nu omgegaan met de polder als bergingspolder? Kan deze nu gebruikt worden ten tijde van inundatie?

Wat zijn de gevolgen voor de Drentsche Aa wanneer de polder als bergingspolder voor water wordt aangewend? Wordt de Drentsche Aa dan overspoeld met vervuiling?

Wij schrijven u deze brief omdat wij nogmaals, nu wij verder zijn in de tijd en wijzelf ook nieuwe informatie hebben, willen informeren over de situatie in het Oosterland. En dat deze ernstige gevolgen kan hebben voor de Drentsche Aa.

Mocht u uitslagen van ons willen inzien, dan kunt u deze bij ons opvragen en sturen wij u deze per mail toe.

Deze brief sturen wij u eveneens per mail.

In afwachting van uw reactie.

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 2 december 2014 10:30
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Brief fam [REDACTED] uit Haren_polder Oosterland_Aanvulling nav Overlegorgaan_5nov2014 | vervuiling polder Oosterland, welke betekenis is dit voor de Drentsche Aa

Bedankt voor bericht.

Van: [REDACTED] [mailto:[REDACTED]@hunzeenaas.nl]
Verzonden: maandag 1 december 2014 16:35
Aan: [REDACTED] 'b.witvoet@staatsbosbeheer.nl'
Onderwerp: RE: Brief fam [REDACTED] uit Haren_polder Oosterland_Aanvulling nav Overlegorgaan_5nov2014 | vervuiling polder Oosterland, welke betekenis is dit voor de Drentsche Aa
 Hoi,
 Ter info. Volgende week dinsdag is er een bewonersavond, georganiseerd door de gemeente. Zie bijlage.
 Groeten [REDACTED]

Van: [REDACTED], [REDACTED] Namens Waterschap Hunze en Aa's Veendam
Verzonden: maandag 1 december 2014 13:05
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Brief fam [REDACTED] uit Haren_polder Oosterland_Aanvulling nav Overlegorgaan_5nov2014 | vervuiling polder Oosterland, welke betekenis is dit voor de Drentsche Aa

Van: DrentscheAa [mailto:DrentscheAa@drenthe.nl]
Verzonden: maandag 1 december 2014 10:20
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Brief fam [REDACTED] uit Haren_polder Oosterland_Aanvulling nav Overlegorgaan_5nov2014 | vervuiling polder Oosterland, welke betekenis is dit voor de Drentsche Aa

Aan:
 Leden projectgroep Drentsche Aa
 Hallo allemaal,
 Bijgevoegde brief heb ik van fam. [REDACTED] ontvangen nav vergadering Overlegorgaan Drentsche Aa 5/11 jl.
 Volgens mij is het vooral een toelichting/aanvulling en kan ik deze brief tkn agenderen in vergadering Overlegorgaan 9/2/2015.
Zijn jullie het met mij eens?
 Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
secretaris Overlegorgaan Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa

Postbus 122, 9400 AC ASSEN
 Bezoekadres: Westerbrink 1, Assen
 T 0592 [REDACTED] (= ook mobiel nummer)
 E drentscheaa@drenthe.nl
 I www.drentscheaa.nl

Drentsche Aa, HET SPAREN WAARD
www.gebiedsfonds.drentscheaa.nl

Van: [REDACTED] V.O.F. [mailto:[REDACTED]@home.nl]
Verzonden: dinsdag 25 november 2014 21:35
Aan: DrentscheAa
CC: [REDACTED]
Onderwerp: vervuiling polder Oosterland, welke betekenis is dit voor de Drentsche Aa
 Geachte mevrouw [REDACTED] en heer [REDACTED]
 Hierbij mail ik u onze brief ter attentie van het overlegorgaan welke wij u eveneens per post toesturen.
 Vriendelijke groeten,
 [REDACTED]

[REDACTED]

Van: DrentscheAa
Verzonden: maandag 16 februari 2015 9:38
Aan: [REDACTED]@home.nl
Onderwerp: Uw brief aan het Overlegorgaan Drentsche Aa d.d. 25 november 2014
Bijlagen: Brief_NBEL262_beantwoording brief fam. [REDACTED] d.d. 25november2014.pdf

Geachte familie [REDACTED]

Hierbij stuur ik u de bijgevoegde brief van de voorzitter [REDACTED], mede namens [REDACTED] als reactie op uw brief eind vorig jaar.
Met excuus voor de late beantwoording.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED] secretaris Overlegorgaan
Nationaal Park & Nationaal Landschap Drentsche Aa

provincie Drenthe, Postbus 122, 9400 AC ASSEN
Bezoekadres: Westerbrink 1, Assen
T 0592 [REDACTED] (= ook mobiel nummer)
E [\[REDACTED\]@drenthe.nl](mailto:[REDACTED]@drenthe.nl)
I www.provincie.drenthe.nl en/of www.drentscheaa.nl

Drentsche Aa, HET SPAREN WAARD
www.gebiedsfonds.drentscheaa.nl

Waterschap Hunze en Aa's
t.n.v. [REDACTED]
Postbus 195
9640 AD VEENDAM

Assen,
19 februari 2018

Referentie
NBEL336

Onderwerp:
ontwerp-peilbesluit
Westerpolder-Oosterland-
Vestdijklaan

Geachte [REDACTED],

Via de website van het waterschap heb ik kennisgenomen van het Ontwerp peilbesluit Westerpolder-Oosterland-Vestdijklaan. Uw voorgenomen besluit roept bij mij een aantal vragen op waar ik graag een antwoord op zou willen hebben.

In de toelichting op dit ontwerp peilbesluit is te lezen dat:

“..... De rechter heeft op 14 juli 2016 uitspraak gedaan over de rechtszaak tegen peilbesluit Paterswolde. Drie grondeigenaren uit dit peilbesluitgebied hebben aangegeven dat het waterschap in dit peilbesluit het landbouwbelang onvoldoende heeft meegewogen. Volgens de uitspraak moet er een nieuw peilbesluit genomen worden in 3 peilgebieden uit dit peilbesluit. Hierbij moet een betere afweging komen van de tegenstrijdige belangen (natuur en landbouw) op basis van de betreffende bestemmingsplannen en onderzoek naar deze aanwezige belangen. Om deze afweging te maken hebben wij de afgelopen periode benut om onderzoek te doen. Verder is de provincie Groningen ambtelijk en bestuurlijk aangespoord om helderheid te geven over hun aankoopbeleid voor natuurdoelstellingen.

Op dit moment is peilbesluitgebied en omgeving circa tien cm gedaald door de winning van gas in Groningen. In dit gebied is de bodemdaling door gaswinning nog niet gecompenseerd. Door deze bodemdaling is de polder langzaam vernat en is de drooglegging minder geworden omdat we dezelfde streefpeilen zijn blijven aanhouden. Bij bodemdaling door gaswinning compenseren wij in ons beheergebied normaliter als er vijf centimeter bodemdaling is opgetreden conform onze afspraak met de Bodemdalingscommissie door aardgaswinning. Als er schade optreedt als gevolg van het afwijken van deze regel, verwijst de commissie aanvragen voor schadevergoedingen door naar het waterschap.....”

Verder beschrijft u de huidige functie:

SECRETARIAAT
Provinciehuis Drenthe
Westerbrink 1, Assen
Postbus 122
9400 AC Assen
T (0592) 36 58 64
(0592) 36 52 25
E drentscheaa
@drenthe.nl
I www.drentscheaa.nl

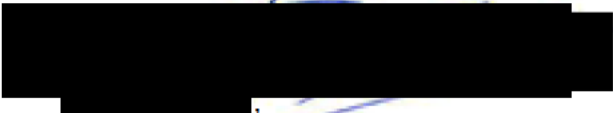
“.....De provincie Drenthe en Groningen hebben in hun voornemen de polder Oosterland de functie Natuur toegewezen. Daarnaast is het gebied aangewezen als Natuurnetwerk Nederland (NNN). De NNN en de functie natuur staan geen verslechtering van de huidige ecologische waarden toe. Echter de functie natuur staat geen verhoging van de streefpeilen toe zolang er nog landbouw in het gebied aanwezig is. Dat dit nog het geval is blijkt uit de Bestemmingsplannen Buitengebied Tynaarlo en de Beheersverordening Buitengebied Haren. De functies van Beheersverordening Buitengebied Haren komen overeen met de functies Ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Haren. In beide gemeente zijn er percelen aangewezen voor de functie Agrarisch-1 en Agrarisch met waarden.....”

Ik mis in de argumentatie de afspraken uit Beheer-, Inrichtings- en Ontwikkelingsplan Drentsche Aa 2.0 (BIO-plan 2012 - 2020) om gezamenlijk toe te werken naar het gewenste eindbeeld: een robuust natuurlijk water- en natuursysteem (zie ook bijlage 1). Mijn vraag is of met deze peilaanpassingen bestaande natuurwaarden niet worden aangetast? Past het nieuwe peil wel bij de toekomstige inrichting van het gebied?

Een tweede opmerking is dat in 2027 het NNN moet zijn gerealiseerd. Nieuwe ontwikkelingen/besluiten zouden moeten bijdragen aan doelrealisatie daarvan. Beweegt het waterschap met dit voorgenomen besluit niet de andere kant op? Doelrealisatie lijkt zo verder uit beeld te komen, bij voorbeeld door extra kosten die richting 2027 moeten worden gemaakt omdat de voorgenomen maatregelen later weer te moeten compenseren.

Mijn derde vraag sluit aan bij de uitkomsten van de bijeenkomst 'Drentsche Aa, Landschap met Energie d.d. 6 december 2017. Een van de conclusies was dat het Drentsche Aa-gebied bijdraagt aan klimaatadaptatie door vernatting = tegengaan veenoxidatie. Verlagen van grondwaterstanden in het NNN staat hier haaks op. Het effect van deze maatregel is bovendien ook niet meer terug te draaien.

Graag zie ik uw antwoorden op deze vragen tegemoet en ik ga ervan uit dat u mijn zorgen in uw overwegingen meeneemt.

voorzitter Overleggaan Nationaal Park Drentsche Aa

Bijlage(n):

1. Inzet Beheer-, Inrichtings- en Ontwikkelingsplan Drentsche Aa 2.0 (BIO-plan 2012 - 2020) op doelrealisatie EHS

Beheer-, Inrichtings- en Ontwikkelingsplan Drentsche Aa 2.0 (BIO-plan 2012 - 2020)

Enkele citaten uit het Beheer-, Inrichtings- en Ontwikkelingsplan Drentsche Aa 2.0 (BIO-plan 2012 - 2020) over realisatie EHS (tegenwoordig NNN).

1. Er wordt momenteel gewerkt aan de realisatie van de (herijkte) Ecologische Hoofdstructuur (EHS) om via grondverwerving en inrichting de natuurgebieden uit te breiden en beter beheerbaar te maken. Voor een goed en duurzaam functioneren zijn ook aanpassingen in het water- en milieubeheer nodig. Tussen de expanderende natuurgebieden en de oorspronkelijke agrarische bevolking van het gebied bestaat een spanningsveld over de ruimte die de natuur in het beleid krijgt.

2. **Inzet provincie Drenthe**
 Met de decentralisatie is de Provincie Drenthe dus zelf verantwoordelijk geworden voor het plattelandsbeleid. Omdat het Rijk geen middelen mee geeft voor de daarmee samenhangende doelen heeft de Provincie gekozen om een eigen koers uit te zetten. Voor Drenthe zijn vooral van belang: de Nationale parken en landschappen, landschapsbeheer, milieukwaliteit EHS en verdroging, landbouwstructuurverbetering landbouwstructuurverbetering (kavelruil), leefgebiedenbenadering, routestructuren, leefbaarheid en schaapskuddes. Drenthe beseft dat het landschap een van de kernkwaliteiten van deze provincie is. Het (kleinschalige) landschap draagt in hoge mate bij aan een aantrekkelijk klimaat om te wonen en te werken. Daarnaast is het landschap van grote culturele betekenis. Gedeputeerde Staten zijn bovendien van mening dat de Nationale parken een essentiële bijdrage leveren aan de vrijetijdseconomie die voorziet in een (inter)nationale behoefte en een gunstig woon-werk klimaat in Drenthe. GS hebben zich derhalve voorgenomen om zich te blijven inspannen voor de nationale parken in de provincie. De Begroting 2013 stelt dan ook voor dit doel budget beschikbaar. Deze insteek heeft de instemming van Provinciale Staten. Het beleid voor het Nationaal Landschap is verankerd in zowel de Omgevingsvisie Drenthe, alsook die van Groningen.

3. In Drenthe heeft inmiddels een heroverweging plaatsgevonden van de omvang en de ligging van de EHS; hierover zijn in het Groenmanifest afspraken gemaakt die door het huidige College van GS als uitgangspunt zijn genomen. De herijkte EHS is begin 2013 ter inzage gelegd.

4. Voor het beheer wordt ingezet op drie punten:
 - a. Ecologische Hoofdstructuur (EHS): doorgaan met afrondingsaankopen van essentiële gebieden in het Drentsche Aa-gebied, vanuit de gedachte dat stoppen met aankopen tot waardeverlies van eerdere aankopen en inefficiënt beheer leidt;

- b. Waterbeheer: volledig herstel van het watersysteem. Investeren in herstel van de Drentsche Aa verdient zich dubbel en dwars terug in de waarde van landschap en natuur, veiligheid en schoon drinkwater. Dit ook vanuit de eisen die wettelijk uit het Beheerplan Natura2000 Drentsche Aa vloeien.
- c.

5. **Operationele uitwerking**

Het Overlegorgaan stimuleert de grondverwerving binnen de begrensde EHS. De inrichting van de nieuw verworven gebieden wordt met voortvarendheid ter hand genomen. De natuurdoeltypen van het provinciaal Natuurbeheerplan Drenthe voor het Drentsche Aa-gebied zijn richtinggevend voor het beheer en voor het flankerende milieu- en waterbeleid. Bij het herstel van de ecohydrologie van het bekenstelsel zal de hoogste prioriteit worden gegeven aan gebieden die vanuit ecologisch perspectief het meest kwetsbaar zijn. Gezien de identiteit van het Drentsche Aa-gebied zal het beheer voornamelijk gericht zijn op behoud en ontwikkeling van 'halfnatuur'.

6. De realisatie van de EHS is een langdurig proces. Met name de huidige knelpunten in het ecohydrologische systeem hebben verstrekkende gevolgen voor de actuele en potentiële waarde van de beekdalreservaten. Deze knelpunten moeten zo snel mogelijk worden opgelost. Bij het aankoopbeleid hebben de betreffende gronden daarom de hoogste prioriteit

7. **Maatregelen**

Continueren van de inspanningen om de beekdalen beschikbaar te krijgen voor het beheer als stroomdalgrasland, inclusief het herstel van de daarvoor noodzakelijke hydrologie. De basis hiervoor vormt de Scan TOP-verdroging Drentsche Aa van de Dienst Landelijk Gebied (juli 2010).

Fam. [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] home.nl

Assen,
16 februari 2015

Referentie
NBEL262

Onderwerp:
Uw brief d.d. 25 november
2014

Geachte familie [REDACTED]

Na de vergadering van het Overlegorgaan Drentsche Aa d.d. 5 november 2014, waar u bij aanwezig was, heeft u in uw brief van 25 november jl. een nadere toelichting gegeven op uw standpunt. In uw brief klinkt teleurstelling door richting de sprekers die avond. Mede namens [REDACTED] van Staatsbosbeheer meld ik u dat het Overlegorgaan Drentsche Aa geenszins uw problemen heeft willen miskennen. Via deze brief laten wij u dat weten.

Voor het inhoudelijke oordeel over uw vragen en zorgen verwijzen wij naar de informatieavond d.d. 9 december 2014 die over dit onderwerp door de gemeente Haren is georganiseerd. Voor de volledigheid staan onderaan deze brief de verwijzingen naar de diverse documenten.

[REDACTED]

[REDACTED], voorzitter Overlegorgaan Drentsche Aa

Bijlagen:

- Bericht gemeente Haren d.d. 10 december 2014 'Bodem en water in de Polder Oosterland niet vervuild': http://www.haren.nl/over-haren/nieuws_3299/item/bodem-en-water-in-de-polder-oosterland-niet-vervuild_26269.html
- Bespreking tijdens vergadering Raadscommissie d.d. 19 januari 2015 bij het onderwerp bestemmingsplan EHS (agendapunt 6): http://www.raadsnetharen.nl/raadsnet/agenda_3901/item/vergadering-raadscommissie_1067.html

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 10 januari 2013 15:03
Aan: [REDACTED], Aa en Hunze; [REDACTED]@hunzeenaas.nl; [REDACTED]@ivn.nl; [REDACTED]
[REDACTED]@tynaarlo.nl
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Verslag Vragen-suggesties inloopavond BIO-plan op 1-11-2012.doc
Bijlagen: Vragen-suggesties inloopavond 1-11-2012.doc

Hoi collega's,

Hierbij alvast het verslag van de inloopavond. In kleur zijn jullie acties gemarkeerd.
Graag ontvang ik van jullie hier tekst voor op de vergadering van de projectgroep 22/1 a.s.

Bvdgr. [REDACTED]

Dit bericht is verstuurd door:

[REDACTED]
Gebiedscoördinator en
secretaris NP / NL Drentsche Aa

provincie Drenthe
Postbus 122
9400 AC ASSEN
Bezoekadres:
Westerbrink 1, Assen

T 0592 [REDACTED] (= ook mobiel nummer)
F 0592 365 422
E k [REDACTED]@drenthe.nl
I www.drenthe.nl en/of
I www.drentscheaa.nl

Drentsche Aa, HET SPAREN WAARD
www.gebiedsfonds-drentscheaa.nl

Vraag/Opmerking/suggesties	Ingediend door	Op de h	Antwoord	Actie door
<ul style="list-style-type: none"> Op een aantal aantrekkelijke plekken pal langs de Aa wandelpaden aanleggen Meer zitbanken in het gebied. Denk ook aan sponsoring investering en adoptie door Dorpsbelang Een vrijliggend fietspad langs de weg Schipborg – Anloo Meer LED verlichting in het gebied (zo mogelijk automatisch). 	<p>██████████ ██████████@hotmail.com ██████████ ██████████</p>	Ja	<p>In de afgelopen 10 jaar is zijn o.a. de volgende voorzieningen gerealiseerd:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Het wandelpad (met brug) langs de beek bij Oudemolen 2) Het fietspad Okkenveen-Noordlaarderbos langs de beek (met brug) 3) Verlegging Pieterpad door het Andersche Diep (met voorde+brug). 4) Dit jaar wordt Toegangspoort Deurze gerealiseerd. Hier wordt o.a. een familiepad gerealiseerd dat ook langs de beek loopt. <p>Vanuit Staatsbosbeheer ...PM...</p> <p>Vanuit de gemeente Aa en Hunze ...PM...</p> <p>Vanuit het project monitoring Drentsche Aa 2012 is contact gelegd met SensorCity en de gemeente Assen. Deze suggestie zal hierin worden meegenomen</p>	<p>██████████ (Staatsbosbeheer)</p> <p>██████████ (gemeente Aa en Hunze)</p> <p>██████████ (NP) en ██████████ ██████████ (gemeente Assen)</p>
Een vissenkijkplek bij (bijv.) Café Drentsche Aa d.m.v. een doorzichtige "glazen bol" waardoor je in het water kunt kijken.	<p>██████████ ██████████@planet.nl</p>	Ja	<p>In de werkschuur van Staatsbosbeheer in Oudemolen staat een aquarium. Staatsbosbeheer is bereidt... PM...</p>	<p>██████████ (Staatsbosbeheer)</p>
Gebruik van gebiedseigen Drentsche Aa water t.b.v. inudatie en gebruik van Drentsche Aa water voor behoud Kievitsbloem in het Oosterland (zie brief in bijlage).	<p>Fam. ██████████ ██████████home.nl</p>	Ja	<p>Vanuit de herinrichting Haren is PM...</p>	<p>██████████ (waterschap Hunze en Aa's)</p>

<p>Ontwikkeling Vrijwilligerskaart: Samen in gesprek voor verdere samenwerking en uitwerking.</p>	<p>Land-schapbeheer Drenthe</p>	<p>Ja</p>	<p>Deze actie is opgepakt door het secretariaat + IVN.</p>	<p>(IVN), en (secretariaat NP&NL)</p>
<ul style="list-style-type: none"> Zou er iets aan de noodtoestand van de bijen kunnen worden gedaan. Bijv. door een vlindertuin in te richten, of wanneer dat niet bij het landschap past, gewoon hier en daar planten zetten, waar bijen en vlinders voeding kunnen vinden en andere als waardplanten. Ik denk dan aan de honingbij maar ook aan de solitaire bijen. Voor de laatste kan het heel simpel door dikke stukken stam waar gaten van diverse dikte in zijn geboord. Het is misschien mogelijk in samenwerking met het IVN, dat subsidie krijgt voor dergelijke projecten. Ik loop en fiets slecht, heb b.v. nog nooit het Ballooërveld bezocht, al woon ik er redelijk dichtbij. Het zou, niet alleen voor mij, maar ook voor anderen een winstpunt zijn, wanneer er hier en daar een dikke boomstam werd neergelegd om op te zitten, gewoon laten zoals hij is! Een boomstam detoneert niet, vraagt geen onderhoud en zal niet worden weggesleept of vernield. Wat met banken vaak wel het geval is. 	<p>@versatel.nl</p> <p>De uit Zuidlaren heeft dezelfde vraag gesteld.</p>	<p>Ja</p>	<p>(gastheer) van de Bijenkast in Amen is in contact brengen met deze mevrouw? De eigenaar van het landgoed de Voskamp in Schipborg dat in ontwikkeling is in contact brengen met deze mevrouw...?</p> <p>Vanuit Staatsbosbeheer ...PM...</p>	<p>(secretariaat NP&NL)</p> <p>(Staatsbosbeheer)</p>
<p>Ontwikkelingen rondom Westerseweg. Dorpsbelangen Midlaren vraagt om een zorgvuldig proces nav twee brieven die zij van resp. Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer hebben ontvangen.</p>	<p>Dorpsbelangen Midlaren</p>	<p>Ja</p>	<p>De gemeente Tynaarlo ... PM...</p> <p>Vanuit het BIO-plan streeft ook het Nationaal Landschap Drentsche Aa naar het autoluw maken van (zand)wegen.</p>	<p>(gemeente Tynaarlo)</p>
<p>De Landinrichtingscommissie Drentsche Aa wil graag van GS</p>	<p>Mondeling tijdens inloopavond...</p>	<p>Ja</p>	<p>Over de Landinrichtingscommissie Drentsche Aa heeft de provincie nog geen formele/schriftelijke uitspraak</p>	<p>(provincie Drenthe)</p>

36 formeel horen dat haar taak er op zit.			gedaan, hangende de afronding van het ILG. Maar op basis van een evaluatie in 2011 zijn er voor 2012 geen uren door provincie Drenthe beschikbaar zijn gesteld. In november 2012 hebben Provinciale Staten ingestemd met de beëindiging van de ILG bestuursovereenkomst met het Rijk. Daarom kan nu ook formeel de Landinrichtingscommissie door GS van haar taak worden ontheven.	
De suggestie wordt gedaan om een apart wandelpad aan de zuidzijde N386 Tynaarlo – Zuidlaren als onderdeel van Toegangspoort Wedbroeken, aan te leggen.	Camping De Vledders	Ja	Dit idee is ingebracht bij plannen vervanging brug over de Drentsche Aa (medio 2013).	██████████ (secretariaat NP&NL)
Vraag/Opmerking/suggesties	Ingediend door	Op de h	Antwoord	Actie door
De Kavelruilcommissie Drentsche Aa is door DLG opgeheven per brief begin 2012.	██████████, Tynaarlo	Ja	DLG heeft inderdaad een brief gestuurd naar de leden, met daarin de mededeling dat de Kavelruilcommissie is opgeheven. In het Overlegorgaan Drentsche Aa 15/11 is nogmaals het belang onderschreven van het instrument kavelruil voor het gebiedsproces. Het Overlegorgaan pleit er voor om de deze kavelruilcommissie voortaan vanuit Drentse Maat (voor de gehele provincie) worden aangestuurd en gaat opereren. Alleen is hiervoor het afgelopen jaar geen uren beschikbaar gesteld vanwege een bezuiniging. Er dus is er het afgelopen jaar geen tijd van DLG ingezet. Het Overlegorgaan pleit ervoor dat in 2013 hiervoor wel weer uren bij DLG beschikbaar komen.	██████████ (provincie Drenthe)
Folders 11 wandelroutes SBB: één afspraak hoe hier mee om te gaan: 1 vaste prijs.	Gastheren&gastvrouwen	Ja	Met Staatsbosbeheer zullen hierover afspraken worden gemaakt door het secretariaat	██████████ (Staatsbosbeheer) ██████████ afspraken hier over maken.
Hoe zit het met de doorgaande ATB-route door het Kniphorstbosch? Er zijn nu allemaal nieuwe bordjes geplaatst met verboden te ATB'en.	Mondeling tijdens inloopavond door...?		Door Staatsbosbeheer ... PM...	██████████ (Staatsbosbeheer)

<p>37 Geef weer eens in overleg met Dorpsbelangen een presentatie op bv jaarvergadering over NP en toelichting over ontwikkelingen, mn plannen SBB, of anderen Waterschap, Gemeenten</p>	<p>Mondeling tijdens inloopavond door...?</p>		<p>Hierbij doet het secretariaat het aanbod om op jaarvergadering van dorpsbelangen en/of ██████████ het verhaal van het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa te komen presenteren. In de Nieuwsbrief Doorstroom zullen we bekend maken</p>	<p>██████████ (IVN)</p>
<ul style="list-style-type: none"> In de zomer van 2010 is er bij Westerveld bij Gasteren gemaaid om er heide te zaaien, dit terwijl er 5 a 6 roepende kwartels waren. Volgens SBB was het gebied gemonitord en volgens het boekje "Gedragscode natuurbeheer" was maaien toegestaan. Citaat boek: Wanneer niet exact kan worden vastgesteld waar de vogels zich bevinden, mogen er geen maaiwerkzaamheden worden uitgevoerd in het gebied. Voorstel: leg een aantal kleine graan akkers aan, eventueel met soorten als boekweit, rogge, zodat een soort als de bostortel weer terug kan komen en de kwartels ongestoord kunnen broeden en hun jongen kunnen groot brengen. In het voorjaar worden orchideeën excursies georganiseerd. Hierbij wordt vlak langs de beek gelopen zonder rekening te houden met broedende watersnippen, talingen en vogels als leeuweriken. Bij het bekijken van de website kwam ik ook een opmerking tegen over de rust en ruimte. Kijk eens op een zondagmiddag op de parkeerplaats aan de Oudemolenseweg. Veel te veel 	<p>██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ @planet.nl</p>	<p>Ja</p>	<p>Antwoord van Staatsbosbeheer ... PM...</p> <p>Bij de voorbereiding van het excursieprogramma 2013 zal deze suggestie met de Drentsche Aa-gidsen worden besproken.</p> <p>In het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa is bewust niet gekozen voor één groot centraal bezoekerscentrum. In plaats daarvan is de afgelopen jaren gewerkt aan het 'Levend bezoekersnetwerk Drentsche Aa'. Onderdeel hiervan zijn Toegangspoorten en Knooppunten om de</p>	<p>██████████ (Staatsbosbeheer)</p> <p>██████████ (IVN)</p> <p>██████████ (secretariaat)</p>

<p>38 auto's met veel te veel bezoekers. Wij inwoners van Gasteren wandelen in het weekend niet meer in onze eigen omgeving. Ook dit gaat ten koste van de vogels en de in dit gebied verblijvende dieren. De planten redden zich wel, de fauna wordt op een vreselijke manier verstoord.</p> <ul style="list-style-type: none"> De inwoners krijgen niet de mogelijkheid om bijv. eens met SBB te praten. Er wordt ons wel meegedeeld wat er is gebeurd en daar kunnen we dan nog een opmerking over maken. Zie het plaatsen van de schermen in de beek en het losloopbeleid wat op vreselijk verkeerde cijfers is gebaseerd. 			<p>bezoekersstromen in het gebied in goede banen te geleiden. In dit kader is vorige jaar ook het Knooppunt Gasteren opgeleverd dat iom dorpsbelangen tot stand is gekomen. Dat neemt niet weg dat het op een mooie zondagmiddag inderdaad druk kan zijn.</p> <p>Antwoord Staatsbosbeheer ...PM...</p>	<p>[Redacted] (Staatsbosbeheer)</p>
<p>[Redacted] uit Assen. Hij doet samen met diverse vrijwilligers uit Assen-Oost al jaren onderhoud werkzaamheden in het DA-gebied. Zij willen graag mbv een kettingzaag + cursus effectiever kunnen werken.</p>			<p>In contact gebracht met voorzitter van Agrarische Natuurvereniging Drenthe. Vanuit Amen is een landschapsploeg (SALM) actief. Zij zoeken nog extra vrijwilligers.</p>	<p>[Redacted] (secretariaat)</p>

Oproep aan een ieder: graag aanvullen tbv bespreking in Overlegorgaan van 4 februari a.s.

[REDACTED]

Van: [REDACTED] V.O.F. <[REDACTED]@home.nl>
Verzonden: dinsdag 25 november 2014 21:35
Aan: DrentscheAa
CC: [REDACTED]
Onderwerp: vervuiling polder Oosterland, welke betekenis is dit voor de Drentsche Aa
Bijlagen: drentseabrfnov2014.pdf

Geachte mevrouw [REDACTED] en heer [REDACTED]
Hierbij mail ik u onze brief ter attentie van het overlegorgaan welke wij u eveneens per post toesturen.
Vriendelijke groeten,
[REDACTED]

Provinciehuis Drenthe
t.a.v. Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa
Postbus 122
9400 AC Assen

Haren, 25 november 2014

Betreft: vervuiling gronden van gehele polder Oosterland met zware metalen

Geachte voorzitter en leden van het overlegorgaan,

Woensdag 5 november zijn wij bij uw vergadering als toehoorder aanwezig geweest. Een ieder was aanwezig met uitzondering van wethouder M. Sloot van de gemeente Haren. Zij had zich voor deze vergadering afgemeld.

Onze brief van 19 augustus 2014 aangaande de vervuiling van het Oosterland werd genoemd onder agendapunt 12. Mededelingen. Ter informatie stond erbij: door gemeente Haren en Waterschap Hunze en Aa's is deze brief beantwoord.

[REDACTED] van LTO-Noord stelde nog een vraag naar aanleiding van onze brief daar hij de waarden in het gedane onderzoek heel vond.

[REDACTED] van Staatsbosbeheer reageerde hierop dat deze uitslagen niet zo bijzonder waren en dat er nu goede onderzoeken werden gepleegd. Waar heeft [REDACTED] deze opmerking op gebaseerd? Hebben wij volgens [REDACTED] onjuiste gegevens verstrekt?

Met bovenstaande is naar ons idee de indruk gewekt dat de door ons genoemde problematiek rondom de ernstige vervuiling met zware metalen in de gehele polder Oosterland (Lappenvoort) afgehandeld is. Bovendien zijn met de woorden van [REDACTED] de door in onze opdracht gedane onderzoeken in diskrediet gebracht. Hoe komt [REDACTED] aan dit oordeel?

Het probleem van de vervuiling is echter geenszins opgelost!

Zo wordt er wordt nog gewacht op een definitief rapport van de GD (Gezondheidsdienst voor Dieren).

Wij willen u er op attenderen dat wij de onderzoeken in opdracht gedaan hebben van onder meer de GD, eigen dierenarts, veterinaire experts van de verzekering. Een en ander na een lang voorgaand traject –van enkele jaren- van onderzoeken bij ons vee a.g.v. onverklaarbare verhoogde (plotselinge) sterfte en achterblijven van jaren in de groei.

De onderzoeken die wij hebben laten doen, zijn gedaan door een gecertificeerd en gerenommeerd bedrijf, BLGG. De uitslagen zijn dan ook niet discutabel.

Wij hebben de bovenste laag van de grond laten onderzoeken. Dit is het gedeelte waar de wortels van de gewassen zich bevinden.

De onderzoeken die nu gedaan worden waar [REDACTED] over sprak, zijn onderzoeken veel dieper de grond in. Bovendien verschillen de methodes van de onderzoeken waardoor de uitslagen niet zonder meer met elkaar vergeleken kunnen worden.

Let wel, voor de relatie dier – plant is de bovenlaag van de grond van belang.

Ook hebben wij nu uitslagen van gewasonderzoeken. Eveneens verricht door BLGG. Hieruit is naar voren gekomen dat wij de gewonnen grassen niet aan onze koeien kunnen voeren. Het gewonnen hooi, wat wij normaal verkopen, is eveneens niet goedgekeurd en kan niet verkocht worden.

O.a. zijn er te hoge waarden voor wat betreft mangaan.

Van de GD uit is ons meegedeeld dat wij onze koeien niet meer kunnen weiden in het Oosterland. Ook volgend jaar niet (en de jaren erna ?)

Het Oosterland is niet langer bruikbaar voor beweiding door vee of als voedselwinning voor vee.

Wij begrepen tijdens de vergadering dat er grote zorgen door u worden geuit ten aanzien van mogelijke vervuiling door geparkeerde auto's op het toekomstige transferium De Punt.

Wij ondersteunen het feit dat elke mogelijke vervuiling, voor zover mogelijk, uitgesloten dient te worden.

Er is nog geen sprake van vervuiling bij het transferium. Er is bovendien nog geen transferium.

Echter, er is wel een polder Oosterland.

En hier is wel degelijk sprake van een ernstige vervuiling.

Nota bene, de Drentsche Aa loopt dóór het Oosterland!

Wat heeft deze vervuiling voor gevolgen voor de Drenstche Aa.

Mede door de vervuiling in het Oosterland is goedkeuring van aanpassing van het bestemmingsplan waarbij een open verbinding vanuit het Oosterland, middels de Drentsche Aa, naar het Paterswoldsemeer, voorlopig uitgesteld.

Vragen zijn er op dit moment genoeg.

Hoe is deze vervuiling tot stand gekomen? Is deze vervuiling nog steeds gaande? Is deze vervuiling mobiel?

Hoe nu verder? Kan de grond herstellen? En gebeurt dit via een natuurlijke weg of moet er worden ingegrepen? Welk tijdspad wordt hiervoor gekozen?

Hoe wordt er nu omgegaan met de polder als bergingspolder? Kan deze nu gebruikt worden ten tijde van inundatie?

Wat zijn de gevolgen voor de Drentsche Aa wanneer de polder als bergingspolder voor water wordt aangewend? Wordt de Drentsche Aa dan overspoeld met vervuiling?

Wij schrijven u deze brief omdat wij nogmaals, nu wij verder zijn in de tijd en wijzelf ook nieuwe informatie hebben, willen informeren over de situatie in het Oosterland. En dat deze ernstige gevolgen kan hebben voor de Drentsche Aa.

Mocht u uitslagen van ons willen inzien, dan kunt u deze bij ons opvragen en sturen wij u deze per mail toe.

Deze brief sturen wij u eveneens per mail.

In afwachting van uw reactie.

Gebiedsbeschrijving polder Oosterland

In het verleden is aan de Industrieweg te Paterswolde een rioolwaterzuivering (**D**) gevestigd geweest. Deze zuivering is in 1974 verplaatst naar het terrein van de bloemenveiling (ten zuiden van de polder).

Het effluent van de zuivering liep via de Eelder Schipsloot (**C**) naar het noord-Willems kanaal. Dit effluent ging via een onderleider onder de Drentsche Aa door.

Vanaf het moment dat de zuivering is verplaatst, wordt rioolwater middels een rioolgemaal verpompt naar de huidige rwzi (bij de bloemenveiling). Het effluent wordt sindsdien rechtstreeks op het kanaal gebracht. Tevens is er aan de Industrieweg door de gemeente Tynaarlo een overstort geplaatst om bij hevige neerslag het te veel aan water af te kunnen voeren (via de Eelder Schipsloot naar het Noord Willems kanaal).

In 2004 heeft een herinrichting in het gebied plaatsgevonden. De polder is ingericht als noodbergingsgebied om bij zeer hevige neerslag de boezem te kunnen ontlasten (en overstromingen in de stad Groningen te voorkomen). Bij deze herinrichting is een duiker onder de Drentse Aa weggehaald waardoor overstortwater via de benedenloop van de Drentse Aa (**B**) kon wegstromen. Deze situatie was onwenselijk. Daarom is in 2007 op ca. 250 meter vanaf de overstort een dam in de Eelder Schipsloot geplaatst zodat eventueel overstortwater ter plaatse werd opgevangen en niet meer in de Drentse Aa kon lopen.

Vanaf 2009 heeft de gemeente Tynaarlo werkzaamheden uitgevoerd bij de overstort en is er een tijdelijk bassin aangebracht met hierin een pompsysteem die overstortend water terugpompt in de riolering. In 2012 is door de gemeente Tynaarlo een definitieve oplossing gerealiseerd bestaande uit een randvoorziening, een aanvullende bergingszak en een rechtstreekse persleiding (**E**) naar het Noord Willemskanaal.

Risico's

Er kan in het verleden effluentwater vanuit de zuivering (tot 1974) en daarna rioolwater vanuit de overstort over het land zijn gelopen. Naar verluid is het voorgekomen dat bij hoge waterstanden in het Noord Willems kanaal, water vanuit de Eelder Schipsloot in de polder stroomde. Hier zijn geen gegevens van bekend. Gesteld kan worden dat dit vanaf ca. 1990 niet meer is voorgekomen doordat er een terugslagklep is geplaatst voor de duiker van de Eelder Schipsloot aan het Noord Willemskanaal.

Tevens is het mogelijk dat in het verleden onderhoudsbagger vanuit de watergangen over het land is gebracht. Dergelijk materiaal wordt pas vanaf ca. 1990 op verontreinigingen onderzocht voordat het mag worden hergebruikt. Voor die tijd waren hier geen regels voor; men ging er destijds zelfs vanuit dat dit prima materiaal zou zijn voor de bemesting van landerijen.

In de periode 2004 – 2006 is enkele malen overstortwater vanaf Eelder Schipsloot via de benedenloop van de Drentse Aa afgevoerd.

Onderzoek

In het kader van de herinrichting van de polder is de Paterswoldse Schipsloot **(A)** uitgediept. Voorafgaand aan de werkzaamheden is het te verwijderen slib geanalyseerd en getoetst. Er werd een overschrijding op basis van PAK's aangetroffen waardoor dit slib als "klasse 2 slib" is aangemerkt. Conform de toen geldende regels mocht dit slib binnen 20 meter van de watergang worden verwerkt. Dit slib is conform deze regels toegepast in het dijklichaam naast deze watergang.

In de het najaar van 2013 zijn als onderdeel van regulier onderhoud de hoofdwatgangen in de polder (waaronder ook de Eelder Schipsloot) uitgediept. Ook hier is voorafgaand aan de werkzaamheden onderzoek gedaan naar de kwaliteit van het te verwijderen slib. Hierbij zijn geen verontreinigingen aangetroffen (alle waarden waren lager of gelijk aan de achtergrondwaarde"). Het slib mocht vrij over het land worden verspreid.

Naar aanleiding van de vermoedens van een bodemverontreiniging in het gebied is in september 2014 aanvullend onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de waterbodem in de benedenloop van de Drentsche Aa **(B)**. Ook hier zijn geen verontreinigingen aangetroffen.

Conclusie

De aangetroffen verontreiniging in de Paterswoldse Schipsloot **(A)** betrof een overschrijding van de waarden op basis van PAK's. De oorzaak daarvoor is onduidelijk maar zal eerder te maken hebben met de aanwezigheid van woonboten, dan met overstortwater. Deze watergang is in de periode 2004/2005 gesaneerd.

Alle watergangen in de polder zijn op dit moment aantoonbaar schoon en veilig.

Samenvatting

- **1974** **Rioolwaterzuivering Eelde verplaatst naar locatie nabij bloemenveiling**
- **2004 – 2006** **Herinrichting polder Oosterland / inrichting als noodbergingsgebied overstortwater wordt afgevoerd via benedenloop Drentse Aa ri gemaal Oosterland**
- **2004 – 2005** **Baggeren Paterswoldse Schipsloot / verwerking bagger in de kade**
- **2007** **Plaatsen dam op ca 250 m. van overstort / einde afvoer overstortwater via Drentse Aa**
- **2009** **Gemeente Tynaarlo brengt tijdelijk bassin aan met pompsysteem om overstortwater terug te pompen in de riolering.**
- **2012** **Definitieve randvoorziening en bergingszak met rechtstreekse persleiding naar Noord Willemskanaal.**

Overlegorgaan Nationaal beek- en
esdorpenlandschap Drentsche Aa

Postbus 122
9400 AC ASSEN

Aquapark 5, Veendam
Postbus 195
9640 AD Veendam
Tel 0598-693800
www.hunzeenaas.nl

Uw brief	NBEL336	Datum	4 april 2018
Ons kenmerk	IN18-0416/18-0755	Behandeld door	[REDACTED]
Onderwerp	Reactie op peilbesluit Westerpolder- Oosterland-Vestdijklaan	Doorkiesnummer	0598-[REDACTED]

Geachte [REDACTED]

In uw brief van 19 februari heeft u een aantal vragen over het door het waterschap te nemen peilbesluit in het gebied Oosterland. De vragen uit uw brief zijn hieronder opgenomen met daarna de afweging van het waterschap bij het nemen van het peilbesluit.

Worden met deze peilaanpassingen bestaande natuurwaarden niet aangetast?

Nee, het waterschap heeft uitgebreid onderzoek laten doen naar de nu aanwezige natuurwaarden in het gebied. Gebleken is dat de belangrijkste aanwezige natuurwaarde Kievitsbloemhooiland geen nadelige effecten zal ondervinden van 10 cm peilverlaging. Zie hiervoor ook het onderzoeksrapport dat als bijlage bij het peilbesluit is opgenomen.

Past het nieuwe peil wel bij de toekomstige inrichting van het gebied?

Nee, de toekomstige inrichting van het gebied vraagt juist om nattere omstandigheden. Echter binnen het peilbesluit worden de nu in het gebied aanwezige functies uit het bestemmingsplan gewogen.

Het NNN moet in 2027 zijn gerealiseerd. Beweegt het waterschap met dit voorgenomen besluit niet de andere kant op?

Nee, het beleid van de provincies is dat verwerving voor het NNN gebeurt op basis van vrijwilligheid. Tot die tijd wordt het waterschap geacht de functies in het bestemmingsplan te volgen. Met de peilverlaging wordt de situatie hersteld van voor de bodemdaling door gaswinning. De relatieve bodemdaling is hierdoor nul. Er treedt dus geen verslechtering op.

Het Drentsche Aa-gebied draagt bij aan klimaatadaptatie door vernatting = tegengaan veenoxidatie. Verlagen van grondwaterstanden in het NNN staat hier haaks op. Het effect van deze maatregel is bovendien ook niet meer terug te draaien.

Met de peilverlaging wordt de situatie hersteld van voor de bodemdaling door gaswinning. De relatieve bodemdaling is hierdoor nul. Er wordt dus geen nieuw veen blootgesteld aan oxidatie.

Verder moet het waterschap een belangen afweging maken overeenkomstig de richtlijnen van de provincies Groningen en Drenthe. Hierbij geldt het principe peil volgt functie. Deze richtlijnen geven vooralsnog geen ruimte om veenoxidatie zwaarder te laten wegen dan het principe peil volgt functie.

Hopelijk is met het beantwoorden van uw vragen duidelijk geworden binnen welke kaders het waterschap haar peilbesluit heeft opgesteld en welke afwegingen ten grondslag liggen aan het peilbesluit.

Hoogachtend,

namens het dagelijks bestuur,

Hoofd Veiligheid en Voldoende Water

Van: [redacted] <[redacted]@hunzeenaas.nl>
Verzonden: donderdag 6 september 2012 23:20
Aan: Dhr. [redacted] Dhr. [redacted] [redacted]@provinciegroningen.nl',#032
 # [redacted]032#[redacted]@provinciegroningen.nl',#032#[redacted]032#[redacted]
 [redacted]032#[redacted]032#van#032#[redacted]032#[redacted]@rws.nl'
CC: [redacted]@noorderzijvest.nl',#032#[redacted]032#[redacted]#032#[redacted]#032#[redacted]
Onderwerp: aanpassing KRW maatregelen H en Aas
Bijlagen: image001.jpg; Aanpassing maatregelen KRW voorde periode 2010-2015 voor
 waterschap Hunze en Aa.doc; aanpassingmaatregelensgbp2009.doc; Prioritering
 KRW maatregelen tot en met 2015.doc

Beste mensen,

Hierbij het voorstel voor wijzigingen KRW maatregelen van Hunze en Aás, uitgewerkt in factsheets en met als bijlage ons AB voorstel.

Het is nog niet door ons AB goedgekeurd. Ik licht het toe op 12 september in het AB, maar besluitvorming vindt pas op 3 oktober plaats.

Omdat het ook door het RBO goedgekeurd moet worden, stuur ik het jullie nu al, zodat jullie een standpunt van de provincie kunnen bepalen.

Van [redacted] heb ik begrepen zij nog van geen enkel waterschap hebben gehoord dat het planherziening gaat uitvoeren.

Groeten van [redacted]

[Beschrijving: Beschrijving: <http://www.hunzeenaas.nl/images/logo.jpg>]

[redacted]
 Beleidsadviseur

[redacted]@hunzeenaas.nl<mailto:[redacted]@hunzeenaas.nl>

Aquapark 5
 Veendam
 Postbus 195
 9640 AD
 Veendam

T (0598) [redacted]
 F (0598) 69 38 93

www.hunzeenaas.nl<<http://www.hunzeenaas.nl/>>

Disclaimer:

Aan deze e-mail en de inhoud daarvan kunnen geen rechten ontleend worden. Uitsluitend een document dat door een bevoegd persoon namens waterschap Hunze en Aa's is ondertekend is bindend.

Aanpassing van maatregelen KRW voor waterschap Hunze en Aa's

In verband met de verplichting tot uitvoering van de KRW maatregelen tot en met 2015 en de mogelijkheid tot eventuele herziening van de maatregelen voor december 2012 zijn de KRW maatregelen nader beschouwd op haalbaarheid en beschikbaarheid van alternatieven. Op basis van een lijst met uitgangspunten en een onderscheid tussen binnen en buiten de EHS is een prioritering gemaakt voor ons waterschap en is een voorstel gemaakt voor vervanging, fasering en annulering van een aantal maatregelen (zie bijlage 2, bestuursvoorstel voor het Algemeen bestuur van 3 oktober 2012).

Te wijzigen maatregelen

Vervanging:

- Zandfilter Gieten vervangen door optimalisatie zuivering Gieten;
- 20 kilometer akkerranden in de Hunze vervangen door optimalisatie zuivering Gieten.

Fasieren:

- verdrogingsbestrijding en beekherstel Rolderdiep fasieren tot na 2015 vanwege een onhaalbare planning voor de grondverwerving;
- inrichting van de oever van het Hondshalstermeer, vanwege het wegvallen van meekoppelkansen door het afschaffen van de Robuuste Verbindingszone en de mogelijk in de toekomst betere kansen op meekoppeling.
- Fasieren van verdrogingsbestrijdingsproject Okkenveen vanwege onhaalbare planning voor de grondverwerving

Intrekken als verplichte KRW maatregel voor oppervlaktewater:

- Verdrogingsbestrijding Drentse Aa (Anderse Diep, deel Loonerdiep, Lappenvoort/Oosterlanden, Roodzanden, Visvliet, Vosseveen), omdat dit verdrogingsbestrijdingsmaatregelen zijn die geen directe relatie hebben met beekherstel

Toelichting

Conform de procedure van het Rijk hebben we de wijzigingen in de tabellen van de factsheets per waterlichaam aangegeven (bijlage 1).

De voor de KRW oppervlaktewater ingetrokken maatregelen verdrogingsbestrijding blijven wel gewenst als verdrogingsmaatregel of als KRW maatregel voor grondwater. Zowel provincie Groningen als provincie Drenthe hebben andere verdrogingsmaatregelen wel als maatregel voor KRW grondwater benoemd. De verdrogingsmaatregelen voor de Drentse Aa zijn per abuis niet opgenomen als provinciale maatregel bij KRW grondwater, maar staan onterecht opgenomen bij KRW oppervlaktewater als verplichting voor het waterschap. Dit is een fout, die we hierbij willen herstellen. Sommige verdrogingsmaatregelen blijven gehandhaafd als KRW oppervlaktewater maatregel, ofwel omdat ze bijna in uitvoering gaan ofwel omdat er een directe koppeling is met de beek en er synergie is met water vasthouden in overstromingsvlakten.

Het waterschap blijft haar taak uitoefenen bij de verdrogingsprojecten: wanneer een gebied van functie wijzigt, zal het waterschap conform haar taak de hydrologie aanpassen aan de nieuwe functie.

Effect op doelbereik

De voorgestelde vervanging van maatregelen leidt niet tot een verlaging van het doelbereik in 2015.

De voorgestelde annulering van maatregelen leidt niet tot een verlaging van het doelbereik van 2015.

De voorgestelde fasering van maatregelen leidt wel tot een verlaging van het doelbereik voor 2015 voor het Hondhalstermeer en de Drentse Aa (Rolderdiep), maar niet tot verlaging van het doelbereik van 2027.

Planherziening

We zijn van mening dat de wijzigingen geen planherziening vergen omdat er geen substantiele doelverlaging plaatsvindt. Vanwege transparantie willen we voor de wijziging van de maatregelen wel een officiële inspraakprocedure volgen. De wijzigingen zullen 4 (of 6) weken ter inzage worden gelegd.

Verdeling over provincies

Provincie Groningen :

Fasering 1.2 km natuurvriendelijke oever in Hondhalstermeer

Intrekken 1 stuks verdrogingsbestrijding Lappenvoort/Oosterland bij de Drentse Aa

Provincie Drenthe

Vervanging akkerranden Hunze en zandfilter Gieten door optimalisatie RWZI Gieten in de Hunze en het Zuidlaardermeer

Fasering 3 km beekherstel Rolderdiep in de Drentse Aa

Intrekken 6 stuks verdrogingsbestrijding Drentse Aa

Fasering 2 stuks verdrogingsbestrijding Drentse Aa

DRENTSE AA**Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 tot en met 2015**

Oorspronkelijke naam	SGBP omschrijving	omvang	Initiatiefnemer	voortgang	status
verdrogingsbestrijding 2000 ha Drentse deel	Overige inrichtingsmaatregelen (stuks)	11 stuks	Waterschap	planvoorbereiding	6 stuks ingetrokken, 2 stuks gefaseerd
Inrichting Rolderdiep	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water (km)	3,00 km	Waterschap	planvoorbereiding	Gefaseerd
Hermeandering beektrajecten Anreepdiep-Deurzerdiep	verbreden /hermeanderen / nvo; (snel) stromend water (km)	3,00 km	Waterschap	planvoorbereiding	
Onderzoek naar beekpeil-verhogende maatregelen en inrichting	Uitvoeren onderzoek	1,00 stuks	Waterschap	In uitvoering	
verdrogingsbestrijding. 200 ha Groninger deel (Westerlanden-Lappenvoort.	overige inrichtingsmaatregelen	2,00 stuks	Waterschap	Planvoorbereiding	1 stuks ingetrokken
Afkoppelopgave gemeente Assen			Gemeente		Uitgevoerd
Baggeren Nijlands loopje (gemeente Assen)			Gemeente		Uitgevoerd
Saneren riooloverstort HBDA (gemeente Tynaarlo)			Gemeente		Uitgevoerd

Toelichting

Bij de inrichtingsmaatregelen zijn een aantal verdrogingsprojecten ingetrokken omdat zij bij nader inzien niet opgevoerd hadden moeten worden als maatregel voor KRW oppervlaktewater. Deze maatregelen hebben geen relatie met beekherstel en hadden beter als KRW grondwater maatregel opgevoerd kunnen worden, of alleen als verdrogingsmaatregel (zowel provincie Groningen als Drenthe hebben andere verdrogingsmaatregelen wel als KRW grondwatermaatregel opgenomen). Daarnaast is de maatregel inrichting Rolderdiep gefaseerd tot na 2015, nadat uit een haalbaarheidsanalyse is gebleken dat grondverwerving voor 2015 niet mogelijk is. Deze maatregel was ook als 1 stuks opgenomen bij de verdrogingsbestrijding. Tevens wordt het verdrogingsproject Okkenveen en omgeving gefaseerd tot na 2015, omdat ook hier geconcludeerd is dat grondverweving voor 2015 niet haalbaar is. De eenheid van verdrogingsbestrijding is in maart 2012 in het kader van een landelijke uniformisering van eenheden omgezet in aantal projecten (stuks).

Motivatie

Bij een kritische beschouwing van de verdrogingsprojecten is gebleken dat niet alle verdrogingsprojecten daadwerkelijk een relatie hebben met beekherstel. Onder beekherstel ten behoeve van de verbetering van de ecologische toestand van de beek (KRW) verstaan we vooral inrichtingsmaatregelen omdat uit eerdere onderzoeken is gebleken dat met name verbetering van de inrichting van de beek zal leiden tot een verbetering van de ecologie van de beek. Onder

deze beekherstelmaatregelen verstaan we hermeandering, inrichting van de oevers, verwijderen visbarrières, creëren van overstromingsvlaktes. Bij een nadere analyse vallen de volgende projecten af als KRW maatregelen voor de verbetering van de beek kwaliteit.

- Visvliet, Roodzanden en Vossenveen , omdat dit infiltratiegebieden zijn, liggend op de flanken van het beekdal, die geen directe relatie hebben met de beek
- Lappenvoort Oosterland, omdat dit een gebied is, waarin de herinrichting van de beek al gereed is, de hermeandering is uitgevoerd, de beek kan weer buiten haar oevers treden. Er blijven alleen hydrologische maatregelen in het kader van verdrogingsbestrijding over welke sec geen KRW maatregelen zijn. (Lappenvoort/Oosterland ligt deels in Drenthe en deels in Groningen)
- Bij het Anderse Diep en het Loonderdiep is de beek zelf al voldoende ecologisch vriendelijk ingericht. Het gaat hier alleen nog om verdrogingsmaatregelen

In de factsheets leidt dit tot de volgende wijziging voor de Drentse Aa:

Maatregelenoverzicht 2010-2015 huidig

Omschrijving	Omvang	Eenheid	Initiatiefnemer
Afkoppelopgave gemeente Assen	0.7	ha	Gemeente
Inrichting Rolderdiep	3	km	Waterschap
Verdrogingsbestrijding Drentse Aa Drents Deel	2000 (11)	Ha (stuks)	Waterschap
Hermeandering beektrajecten Anreepdiep, Deurzerdiep, Zeegser loopje	3	km	Waterschap
Beggeren Nijlands loopje, gemeente Assen	0.2	ha	Gemeente
Saneren overstort HBDA ,gemeente Tynaarlo	1	stuks	Gemeente
Onderzoek naar beekpeilverhogende maatregelen	1	stuks	Waterschap
Verdrogingsbestrijding Gronings deel (Westerlanden/Besloten Venen, Lappenvoort)	200 (2)	Ha (stuks)	Waterschap

Maatregelenoverzicht 2010-2015 nieuw

Omschrijving	Omvang	Eenheid	Initiatiefnemer
Afkoppelopgave gemeente Assen	0.7	ha	Gemeente
Verdrogingsbestrijding Drentse Aa Drents Deel	3	stuks	Waterschap
Hermeandering beektrajecten Anreepdiep, Deurzerdiep, Zeegser loopje	3	km	Waterschap
Beggeren Nijlands loopje, gemeente Assen	0.2	ha	Gemeente
Saneren overstort HBDA)gemeente Tynaarlo	1	stuks	Gemeente
Onderzoek naar beekpeilverhogedne maatregelen	1	stuks	Waterschap
Verdrogingsbestrijding Gronings deel (Westerlanden/Besloten Venen)	1	stuks	Waterschap

HUNZE**Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 tot en met 2015 :**

Oorspronkelijke naam	SGBP omschrijving	omvang	Initiatiefnemer	voortgang	status
Afkoppelopgave gemeente Haren			gemeente	In uitvoering	
Afkoppelopgave gemeente Borger Odoorn			gemeente		Uitgevoerd
Verdrogingsbestrijding Gronings deel, Onnerpolder, Oostpolder, polder	Overige inrichtingsmaatregelen		Waterschap		Uitgevoerd
Randenbeheer (exacte uitvoering afhankelijk van resultaten onderzoek)	Uitvoeren actie vegetatiebeheer/waterkwaliteitsbeheer	20 km	Waterschap		Vervangen
Stimuleren precisie bemesting	Verminderen emissie landbouw	1 stuks	Waterschap	Planvoorbereiding	
Realiseren overstromingsvlakten Tussenwater en beekinrichting	Overige inrichtingsmaatregelen	15 km	Waterschap	In uitvoering	

Motivatie

Bij de opgave van de maatregel akkerrandenbeheer is aangegeven dat de uitvoering afhankelijk zou zijn van de resultaten van het onderzoek. Wij hebben van 2006 tot 2009 een pilot project uitgevoerd met akkerrandenbeheer. De resultaten van het onderzoek gaven aan dat de resultaten wat betreft nutriënten reductie tegenvielen. Bij de keuze voor de maatregelen was berekend welke reductie in de nutriëntenbelasting gewenst was. De gewenste reductie in nutriëntenbelasting kon op een meer efficiënte manier worden bereikt door een optimalisatie van de RWZI Gieten. Daarom is de maatregelen akkerranden vervangen door de maatregel optimalisatie van de RWZI Gieten.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode tot en met 2015

Oorspronkelijke naam	SGBP omschrijving	omvang	Initiatiefnemer	voortgang	status
Optimalisatie RWZI Gieten	Verminderen belasting RWZI	1 stuks	WS		Uitgevoerd

In de factsheets leidt dit tot de volgende wijziging voor de Hunze:

Maatregelenoverzicht 2010-2015 huidig

Omschrijving	Omvang	Eenheid	Initiatiefnemer
Afkoppelopgave gemeente Haren		ha	Gemeente
Afkoppelopgave gemeente Borger Odoorn		ha	Gemeente
Verdrogingsbestrijding Gronings deel, Onnerpolder, Oostpolder, polder	150	ha	Waterschap
Randenbeheer (exacte uitvoering afhankelijk van resultaten onderzoek)	20	km	Waterschap
Stimuleren precisie bemesting	1	stuks	Waterschap
Realiseren overstromingsvlakten Tusschenwater en beekinrichting	15	km	Waterschap

Maatregelenoverzicht 2010-2015 nieuw

Omschrijving	Omvang	Eenheid	Initiatiefnemer
Afkoppelopgave gemeente Haren		ha	Gemeente
Afkoppelopgave gemeente Borger Odoorn		ha	Waterschap
Verdrogingsbestrijding Gronings deel, Onnerpolder, Oostpolder, polder	150	ha	Waterschap
Optimalisatie RWZI Gieten	1	stuks	Waterschap
Stimuleren precisie bemesting	1	Stuks	Waterschap
Realiseren overstromingsvlakten Tusschenwater en beekinrichting	15	km	Waterschap

HONDHALSTERMEER**Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 tot en met 2015**

Oorspronkelijke naam	SGBP omschrijving	omvang	Initiatiefnemer	voortgang	status
natuurvr. oever (1.2 km) en 17,5 ha luwe zone (12,5%)	verbreden / nvo; langzaam stromend / stilstaand water (km)	1.2 km	Waterschap		Gefaseerd

Motivatie

De aanleg van de natuurvriendelijke oever (1.2 km) langs het Hondhalstermeer was gekoppeld aan de aanleg van een Robuuste Verbindingszone. Bij de aangekondigde korting op het ILG budget voor de provincies is als eerste de Robuuste Verbindingszones geschrapt, waardoor niet alleen de hoofdfinanciering maar ook de synergie voor grondverwerving voor deze maatregel is weggevallen. De uitvoering van deze maatregel is daarom voor 2015 niet haalbaar, en is daarom gefaseerd.

In de factsheets leidt dit tot de volgende wijziging voor het Hondhalstermeer:

Maatregelenoverzicht 2010-2015 huidig

Omschrijving	Omvang	Eenheid	Initiatiefnemer
Aanleg natuurvriendelijke oever (1.2 km) en 17,5 ha luwe zone	1.2	km	Waterschap

Maatregelenoverzicht 2010-2015 nieuw

Omschrijving	Omvang	Eenheid	Initiatiefnemer

ZUIDLAARDERMEER**Maatregelen tot en met 2015 opgevoerd in het stroomgebiedbeheerplan 2009**

Oorspronkelijke naam	SGBP omschrijving	omvang	Initiatiefnemer	voortgang	status
zandfilter (voor 2015) (Gieten)	Verminderen belasting RWZI	1 stuks	Waterschap		vervangen
Onderzoek naar noodzaak slibvang en/of baggeren	Uitvoeren onderzoek (stuks)	1 stuks	Waterschap	In planvoorbereiding	
Saneren 3 overstorten (gemeente Tynaarlo, en Haren)		3 stuks	Waterschap	In uitvoering	

Motivatie :

Het zandfilter voor de nazuivering van de RWZI van Gieten is niet aangelegd, omdat deze maatregel is vervangen door de meer efficiënte maatregel; optimalisatie van de RWZI Gieten.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode tot en met 2015

Oorspronkelijke naam	SGBP omschrijving	omvang	Initiatiefnemer	voortgang	status
Optimalisatie RWZI Gieten	Verminderen belasting RWZI	1 stuks	WS		Uitgevoerd

Toelichting

Er was vooraf berekend hoeveel belastingreductie het zandfilter van Gieten zou moeten opleveren. Deze nutriëntenreductie is ruimschoots gehaald met de vervangende meer efficiënte maatregel: Optimalisatie van de RWZI. Deze maatregel is daarom als overige maatregel toegevoegd.

De optimalisatie van de RWZI Gieten is ook als vervangende maatregel opgevoerd bij waterlichaam de Hunze voor het akkerrandenbeheer, omdat de reductie in de nutriëntenbelasting door de optimalisatie van de RWZI Gieten dermate groot was, dat zowel zandfilter Gieten als akkerranden Hunze hiermee gecompenseerd konden worden. De RWZI Gieten loost eigenlijk op waterlichaam de Hunze. Omdat de belasting van de Hunze zo sterk bepalend is voor de waterkwaliteit van het Zuidlaardermeer, is deze maatregel hier opgevoerd.

In de factsheets leidt dit tot de volgende wijziging voor het Zuidlaardermeer:

Maatregelenoverzicht 2010-2015 huidig

Omschrijving	Omvang	Eenheid	Initiatiefnemer
zandfilter (voor 2015) (Gieten)	1	stuks	Waterschap
Onderzoek naar noodzaak slibvang en/of baggeren	1	stuks	Waterschap
Saneren 3 overstorten (gemeente Tynaarlo, en Haren)	3	stuks	Gemeente

Maatregelenoverzicht 2010-2015 nieuw

Omschrijving	Omvang	Eenheid	Initiatiefnemer
Optimalisatie RWZI (Gieten)	1	stuks	Waterschap
Onderzoek naar noodzaak slibvang en/of baggeren	1	Stuks	Waterschap
Saneren 3 overstorten (gemeente Tynaarlo, en Haren)	3	Stuks	Gemeente

Bestuursvoorstel

Onderwerp: Prioritering KRW maatregelen tot en met 2015	Agendapunt: 9
Nummer:	

DB: Ja 02-07-2012	BPP: Ja 12-9-2012	FAZ: Ja 12-9-2012	VVSW: Nee	AB: Ja Plenair 12-9-2012 3-10-2012
-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	------------------	---

Opsteller: [REDACTED] 0598- [REDACTED] Beleid, Projecten en Geo- informatie	Opdrachtgever: [REDACTED]	Portefeuillehouder: [REDACTED]
--	-------------------------------------	--

Ondersteuning van de afdeling: ☒ Technisch; planologen, [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] ☐ Juridisch ☐ Financieel ☐ Staf ☐ Communicatie

Externe betrokkenen:	Reden:
	N.v.t.

Samenvatting

In verband met de verplichting tot uitvoering van de KRW maatregelen tot en met 2015 en eventuele herziening van de maatregelen voor december 2012 zijn de KRW maatregelen nader beschouwd op haalbaarheid en beschikbaarheid van alternatieven. Op basis van een lijst met uitgangspunten en een onderscheid tussen binnen en buiten de EHS is een prioritering gemaakt voor ons waterschap en is een voorstel gemaakt voor vervanging, fasering en annulering van een aantal maatregelen. Hiermee wordt geld bespaard. Rond de zomer zal de provincie de verdeling van gelden over de verplichte KRW maatregelen binnen de EHS bekend maken. In dit voorstel bepalen we onze uitgangspunten.

AB Voorstel:

- vervanging, fasering en annulering van KRW maatregelen;
- schrappen van vrijgevallen KRW gelden in de meerjaren investeringsbegroting;
- starten van de officiële herzieningsprocedure.

Bijlagen: Ja

- Bijlage 1 : Verplichte KRW maatregelen tot en met 2015
- Bijlage 2 : KRW maatregelen binnen de EHS
- Bijlage 3 : KRW maatregelen buiten de EHS
- Bijlage 4 : Financiën

Bestuursvoorstel

Ter inzage (bestuursnet): Nee

Onderwerp(en):

-

Besluit/opmerkingen bestuur:

Paraaf secretaris-directeur:

Bestuursvoorstel

Inleiding

Voor ons gebied hebben we onze KRW verplichtingen tot en met 2015 vastgelegd in het Stroomgebiedsbeheerplan Eems (2009) en in ons beheerplan. Aan het einde van de planperiode moet in de waterlichamen het daarbij behorende maatregelenpakket zijn uitgevoerd. De uitvoering van de maatregelen is in volle gang. In de voor- en najaarsrapportage rapporteren we aan het algemeen bestuur de voortgang van de uitvoering van de maatregelen, eens per jaar wordt de voortgang van de maatregelen gerapporteerd aan de Tweede Kamer.

Na twee jaar uitvoering zijn er nieuwe ontwikkelingen en deels nieuwe inzichten. De afgelopen jaren is door de korting van het Rijk op de provinciale gelden voor natuur een vertraging opgetreden bij de maatregelen die afhankelijk waren van de inrichting van de EHS. Momenteel is nog niet duidelijk welke maatregelen een korting krijgen opgelegd van de provincie. Naar verwachting zullen niet alle toezeggingen voor cofinanciering voor de maatregelen gehonoreerd kunnen worden. We hebben met het bepalen van de toekomstige uitvoering van de maatregelen ongeveer een jaar gewacht op duidelijkheid van de provincie. Omdat er waarschijnlijk pas in oktober duidelijkheid komt over de uiteindelijke prioritering van de maatregelen door de provincies, willen we nu toch komen met een voorstel over de prioritering die het waterschap wil hanteren bij de KRW maatregelen. Nieuwe ontwikkelingen en inzichten zoals de effecten van het landelijk mestbeleid zijn hierin nog niet meegenomen. Dit kan leiden tot extra of andere KRW maatregelen voor de periode 2016-2027.

Conform de landelijke planning moeten we voor december 2012 aangeven welke aanpassingen in de oorspronkelijke maatregelen voor 2015 we willen doorvoeren. Met deze aangepaste lijst gaan we in 2013 het gebiedsproces in voor de maatregelen voor de volgende planperiode. De aanpassingen moeten goed onderbouwd zijn en bestuurlijk worden goedgekeurd. Voor sommige maatregelen zijn bij nader inzien betere alternatieven beschikbaar (zie pagina 8 onderdeel RWZI Gieten), een aantal andere maatregelen willen we annuleren aangezien deze bij nader inzien onvoldoende bijdragen aan de verbetering van de ecologische toestand van het KRW waterlichaam.

Herijking EHS

In september 2011 is door IPO en Rijk het 'decentralisatieakkoord natuur' ondertekend. Een aantal provincies, waaronder Groningen en Drenthe is bij de besluitvorming in december 2011 niet akkoord gegaan met dit onderhandelingsakkoord. In februari 2012 is besloten dat Groningen en Drenthe het aangepaste natuurakkoord niet ondertekenen, maar wel meewerken aan de uitvoering van het akkoord.

Beide provincies hebben in de afgelopen maanden een voorstel voor een herijkte (ingekrompen) EHS uitgewerkt, dat nauw aansluit bij het Groenmanifest dat de natuurorganisaties en de landbouworganisaties hebben aangeboden aan de provincies.

In de herijkte EHS hanteren beide provincies de KRW maatregelen als hoge prioriteit, zoals gepland voor 2015. De Robuuste Verbindingszones worden niet meer aangelegd, zodat een aantal maatregelen de mogelijkheid voor meekoppeling heeft verloren.

Recent is tussen het IPO en het Rijk afgesproken dat op 22 oktober 2012 de definitieve verdeling van nog te verwerven en in te richten hectares over de provincies bekend (en bestuurlijk goedgekeurd) is.

Bestuursvoorstel

Vanaf dat moment kan de provincie bepalen welk deel van de herijkte EHS nog aangekocht/ingericht kan worden met gelden van de provincie. Vanwege de bezuinigingen zal er onvoldoende rijks/provinciaal geld beschikbaar zijn om alle maatregelen voor 2016 uit te kunnen voeren. Het is hoogstwaarschijnlijk dat de provincies voor sommige gebieden bij het waterschap om extra cofinanciering gaan vragen.

In april 2012 is het kabinet gevallen en is in het zogenaamde Lenteakkoord 200 miljoen euro minder gekort dan oorspronkelijk afgesproken voor natuurmaatregelen. Het is nog niet duidelijk wat dit gaat betekenen voor de financiële bijdrage aan onze KRW maatregelen.

Onderscheid tussen maatregelen binnen en buiten de EHS

De KRW maatregelen worden zowel binnen als buiten de EHS uitgevoerd. In 2010 is er bij het vaststellen van deze maatregelen van uitgegaan dat medefinanciering uit het budget van de provincie mogelijk is als KRW maatregelen binnen de EHS worden uitgevoerd en als doelen uit het PLG (Programma Landelijk Gebied) worden gerealiseerd.

In bijlage 1 is aangegeven of onze verplichte KRW maatregelen binnen of buiten de EHS vallen. Uit deze tabel blijkt dat een groot aantal van de maatregelen niet gekoppeld is aan de EHS. Voor de maatregelen buiten de EHS is het waterschap primair verantwoordelijk. Wel is voor een aantal maatregelen subsidie verkregen vanuit niet provinciale fondsen, zoals het Waddenfonds of synergiegeld.

De koppeling met de EHS en daarmee de ILG financiering raakt vooral de beekherstelmaatregelen en de verdrogingsbestrijding. Echter niet alle beekherstelmaatregelen vallen onder de EHS. Het Zeegserloopje ligt niet binnen de EHS, waardoor dit project nooit in aanmerking is gekomen voor cofinanciering vanuit ILG gelden.

Uitgangspunten bij prioritering van maatregelen

In het kader van de te verwachten bezuinigingen op de medefinanciering van de maatregelen door de provincies, hebben we als waterschap een prioritering gemaakt. We willen hierbij de volgende uitgangspunten hanteren:

Algemeen

- De zorg voor schoon en ecologisch gezond water is naast veiligheid en voldoende water een hoofdtaak van het waterschap;
- De vastgestelde ambitie voor 2027 houden we (tot 2021) vast, voor sommige voor 2015 geplande maatregelen nemen we meer tijd;
- Daar waar we kansen zien, halen we maatregelen naar voren;
- Bij twijfel nemen we “ geen spijt” maatregelen;
- We besteden niet meer geld aan de KRW dan bij de besluitvorming in 2008 voor de periode tot en met 2015 als totaal beschikbaar budget voor de KRW is vastgesteld;
- Wanneer we denken dat we een maatregel niet uitgevoerd krijgen voor 2015, vragen we fasering aan;

Bestuursvoorstel

- Sommige maatregelen zijn door voortschrijdend inzicht minder relevant of kunnen beter vervangen worden door een alternatieve maatregel;
- We streven naar integrale maatregelen, bij het nemen van een maatregel voor de KRW wordt bijvoorbeeld ook geprobeerd water vast te houden voor WB21.

Binnen de EHS

- Het waterschap koopt in beginsel geen grond aan binnen de EHS, (eventueel alleen de ondergrond van het waterlichaam en de kaden);
- In de onderhandelingen voor de KRW maatregelen binnen de EHS is bij de KRW beslisnota uitgegaan van een financiële bijdrage van Rijk/Provincie. Dit was een voortzetting van de werkwijze van de voorgaande jaren, waarbij ongeveer 50% van de kosten door de andere partijen worden betaald;
- Voor de maatregelen binnen de EHS hanteren wij het uitgangspunt dat het waterschap niet de kosten gaat betalen vanwege de bezuiniging bij Rijk en Provincie;
- Verdrogingsbestrijdingsprojecten zijn alleen relevant voor ons waterschap wanneer er een duidelijke koppeling is met de waterkwaliteit van de beek en eventueel een grote WB21 bijdrage verwacht wordt in de vorm van water vasthouden;
- Bij niet integrale projecten heeft beekherstel voor ons een hogere prioriteit dan verdrogingsbestrijding;
- Projecten waar grondverwerving al afgerond is (of waar grondverwerving al obstakelvrij is), krijgen een hogere prioriteit dan vergelijkbare projecten waar grondverwerving nog op bezwaren kan vastlopen.

Buiten de EHS

- Voor de KRW maatregelen buiten de EHS hanteren we dezelfde benadering als binnen de EHS, namelijk 50% van kosten worden betaald via een andere weg. Mogelijkheden hiervoor zijn:
 - werk met werk maken door combinatie met eigen werkzaamheden, zoals baggeren, vervangen beschoeiing of Masterplan Kaden (inclusief taakstelling);
 - werk met werk maken door combinatie van werkzaamheden met andere partijen, zoals aanleggen Vaarverbinding Erica-ter Apel, Noordelijke Vaarverbinding of baggeren;
 - en aanspreken van Europese subsidies en Rijkssubsidies, zoals KRW-synergie of KRW-innovatie of regionale subsidies als het Waddenfonds.

De prioritering van beekherstel boven de verdrogingsbestrijding komt overeen met de lijn van DG Water die voorstelt om in de gevallen dat de verdrogingsmaatregelen niet direct bijdragen tot het doelbereik 2015 van de KRW, de verdrogingsmaatregelen mee te nemen in het Natura 2000 spoor. In het geval dat de Europese Commissie Nederland toch aanspreekt op het niet uitvoeren van deze maatregelen voor 2015, zal het Rijk hier haar verantwoordelijkheid in nemen. Dit is echter nog niet bestuurlijk vastgelegd, dat zal pas gebeuren wanneer de ILG bezuinigingen zijn uitgewerkt en het duidelijk is of deze prioritering echt nodig is.

Bestuursvoorstel

Maatregelen binnen de EHS

Binnen de EHS vallen de volgende verdrogingsmaatregelen en beekherstelmaatregelen

- 2200 ha verdrogingsbestrijding Drentse Aa (inclusief Rolderdiep);
- 150 ha verdrogingsbestrijding Hunze (geheel gereed);
- 6.5 km beekherstel Binnen Aa (al 3 km in uitvoering);
- 27 km beekherstel Westerwoldse Aa Zuid/Ruiten Aa (al 14 km gereed);
- 5 km beekherstel Drentse Aa;
- 15 km beekherstel Hunze (al 7 km gereed).

De projecten kunnen gesplitst worden in deelprojecten (zie bijlage 1). Van de deelprojecten wordt aangegeven of de uitvoering voor 2015 zeker is (grondverwerving en financiering rond) of onzeker is. De onzekere projecten zijn de projecten waarvan de financiering nog niet rond is (door de onzekerheid over de bijdrage van de provincie) en in een aantal gevallen ook de grondverwerving nog niet obstakelvrij is. Deze projecten zijn bekeken en beoordeeld aan de hand van de hiervoor gegeven uitgangspunten.

Uitvoering zeker:

- Verdrogingsbestrijding Drentse Aa : Geelbroek (291 ha), Scheebroekerloopje (50 ha) en Halkenbroek (370 ha);
- Beekherstel Ruiten Aa: Ter Wisch (3 km);
- Beekherstel Hunze (2 km Mandelanden, 0.5 ha Inrichting Odoorn).

Uitvoering voor 2015 niet haalbaar:

- Beekherstel en verdrogingsbestrijding Rolderdiep vanwege obstakels in de grondverwerving. We willen voorstellen om deze maatregel te faseren tot na 2015.

Uitvoering onzeker, maar met hoge prioriteit gewenst vanwege integrale belangen:

- Beekherstel Ruiten Aa : wagon Wessinghuizen/terWupping (8.7 km), sterke verbetering van de ecologie, bijdrage aan KRW doelen Eems, grote hoeveelheid water vasthouden, verdroging;
- Beekherstel in de Hunze Bonnerklap (2 Km) en Oude Weer (0.7 km), omdat de gronden al verworven zijn;
- Beekherstel in de Hunze Tusschenwater, fase 1 (2 km), omdat hier veel water kan worden vastgehouden en ook verbetering van de ecologie, veenoxidatie, inrichting noodberging;
- Beekherstel Drentse Aa: Anreepdiep en Deurzerdiep waarin ook water wordt vastgehouden;
- Beekherstel Binnen Aa, die ook zal dienen als meebewegende spuibergering;
- Verdrogingsbestrijding Westerlanden, omdat hier veel water kan worden vastgehouden;
- Verdrogingsbestrijding 10 ha van Loonerdiep, omdat hiermee de hydromorfologie rondom verdeelwerk Loon sterk verbeterd kan worden hetgeen een ecologische verbetering betekent.

Voor bovengenoemde onzekere projecten is de realisatie van de uitvoering afhankelijk van de verdeling van de gelden van de provincie, zoals waarschijnlijk in oktober bekend wordt. Wanneer we het uitgangspunt vasthouden dat wij niet meer dan 50% van de inrichtingskosten betalen en geen gronden gaan aankopen, zullen sommige projecten geen doorgang kunnen vinden.

Bestuursvoorstel

Uitvoering onzeker, lage prioriteit

- Diverse verdrogingsbestrijdingsprojecten in de Drentse Aa:
 - Anderse Diep
 - Restant Loonediep
 - Visvliet
 - Roodzanden
 - Vossenveen
 - Lappenvoort/Oosterland

De projecten met een lage prioriteit zijn de verdrogingsprojecten waarin geen beekherstel wordt meegenomen. Uit een nadere analyse is gebleken dat in deze projecten alleen het doel verdrogingsbestrijding wordt gediend en er geen directe relatie is met de verbetering van de ecologie van de beek (beekherstel). In 2008 is samen met de provincie de totale lijst van verdrogingsmaatregelen als KRW maatregel opgevoerd, zonder dat de afzonderlijke projecten kritisch bekeken zijn. Bij nadere beschouwing horen deze projecten niet thuis op de maatregelenlijst voor het bereiken van een goede ecologische toestand van het oppervlaktewater. De verdrogingsmaatregelen hebben wel een verbetering van het grondwater tot gevolg. De aanpak van deze projecten valt binnen Natura 2000, verdrogingsbestrijding en eventueel verbetering grondwater voor de KRW.

Wij willen voorstellen om de maatregelen met een lage prioriteit te laten vervallen op de lijst van maatregelen voor het oppervlaktewater van de KRW. De provincie kan besluiten om ze op te voeren als maatregel voor de KRW grondwater.

Met het annuleren van zes verdrogingsmaatregelen voor de KRW in de Drentse Aa, blijft nog wel de verplichting staan voor het waterschap vanuit onze hydrologische taak de waterhuishouding in deze natuurgebieden op orde te maken. Door middel van maatwerk zal per project bekeken worden wat er hydrologisch moet gebeuren, wanneer de natuurgebieden door de provincie worden ingericht.

Maatregelen buiten de EHS

De maatregelen buiten de EHS betreffen vooral maatregelen in de kanalen en de meren. Het gaat hierbij vooral om de aanleg van natuurvriendelijke oevers langs kanalen, baggeren, opheffen vismigratieknelpunten, inrichting oeverzones langs meren, aanpak van de RWZI's, en diverse onderzoeken. Sommige beekmaatregelen vallen ook buiten de EHS. Een overzicht van alle projecten buiten de EHS is gegeven in bijlage 2.

Waar binnen de EHS grondverwerving voor alle maatregelen een rol speelt, is dat bij de projecten buiten de EHS alleen het geval bij de oever inrichtingsprojecten en de aanleg van natuurvriendelijke oevers.

Ook bij deze projecten hebben we onderscheid gemaakt in projecten die zeker zijn van uitvoering en projecten waarvan de uitvoering nog onzeker is vanwege problemen met grondverwerving/financiering.

De meeste projecten buiten de EHS zijn zeker van tijdige uitvoering voor 2015 (zie bijlage 2).

Van het volgende project is nog onzeker of het tijdig kan worden uitgevoerd:

- NVO Hondshalstermeer

Bestuursvoorstel

De maatregel in het Hondshalstermeer is onzeker omdat deze eerst gekoppeld was aan de aanleg van Robuuste Verbindingszone. Deze verbindingszone is als eerste bezuinigingsmaatregel geschrapt in 2010. Omdat we niet zeker zijn of we dit project financieel rond krijgen, willen we voorstellen om de KRW verplichting te faseren tot na 2015. Als we wel mogelijkheden zien om deze maatregel financieel gedekt te krijgen, voeren we deze voor 2015 uit.

Twee maatregelen willen we vervangen door een andere (al uitgevoerde) maatregel:

- Zandfilter Gieten vervangen door optimalisatie RWZI Gieten;
- 20 kilometer akkerranden in de Hunze vervangen door optimalisatie RWZI Gieten.

In het najaar van 2010 is geconcludeerd dat de geplande fosfaatreductie van de KRW maatregel aanleg zandfilter Gieten en de maatregel akkerranden Hunze tot en met 2015 al is bereikt middels diverse optimalisatieacties op de zuivering.

Financiën

Bij het vaststellen van de KRW beslisnota was er sprake van een zogenaamd financieringsgat van € 6,3 miljoen. Dit is door het verkrijgen van subsidies en het meekoppelen met interne en externe projecten teruggebracht tot € 0 (zie bijlage 4)

Daarnaast worden door alternatieve maatregelen of slim onderhandelen een aantal begrote KRW gelden niet meer uitgegeven (aanpassing RWZI Gieten, akkerranden Hunze, bijdrage aan overstort Drentse Aa), hetgeen een besparing oplevert van totaal € 1.300.000,- (zie bijlage 4).

Met de in dit voorstel genoemde fasering of annulering van maatregelen komt tot en met 2015 een bedrag van € 1.454.750,- vrij (bijlage 4).

De vrijgekomen gelden worden geschrapt uit de meerjareninvesteringsbegroting.

Risico's

Het tijdig uitvoeren van KRW maatregelen is een resultaatverplichting: het betreft een wettelijke plicht en bestuurlijke zorgvuldigheid. Zoals vastgelegd in het Waterbesluit verplicht de KRW tot het operationeel maken van de maatregelen uit de plannen binnen 3 jaar na vaststelling (art 11.7).

Wanneer een substantieel deel van de maatregelen uit de plannen niet vóór 22 december 2012 operationeel is, ontstaat strijd met de algemene verplichtingen van KRW en het Waterbesluit. Het niet voldoen aan de wettelijke plicht kan aanleiding zijn tot procedures bij de nationale rechter of klachten bij de Europese Commissie (EC). Mogelijke gevolgen zijn schadeclaims, belemmeringen voor projectbesluiten, ingebrekestellingen en uiteindelijk boetes.

Bij tijdige planherziening (uiterlijk 22 december 2012) met een legitiem beroep op de KRW-gronden voor uitstel van maatregelen kan alsnog aan de wettelijke plicht worden voldaan. De landelijke lijn is nog steeds dat doelverlaging pas in 2021 zal worden ingezet; tot 2021 zal indien nodig gebruik

Bestuursvoorstel

worden gemaakt van fasering van maatregelen. Een andere mogelijkheid dan fasering van maatregelen, is het zoeken naar een alternatieve maatregel, bijvoorbeeld in geval er een kosten effectiever alternatieve maatregel is, met een gelijk of beter doelbereik. De afweging en motivering dienen plaats te vinden op het niveau van een waterlichaam. Het is waarschijnlijk zelfs mogelijk om achteraf te motiveren dat het ene waterlichaam versneld naar doelbereik gaat ten koste van een ander waterlichaam. Dit dient wel transparant te gebeuren en risico's zijn niet uitgesloten.

Te wijzigen maatregelen

Vervanging:

- Zandfilter Gieten vervangen door optimalisatie zuivering Gieten;
- 20 kilometer akkerranden in de Hunze vervangen door optimalisatie zuivering Gieten.

Fasieren:

- verdrogingsbestrijding en beekherstel Rolderdiep fasieren tot na 2015 vanwege verwachte problemen met grondverwerving;
- inrichting van de oever van het Hondshalstermeer, vanwege mogelijk in de toekomst betere meekoppelkansen.

Annuleren als KRW maatregel voor oppervlaktewater:

- Verdrogingsbestrijding Drentse Aa (Anderse Diep, deel Loonderdiep, Lappenvoort Oosterlanden, Roodzanden, Visvliet, Vosseveen.

De voorgestelde vervanging van maatregelen leidt niet tot een verlaging van het doelbereik in 2015. De voorgestelde annulering van maatregelen leidt niet tot een verlaging van het doelbereik van 2015. De voorgestelde fasering van maatregelen leidt wel tot een verlaging van het doelbereik voor 2015 voor het Hondshalstermeer en de Drentse Aa (Rolderdiep), maar de ambitie voor 2027 houden we vast.

Procedure voor wijziging van de KRW maatregelen

We willen voor een aantal maatregelen een formele wijzigingsprocedure starten. De route hiervoor is als volgt. Eerst wordt aan het dagelijks bestuur gevraagd om toestemming voor het ingang zetten van de wijzigingsprocedure. Vervolgens wordt met de provincie overlegd over hun instemming met de voorgestelde wijzigingen. Daarna wordt aan het regionale Bestuurlijk Overleg (RBO Nedereems) toestemming gevraagd voor het in gang zetten van de wijziging en wordt besloten of een formele planherziening noodzakelijk is. Daarna wordt de wijziging ter inzage gelegd. Vervolgens wordt de wijziging ter goedkeuring aan het algemeen bestuur aangeboden.

Bestuursvoorstel

Samengevat

- De KRW maatregelen zijn kritisch bekeken op basis van integraliteit, haalbaarheid en alternatieven. Na analyse komen we tot het volgende voorstel:
 - vervangen van 2 maatregelen;
 - faseren van 2 maatregelen;
 - annuleren van 6 (sub) maatregelen.
- De maatregelen buiten de EHS, onze primaire eigen verantwoordelijkheid, liggen goed op schema en krijgen we financieel rond
- Het oorspronkelijke financieringsgat van € 6,3 miljoen is teruggebracht naar € 0,- door het verkrijgen van subsidies en het meekoppelen met andere maatregelen;
- Door het niet of slim of ander uitvoeren van maatregelen of het slim onderhandelen was al € 1.300.000,- bespaard (RWZI Gieten, akkerranden beheer en overstort Drentse Aa);
- Door het huidige voorstel van faseren en annuleren besparen we tot en met 2015 € 1.454.750,-;
- De maatregelen binnen de EHS zijn afhankelijk van cofinanciering en grondaankoop door de provincies. Pas op zijn vroegst in oktober komt er duidelijkheid over welke projecten de provincies nog willen financieren en in welke mate. De provincies zullen hoogstwaarschijnlijk ons om extra cofinanciering gaan vragen;
- Het waterschap zal geen extra gelden inzetten om de tekorten bij de provincie op te vangen;
- Dit betekent dat de niet door de provincie gedekte maatregelen binnen de EHS ook gefaseerd gaan worden, tenzij we via alternatieve geldstromen aan voldoende geld kunnen komen om de tekorten op te kunnen vangen;
- Wanneer pas in oktober bekend wordt welke maatregelen de provincie niet gedekt krijgt, is dat waarschijnlijk te laat om voor eind december 2012 voor deze maatregelen de officiële wijzigingsprocedure afgerond te hebben.

Voorstel

- vervanging, fasering en annulering van KRW maatregelen;
- schrappen van vrijgevallen KRW gelden in de meerjareninvesteringsbegroting;
- starten van de officiële herzieningsprocedure.

namens het dagelijks bestuur,

secretaris-directeur

dijkgraaf

Bestuursvoorstel

Bijlage 1: Verplichte KRW maatregelen tot en met 2015

Waterlichaam	Maatregelen buiten EHS, <i>Waterschap is trekker voor de uitvoering</i>		Maatregelen binnen EHS, <i>Waterschap lift mee met maatregelen waar provincie trekker voor is</i>	
		aantal		
Drentse Aa	Hermeandering Zeegser Loopje, Anreepdiep (deels)	1 km	Hermeandering* Drentse Aa Rolderdiep, Anreepdiep (deels EHS), Deurzerdiep	5 km
			Verdroging Drentse Aa	2200 ha
			Onderzoek beekpeil	1 st
Hunze	Stimuleren precisie landbouw	1 st	Hermeandering Hunze	15 km
	Akkerranden	20 km	Verdroging Hunze	150 ha
WW Aa Zuid-Runde	Inrichting van de Runde	7 km	Hermeandering Westervoldse Aa	27 km
WW Aa Noord	Inrichting beek (de Bult)	2 km	Inrichting beek Binnen Aa	6.5 km
	Vismigratie	1 st		
Zuidlaardermeer	RWZI	1 st		
	Onderzoek peilbeheer	1 st		
Schildmeer	Baggeren	14 10 ³ m ³		
	Inrichting oever	10 ha		
Hondhalstermeer	Inrichting oever	1.2 km		
kanalen DW	Vismigratie	1 st		
	Natuurvriendelijke oevers	7 km		
	baggeren	5 10 ³ m ³		
kanalen Oldambt	Natuurvriendelijke oevers	2.5 km		
kanalen WW	Vismigratie	1 st		
	Onderzoek voedselrijkdom slib	1 st		
kanalen Hunze/VK	Natuurvriendelijke oevers	7 km		
	Vismigratie	5 st		
	Onderzoek voedselrijkdom slib	1 st		
kanaal Fiemel	Natuurvriendelijke oevers	0.8 km		
Eemskanaal	RWZI	1 st		
	Baggeren *	7 10 ³ m ³		
	Onderzoek nvo	1 st		

Provincie is trekker van deze maatregel

Bestuursvoorstel

Bijlage 2: Projecten binnen de EHS

waterlichaam	project		srt	uitvoering voor 2015	Opmerking of Belemmerende factor	Prioriteit
WW Aa Zd	beekherstel	Km				
	Ter Apel	2.0		Geen	Wordt geruild met ter Wisch (na 2015)	
	Wessinghuizen/Ter Wupping	8.7	B,V Wv	Onzeker	Groot belang vanwege grote aantal km en water vasthouden	Hoog
	Ter Wisch	3.0		Ja	Naar voren gehaald	
WW Aa Noord	Binnen Aa	6.5	B, Wv	Onzeker		Hoog
Hunze	beekherstel	Km				
	Bonnerklap	2.0	B,Wv, Nn	Onzeker	Financiering niet rond	Hoog, gronden al verworven
	Oude Weer	0.7	B,Wv, Nn	Onzeker	Financiering niet rond	Hoog, gronden al verworven
	Mandelanden	2.0		Ja		
	Tussenwater (fs 1)	2.0	B,V,N b,Wv, Ve	Onzeker	Financien-grondverwerving	Hoog, want koppeling met water vasthouden
	Landinricht Odoorn	0.5		Ja	al in uitvoering	
	verdroging	Ha				
	<i>Herinrichting Haren</i>	150		ja	Al gereed	
Drentse Aa	beekherstel	km				
	Rolderdiep	3		Nee	Financien-grondverwerving	Middel
	Anreepdiep /Deurzerdiep	2	B	Onzeker	Financien-grondverwerving	Hoog
	Verdroging	ha				
	Halkenbroek	291		ja	Uitvoering start in 2012	
	Geelbroek	359		ja	Uitvoering start in 2012	
	Scheebroekerloopje	50		ja	Uitvoering start in 2012	
	Loonerdiep	239	V	Onzeker	Financien-grondverwerving	10 ha hoog, rest laag
	Rolderdiep	182	V,B	Onzeker	Financien-grondverwerving	middel
	Lappenvoort-Oosterland	291	V	Onzeker	Financien-grondverwerving	Laag
	westerlanden	55	V,Wv	Onzeker	Financien-grondverwerving	Hoog
	Anderse diep	467	V	onzeker	Afh van evt compensatie zandwinning	Laag
	Visvliet	53	V	Onzeker	Financien-grondverwerving	Laag
	Roodzanden	33	V	Onzeker	Financien-grondverwerving	Laag
	Vosseveen	61	V	Onzeker	Financien-grondverwerving	Laag

B=beekherstel, V=verdroging, Wv= watervasthouden, Nb = Noodberging, Nn =Natte Natuur, Ve= veenoxidatie

Bestuursvoorstel

Bijlage 3 : Projecten buiten de EHS

maatregel	project		uitvoering voor 2015	Belemmerende factor of opmerking	Voorstel waterschap
Beekherstel km	Zeegse Loopje	1	Zeker		
	Runde	7	Zeker		
Baggeren 104 m	Schildmeer	14	waarschijnlijk	3 is gereed, resterende opgave 11 gepland	
	Eemskanaal	7		Provincie is trekker	Bijdrage waterschap in onderhandeling
	Kanalen Duurswold	7	zeker		
Vismigratie	SansSouci Duurswold	1	zeker	Waddenfonds	
	Veelerveen Wwolve	1	zeker	Waddenfonds	
	Kanalen Veenkolonien	3	zeker	In april door AB goedgekeurd	
	Pekelerhoofddiep	1	zeker		
	Veendamusselkan Stadskanaal	1	zeker		
	Wwolve	1	zeker	Waddenfonds	
Nv oevers km	Hondhalstermeer	1.2	onzeker	Was gekoppeld aan RVZ	Faseren
	Schildmeer	..	wrsch	Waddenfonds	
	Kanaal Fiemel	0.8	wrsch		
	Kan Oldambt N	1.0	gereed		
	Boezem Oldambt Z	1.5			
	Kanalen VK Erica Ter Apel	2.0	Gereed	In april door AB goedgekeurd	
	Pekelerhoofddiep	0.7	Zeker		
	Vnd/Musselkanaal	1.5	Zeker		
	Stadskanaal	0.8	Zeker		
	De Blokken	1.5	Zeker		
	Scholtenskanaal	0.5	Zeker		
	Kanalen DW Slochterdiep	3	Zeker		
	Dannemeer	2	Zeker		
	Afwaterkanaal	2	zeker		
RWZI	Foxhol	1	zeker	Al gereed	
	Zandfilter Gieten	1	nee	Alternatieve maatregel	Formeel afmelden
landbouw	Akkerranden Hunze	20	nee	Alternatieve maatregel	Formeel afmelden
	precisielandbouw	1	zeker		
onderzoeken	Beekpeil Drentse Aa	1	Zeker	Onderzoek al in uitvoering	
	Peilbeheer Zuidlaardermeer	1	Zeker	Onderzoek al in uitvoering	
	Voedselrijkdom slib kanalen WW	1	Zeker	Onderzoek al in uitvoering	
	Voedselrijkdom slib kanalen Hunze	1	Zeker	Onderzoek al in uitvoering	
	NVO in Eemskanaal	1	Zeker	Onderzoek start in 2013	

Bestuursvoorstel

Bijlage 4 : Financiën

Bij het vaststellen van de KRW beslisnota was er sprake van een zogenaamd financieringsgat van 6,3 miljoen, wat voor 70% bestond uit KRW maatregelen buiten de EHS en voor 30% uit KRW maatregelen binnen de EHS.

In de afgelopen jaren is het financieringsgat van € 6,3 miljoen teruggebracht naar € 2,9 miljoen in mei 2010 en € 1.850.000,- in maart 2012. Het terugdringen van het financieringsgat is gelukt door het inzetten van de subsidies, het meekoppelen met interne projecten (zoals masterplan kaden) of het meekoppelen met projecten van derden.

Daarnaast worden door alternatieve maatregelen of slim onderhandelen een aantal begrote KRW gelden niet meer uitgegeven. Het betreft hier een totaal van € 1.300.000,- op de volgende projecten:

- € 1.000.000,- ten behoeve van de aanpassing van de RWZI Gieten;
- € 250.000,- Akkerrandenbeheer Hunze (doel behaald door optimalisatie RWZI Gieten);
- € 50.000,- bijdrage aan overstort Drentsche Aa (betaald door de gemeente).

De laatste twee projecten kenden ook een financieringsgat, maar doordat de projecten helemaal niet meer doorgaan of op een andere wijze zijn gefinancierd, vervalt de raming in de MJJ.

In mei 2012 is voor twee andere projecten (inrichting oevers Schildmeer en kanalen Fiemel) een toezegging voor subsidie verkregen, zodat alleen nog een financieringsgat van € 745.000,- overblijft voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers in het Hondshalstermeer.

Omdat echter voorgesteld wordt om de aanleg van de NVO in het Hondshalstermeer te faseren tot na 2015, is het financieringsgat van € 6,3 miljoen teruggebracht naar € 0.

Voor het Hondshalstermeer blijven we zoeken naar kansen voor een financiële bijdrage van derden en/of subsidies, ook nadat er bestuurlijke instemming voor fasering is verkregen.

Met de genoemde uitgangspunten en wijziging van de maatregelen (faseren & annuleren) komen ook gelden vrij:

- Fasering beekherstel en verdrogingsbestrijding Rolderdiep € 630.000
- Fasering NVO Hondshalstermeer € 105.000 (onder voorbehoud)
- Annuleren verdrogingsbestrijding Drentse Aa:
 - Anderse Diep € 125.000
 - Deel Loonderdiep € 91.250
 - Lappenvoort Oosterlanden € 133.500
 - Roodzanden € 45.500
 - Visvliet € 252.750
 - Vosseveen € 71.750

Dit is totaal € 1.454.750,- dat niet meer zal worden uitgegeven.

Agendapunt 1

RBO Rijn-Noord / Nedereems

Vergadering d.d. april 2013

Onderwerp:	Voortgang uitvoering maatregelen KRW deelstroomgebieden Rijn-Noord en Nedereems
Opsteller:	Werkgroep KRW
Organisatie:	Waterschappen en provincies
Afgestemd met:	RAO-leden, en dan specifiek inhoudelijk met waterschappen, provincies, gemeenten, Rijkswaterstaat
Status:	Concept
Advies/beslispunten:	Bespreking bestuurlijke aandachtspunten. Instemmen met de tabellen wat betreft de voortgang van de KRW-maatregelen in deelstroomgebieden Rijn-Noord en Nedereems, jaargang 2012.
Bijlage(n):	Landelijke voortgangsrapportage maatregelen RAO-voorzittersoverleg I 2013

Inleiding

Jaarlijks wordt de voortgang van de uitvoering van KRW-maatregelen op landelijk niveau gerapporteerd. Het gaat hierbij om de maatregelen uit de Stroomgebiedbeheerplannen voor de periode 2009-2015. Begin januari 2013 hebben de RBO-voorzitters daartoe een verzoek ontvangen om voor 1 maart 2013 informatie over de stand van zaken rond de uitvoering van de Kaderrichtlijn Water-maatregelen aan te leveren. Over de voortgang van de uitvoering van het Nationaal Waterplan wordt jaarlijks aan de Tweede Kamer gerapporteerd, en dus ook over de uitvoering van KRW maatregelen.

De tabellen die nu voorliggen zijn de gegevens die worden gebruikt voor de rapportage aan de Tweede kamer. De gegevens zijn per deelstroomgebied per maatregel aangeleverd door de verantwoordelijke waterbeheerder. Hierbij is de maatregeltabel in bijlage P van de stroomgebiedsbeheerplannen leidend.

De informatie over de voortgang van de uitvoering van de KRW-maatregelen wordt vanaf 2012 verzameld via het KRW-portaal en wordt op die manier tevens opgenomen in de factsheets.

RWS, waterschappen en provincies hebben de informatie aangeleverd. Het Rijk heeft begin maart de tabellen ter controle opgestuurd. De gemeentelijke informatie moet voor Groningen en Drenthe nog worden geactualiseerd. De regio krijgt de totale conceptrapportage nog toegestuurd ter verifiëring.

Met het Rijk is afgesproken dat de gegevens wat betreft de voortgang van de maatregelen in de regio bestuurlijk geaccordeerd worden in het RBO, voordat ze gebruikt worden voor de rapportage aan de Tweede kamer.

Opmerkingen algemeen

- Ten opzichte van de vorige keer is er nu meer nuancering mogelijk bij de beschrijving van de voortgang van uitvoering, omdat het dit jaar i.t.t. vorig jaar wel mogelijk is om aan te geven dat een deel van de maatregelen in uitvoering of gereed is.
- Het resultaat van de voortgangsrapportage is niet goed vergelijkbaar met de rapportage van 2012, omdat de definities van de beschrijving van de voortgang van maatregelen ('planvoorbereiding', 'in uitvoering' en 'gereed') veranderd zijn t.o.v. 2012.
- Waterschap Noorderzijlvest is ook voornemens om maatregelen te wijzigen, deze zijn nog niet bestuurlijk vastgesteld en konden nog niet meegenomen worden in deze voortgangsrapportage.
- Nieuwe maatregelen uit de N2000-beheerplannen zijn niet meegenomen, omdat deze beheerplannen nog niet bestuurlijk zijn vastgesteld. Deze zitten voor deze planperiode impliciet in de KRW-maatregelen, zoals bijvoorbeeld de anti-verdrogingsmaatregelen bij grondwater. De nieuwe N2000-maatregelen zijn pas relevant voor de volgende planperiode.
- Het is nog (steeds) niet duidelijk of de bezuinigingen bij gemeenten, waterschappen en provincies gevolgen hebben voor de uitvoering van KRW maatregelen in periode 2010-2015. In het kader van de bezuinigingen op het natuurbeleid heeft het Rijk per brief van de stas Bleker d.d. 20 oktober 2010 een moratorium ingesteld op het doen van investeringen met Rijksmiddelen. In februari 2012 zijn het Rijk en de provincies het eens geworden over de hoofdlijnen van de decentralisatie van de natuurtaken. De consequenties van deze decentralisatie voor de uitvoering van KRW maatregelen zijn echter nog niet bestuurlijk vastgesteld. De verwachting is dat de bestuurlijke vaststelling in de zomer van 2013 plaats zal vinden.

Opmerkingen per organisatie, met name ten aanzien van de verwachting voor het nakomen van de afgesproken maatregelen

Waterschap Hunze en Aa's

- Waterschap Hunze en Aa's heeft een aantal wijzigingen in de maatregelen doorgevoerd. Deze zijn door het Algemeen Bestuur bestuurlijk vastgesteld in december 2012. In de maatregeltabellen zijn deze wijzigingen al meegenomen.
- Het betreft de volgende wijzigingen

Zuidlaardermeer

Vervanging maatregel: aanleg zandfilter bij rwzi Gieten door optimalisatie rwzi Gieten.

Hunze

Vervanging maatregel: aanleg 20 km akkerranden door optimalisatie rwzi Gieten.

Hondhalstermeer

Fasering maatregel tot na 2015: aanleg 1,2 km natuurvriendelijke oever.

Drentse Aa

Fasering maatregel tot na 2015: aanleg 3 km beekherstel in Rolderdiep en verdrogingsbestrijding Rolderdiep.

Intrekken maatregel: 7 stuks verdrogingsbestrijding (Vosseveen, Roodzanden, Visvliet, Loonerdiep, Anderse Diep, Okkenveen, Lappenvoort/Oosterlanden).

- Het waterschap verwacht dat alle maatregelen buiten de EHS gerealiseerd zullen worden
- Voor de maatregelen binnen de EHS is voor een aantal maatregelen de financiering nog niet rond, doordat nog gewacht wordt op de bijdrage van de provincie.
- Het betreft de volgende maatregelen :
 - Afronding 6.5 km beekherstel Binnen Aa
 - 2 km beekherstel Drentse Aa
 - 8.7 km beekherstel Ruiten Aa
 - 4.0 km beekherstel Hunze
 - 1 stuk verdrogingsbestrijding Drentse Aa, nl. Westerlanden.
- Voor een deel van deze onzekere maatregelen is ook subsidie aangevraagd via het Waddenfonds. In mei wordt bekend of de financiering vanuit het Waddenfonds rond komt.

Waterschap Noorderzijlvest

Wetterskip Fryslan

Provincie Groningen

Provincie Drenthe

Provincie Fryslan

Planning komende maanden

Door het ministerie van I en M is gevraagd om het RBO voor eind april 2013 te laten instemmen met de voortgang van de maatregelen in hun regio. De geleverde informatie wordt gebruikt voor een voortgangsrapportage ten behoeve van het NBO en voor de voortgangsrapportage over het Nationaal Waterplan aan de Tweede Kamer (Water in Beeld, mei 2013).

Bestuurlijke aandachtspunten

Bestuurlijke aandachtspunten t.a.v. de voortgang van de maatregelen zijn als volgt:

- (1) Voor de uitvoering van een aantal type maatregelen dienen de betreffende organisatie een tandje bij te zetten om de verplichtingen richting Brussel en de partners in het gebied na te kunnen komen. Hierbij gaat het met name om inrichtingsmaatregelen als 'verwijderen stuwen', 'aanleg natuurvriendelijke oevers', maar ook de uitvoering van 'anti-verdrogingsmaatregelen' en 'verminderen belasting RWZI'.
- (2) Ambitie voor de uitvoering van de KRW-maatregelen te behouden in tijden van bezuinigingen.
- (3) Bij besluitvorming over inzet van provinciale gelden voor de realisatie van de EHS rekening houden met de KRW verplichtingen

[REDACTED]

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@hunzeenaas.nl>
Verzonden: maandag 4 juni 2018 11:42
Aan: [REDACTED]; [REDACTED]@provinciegroningen.nl';
[REDACTED]@provinciegroningen.nl'; [REDACTED]
CC: [REDACTED]; [REDACTED]; [REDACTED]; [REDACTED]
Onderwerp: FW: Verzoek tot overleg over versnelde NNN realisatie Lappenvoort-Oosterland

Beste allen,

Het is niet gelukt om de agenda's samen te krijgen op onderstaande momenten.

Tot de vakanties heb ik nog een gaatje gevonden op 13 juni a.s. van 13.00 tot 15.00 uur, locatie kantoor Waterschap Hunze en Aa's.

Hoop dat dit in alle agenda's past anders zal er naar een alternatief gezocht moeten worden.

De samenstelling van de aanwezigen is gewijzigd t.o.v. de eerste uitnodiging.

Aanwezigen:

Aanwezig:

Waterschap Hunze en Aa's:

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Provincie Drenthe:

[REDACTED]@drenthe.nl en/of

[REDACTED]@drenthe.nl

[REDACTED]@drenthe.nl

Provincie Groningen:

[REDACTED]@provinciegroningen.nl

[REDACTED]@provinciegroningen.nl

Prolander:

[REDACTED]@prolander.nl

Ik hoor graag van u of bovenstaande datum mogelijk is.

Alvast bedankt en met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
Bestuurs- en managementassistent

Aquapark 5
Veendam

www.hunzeenaas.nl

Telefoon: (0598) [REDACTED]
Algemeen: (0598) 69 3800

Postbus 195
9640 AD Veendam

twitter.com/hunzeenaas
facebook.com/waterschap

Van: [REDACTED]

Verzonden: woensdag 23 mei 2018 16:30

Aan: [REDACTED] provinciegroningen.nl'; [REDACTED] provinciegroningen.nl)

CC: [REDACTED]

Onderwerp: RE: Verzoek tot overleg over versnelde NNN realisatie Lappenvoort-Oosterland

Beste allen,

Naar aanleiding van onderstaande mail zijn er drie momenten opgenomen in de agenda's van de mensen van het waterschap.

T.w. 6 juni van 09.00 tot 10.00 uur;

11 juni van 11.00 tot 12.00 uur;

15 juni van 09.00 tot 10.00 uur.

Het overleg vindt plaats in het kantoor van het waterschap Hunze en Aa's, Aquapark 5 te Veendam.

Ik hoor graag van u of bovenstaande ook in uw agenda past.

Alvast bedankt en met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden: dinsdag 22 mei 2018 20:18

Aan: [REDACTED] provinciegroningen.nl'; [REDACTED] ([\[REDACTED\]@provinciegroningen.nl](mailto:[REDACTED]@provinciegroningen.nl))

CC: [REDACTED]

Onderwerp: Verzoek tot overleg over versnelde NNN realisatie Lappenvoort-Oosterland

Beste [REDACTED] en [REDACTED] en Mark en [REDACTED]

Recentelijk hebben heeft het Dagelijks Bestuur van ons waterschap Hunze en Aa's, het peilbesluit Oosterland voorgelegd aan ons Algemeen Bestuur. Gezien enerzijds de onverenigbare standpunten van belanghebbenden (vanuit agrarische hoek en vanuit natuurorganisaties) die ook via mondelinge inspraak expliciet naar voren kwamen en anderzijds het provinciale NNN beleidsvoornemen tot omvorming van het gebied tot nieuwe natuur, heeft het Algemeen Bestuur het besluit tot vaststelling van het peilbesluit aangehouden en het Dagelijks Bestuur gevraagd in overleg te treden met Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen om de provincie te vragen de impasse te doorbreken in het proces om de benodigde NNN gronden voor inrichting beschikbaar te krijgen.

Het bestuurlijk overleg met gedeputeerde Staghouver heeft inmiddels plaatsgevonden. In het overleg heeft gedeputeerde Staghouver bevestigd dat hij het obstakelvrij maken voor inrichting van Oosterland wil versnellen. Omdat Oosterland deel uit maakt van de grotere, voor NNN in te richten, polder Lappenvoort-Oosterland en een belangrijk deel van dit gebied in Drenthe ligt, is in het overleg met gedeputeerde Staghouver afgesproken dat het waterschap een ambtelijk overleg zou initiëren met de provincie Drenthe om af te stemmen over versnelde realisatie van NNN in de polder Lappenvoort-Oosterland.

De provincie Drenthe heeft (via [REDACTED] aangegeven dat dit overleg in eerste instantie moet worden gevoerd met [REDACTED] en [REDACTED]

Ons secretariaat zal voor het maken van een afspraak contact opnemen met [REDACTED] en [REDACTED] van de provincie Drenthe en [REDACTED] en [REDACTED] van de provincie Groningen. Van ons waterschap zullen [REDACTED] en [REDACTED] aan het overleg deelnemen.

Met vriendelijke groet,

██████████

██████ ████████

Planologisch beleidsmedewerker

Telefoon: (0598) ████████

Van: [redacted] <[redacted]@hunzeenaas.nl>
Verzonden: dinsdag 24 december 2013 12:51
Aan: [redacted]@altwym.nl; [redacted]@anwb.nl; [redacted]@anvdrenthe.nl;
 [redacted]@home.nl; [redacted]@kpnplanet.nl; [redacted]@kpnplanet.nl;
 [redacted]@planet.nl; [redacted]@dlg.nl; [redacted]@dlg.nl;
 [redacted]@gmail.com; [redacted]@aaenhunze.nl; [redacted]@aaenhunze.nl;
 [redacted]@assen.nl; [redacted]@assen.nl; [redacted]@tynaarlo.nl; [redacted]
 [redacted]@vissen.nl; [redacted]@ivn.nl; [redacted]@ltonoord.nl; [redacted]@gmail.com;
 [redacted]@kpnplanet.nl; [redacted]@hetnet.nl; [redacted]@kpnplanet.nl;
 [redacted]@zonnet.nl; [redacted];
 'info@nmfgroningen.nl'; 'info@nav.nl'; [redacted]; [redacted]; [redacted]
 [redacted]@provinciegroningen.nl; [redacted]@staatsbosbeheer.nl;
 [redacted]@staatsbosbeheer.nl; [redacted]@ziggo.nl; [redacted]@icloud.com;
 [redacted]@wbgr.nl; [redacted]@gmail.com; [redacted]@solcon.nl;
 [redacted]@natuurmonumenten.nl'
Onderwerp: Gebiedsbijeenkomst de Drentsche Aa
Bijlagen: presentatie Drentsche Aa definitief1-19-11-2013.pdf; Gebiedsbijeenkomst Drentse Aa.pdf

Beste deelnemer/genodigde van de gebiedsbijeenkomst Hunze,

Hierbij stuur ik u het verslag van de gebiedsbijeenkomst van de Drentsche Aa, die is gehouden op 19 november 2013 in Rolde.

In het verslag zijn uw aandachtspunten verwerkt en voor zover mogelijk hebben we een antwoord gegeven op uw vragen of suggesties.

Wij nemen de suggesties mee bij het opstellen van het maatregelenpakket.

Ook hebben we de gehouden presentatie bijgevoegd.

Wij gaan nu verder met het op kosten zetten van de maatregelen en het overleggen met provincies en andere partijen over cofinanciering.

Uiteindelijk resulteert dit in een maatregelenpakket in ons nieuwe beheerprogramma en het stroomgebiedbeheerplan. In november 2014 moet het ontwerp stroomgebiedsbeheerplan en ontwerp beheerprogramma gereed zijn voor de inspraak.

Wij willen u nogmaals bedanken voor uw bijdrage en wensen u fijne feestdagen en een voorspoedig nieuwjaar.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
 Beleidsadviseur

[redacted]@hunzeenaas.nl

Aquapark 5
 Veendam
 Postbus 195
 9640 AD
 Veendam

80

T (0598) [REDACTED]
F (0598) 69 38 93

www.hunzeenaas.nl

81 Waterbeheer Drentsche Aa

nu en in de toekomst

Gebiedsbijeenkomst 19 november 2013

Programma

- Opening
 - Uitleg doel en aanpak
 - Presentatie wateropgaven
 - Presentatie KRW grondwater
- Pauze
 - Vragen en discussie bij de kaarten
 - Plenaire discussie over aandachtspunten
- Afsluiting

Doel van de bijeenkomst

- Informeren over opgaven en voortgang voor diverse waterthema's
- Toelichten maatregelprogramma 2016-2021
- Verzamelen aanvullingen en aandachtspunten
- Input voor beheerplan 2016-2021

Waarom nu ?

- Laatste keer 6 jaar geleden
- Huidige plannen lopen in 2014-2015 af
 - Stroomgebiedbeheerplan KRW
 - Nationaal Waterplan
 - Provinciaal Omgevingsplan/visie (2016)
 - Waterbeheerplan 2010-2015
- Nieuwe plannen
 - Natura2000
 - Gebiedsdossier drinkwater
- Analyses zijn gereed (doorkijk naar lange termijn)
- Gebiedsconsultatie Kaderrichtlijn Water

Klimaatverandering

- Hogere temperatuur
- Meer neerslag
- Vaker hevige regenbuien
- Meer verdamping
- Zeespiegelstijging

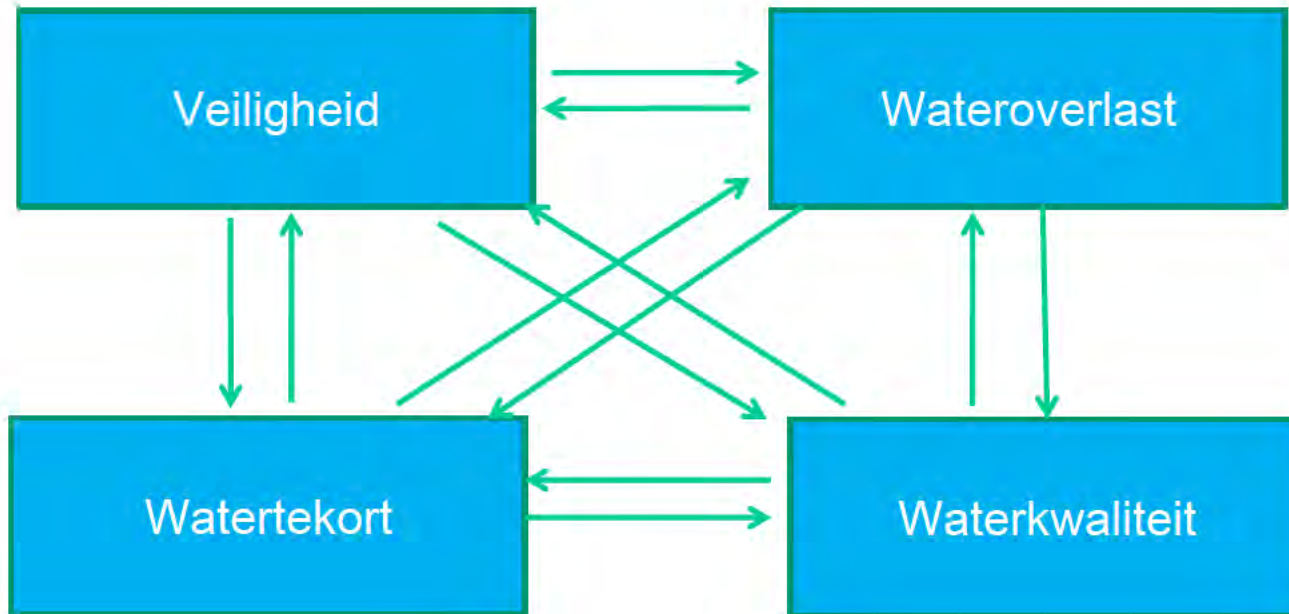

Wateropgaven

- Veiligheid
- Wateroverlast
- Watertekort
- Waterkwaliteit

Integrale aanpak

Aanpak discussie

- Opmerkingen formulier
- In gesprek bij de kaarten
- Hoofdpunten plenair terugkoppelen

Watersysteem Drentsche Aa

Watersysteemgebied Drentse Aa
EHS en Natura 2000 gebieden

- Ecologische hoofstructuur
- Natura 2000 - gebied

- Vooral zandbodem met in de beekdalen veen
- Grote hoogteverschillen
- Snelle afvoer naar zee
- EHS en Natura 2000

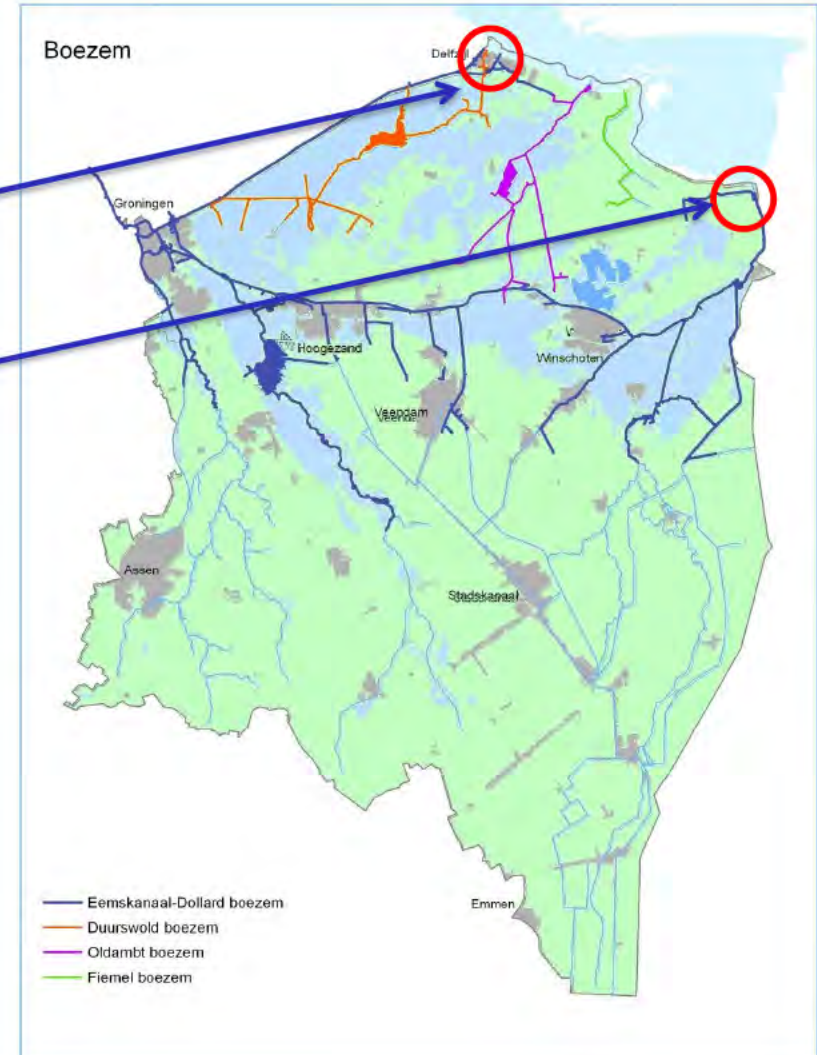
Veiligheid Zeedijk

- Zeedijk beschermt ook lage delen
- Toetsing 2010
 - Veilig
 - Op termijn verbetering
- Maatregel (ca. 2020):
Groene Dollard Dijk (flauw talud met gras)

Veiligheid boezem

- Overstroming vanuit de grote kanalen
- Spuisluis Delfzijl
- Spuisluis Nieuwe Statenzijl
- Achterland meer dan alleen de Drentsche Aa
- Op orde krijgen (2015)
- Op orde houden (2025)

Maatregelen boezem

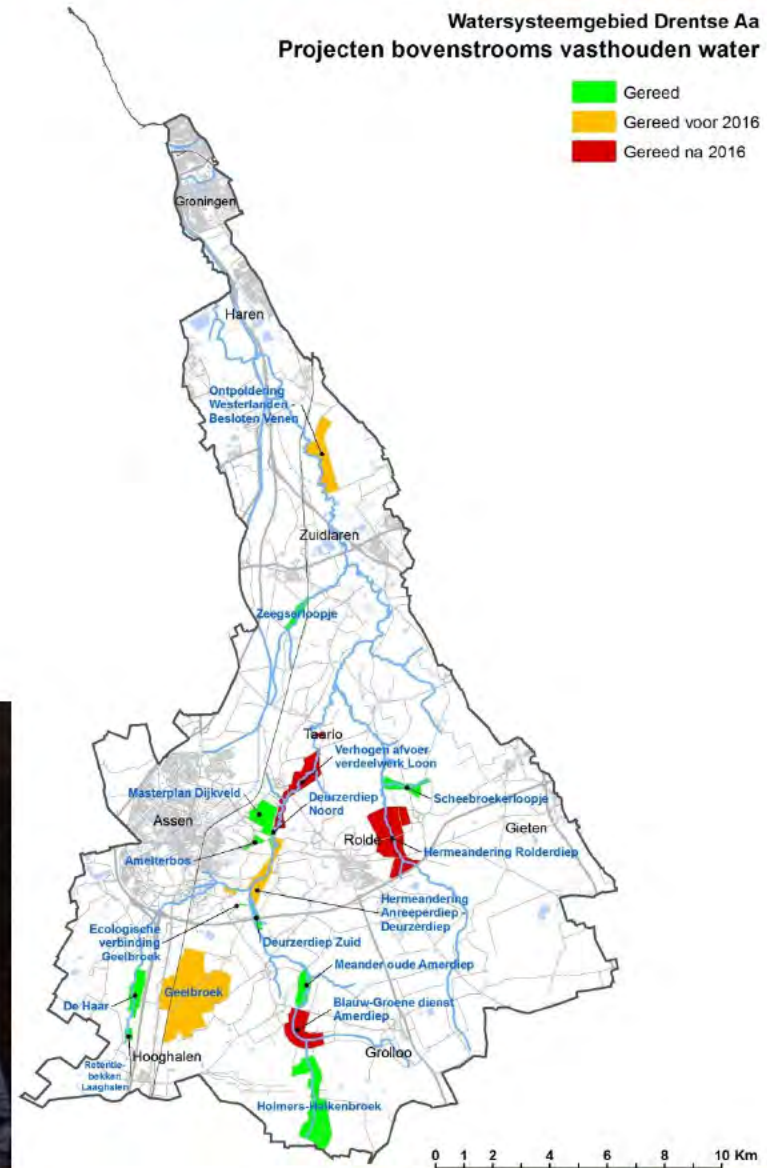
Bergingsgebied

- 1 Bergingsgebied

Masterplan Kaden

- Gereed :2,5 km
- Afronden :3,8 km
- 2016-2021 :13,8 km

Bovenstreams vasthouden

Wateroverlast landelijk gebied ⁹³

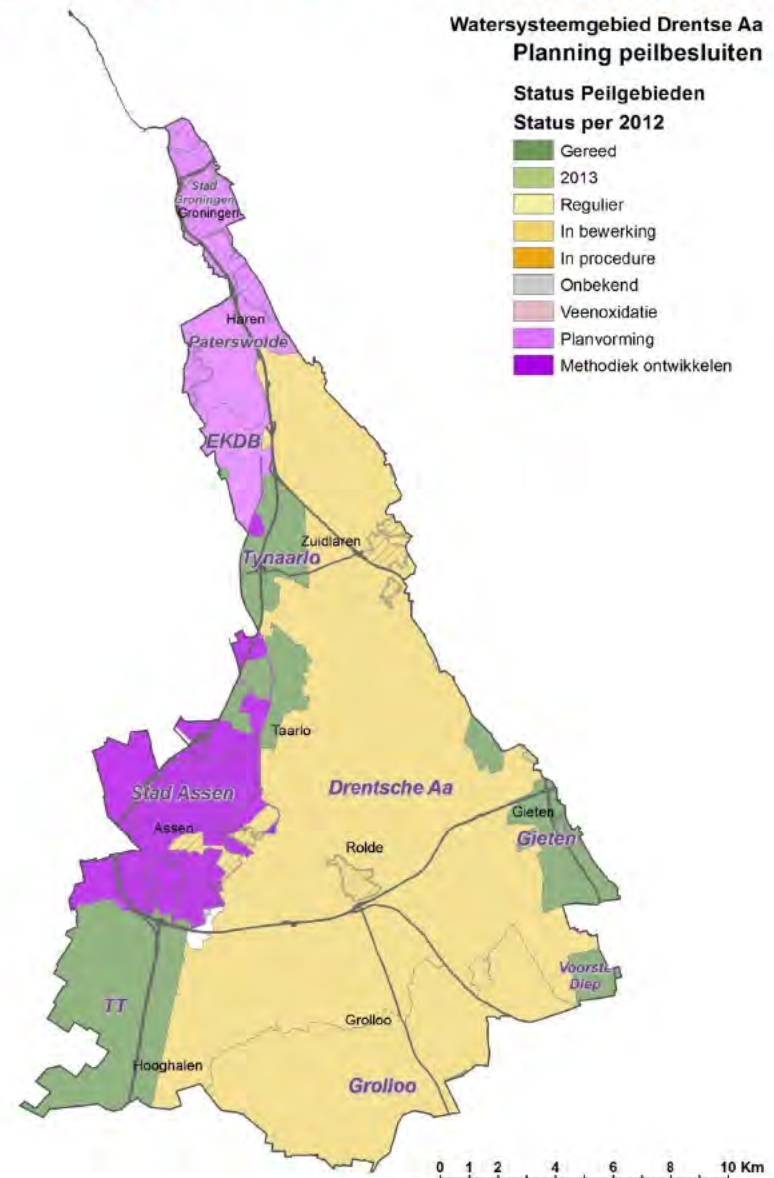
Watersysteemgebied Drentse Aa
Planning peilbesluiten

Status Peilgebieden

Status per 2012

■	Gereed
■	2013
■	Regulier
■	In bewerking
■	In procedure
■	Onbekend
■	Veenoxidatie
■	Planvorming
■	Methodiek ontwikkelen

- Geen inundatie knelpunten
- lokaal veen, maar geen langdurige veenoxidatie
- 3 peilbesluiten zijn gereed
- Nog 4 peilbesluiten te nemen

- Taak voor gemeente
- Water op straat vanuit riolering geen knelpunt (gemeente)
- Grondwateroverlast geen knelpunt
- Stedelijke waterberging meenemen in herstructureringsplannen en nieuwe ontwikkelingen

Watertekort

- In de zomer watertekort, aanvoer vanuit IJsselmeer
- In toekomst meer water nodig door toename verdamping
- Ook andere regio's willen water uit IJsselmeer → landelijke sturing via Deltaprogramma zoetwater

Deltaprogramma

- Tot 2050 blijft aanvoer hetzelfde
- Beperken noodzaak wateraanvoer

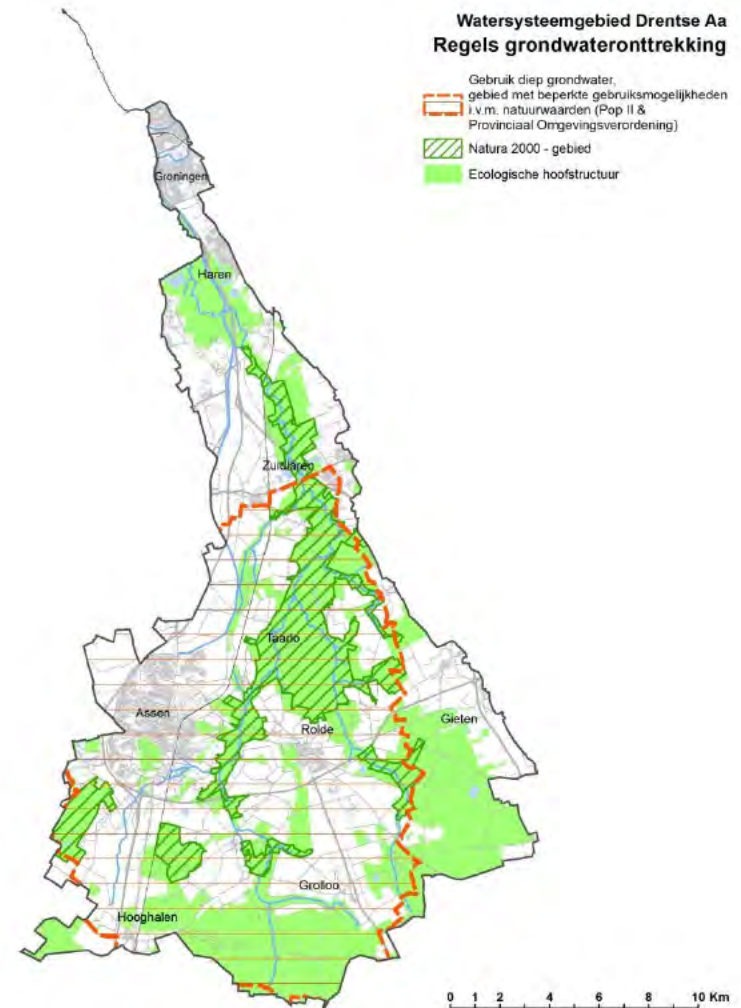
Wateraanvoer vanuit IJsselmeer

- Wateraanvoer via Drenthe
- Wateraanvoer via Friesland

Watertekort

- Zeer beperkte wateraanvoer in Drentsche Aa
- Berekening uit grondwater
- Technische maatregelen op bedrijfsniveau
- Deltaplan Agrarisch waterbeheer

Verdroging

TOP-lijst verdrogingsaanpak.

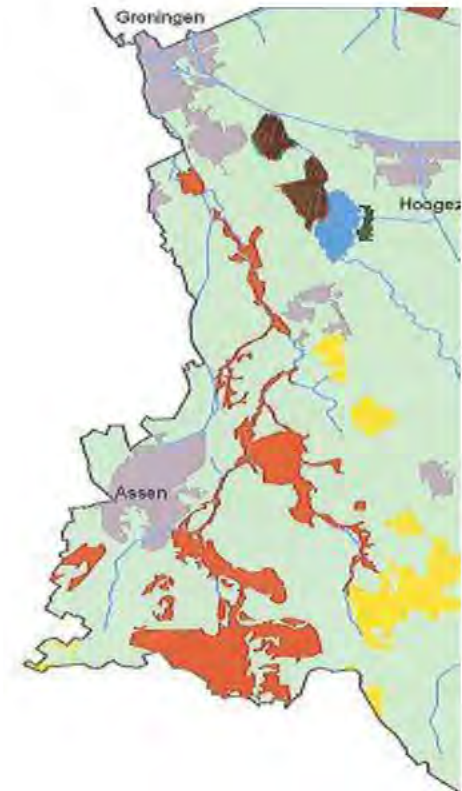
Taak provincie

Gereed :

- Holmers-Halkenbroek
- Scheebroekerloopje

Voor 2016:

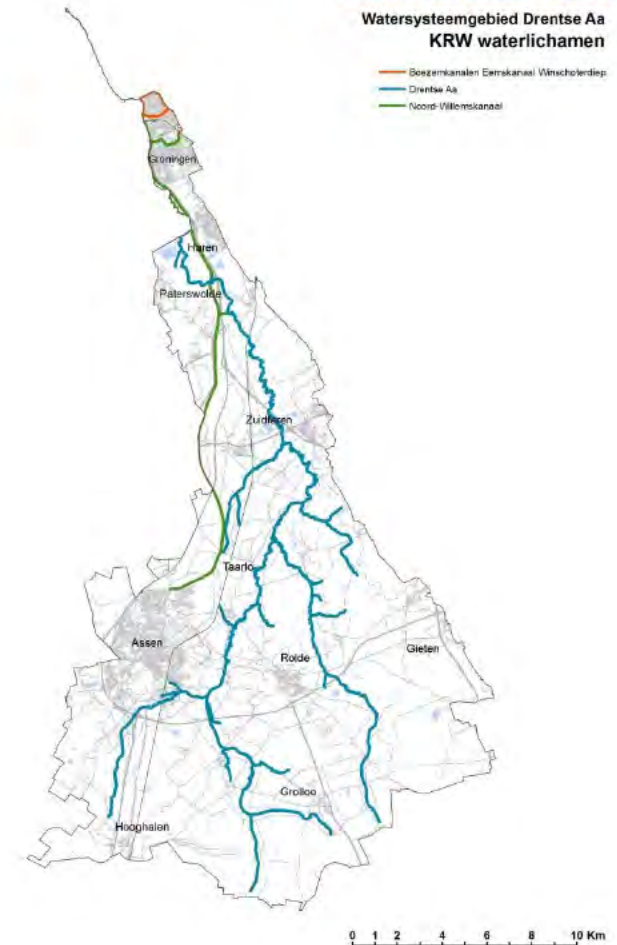
- Westerlanden /Besloten Venen
- Geelbroek, Omgeving Deurzerdiep

Verdroogde gebieden

- Hersteld < 2010
- Te herstellen 2010 - 2015
- Te herstellen > 2015

Waterkwaliteit

- Europese Kaderrichtlijn Water
- Stroomgebied Eems
- 2 KRW waterlichamen
- Doel is goede ecologische toestand
- Drentsche Aa als waterwingebied

Fysisch chemische waterkwaliteit

	N	P	Cl	pH	PS	OS
Drentsche Aa	Goed	Goed	Goed	Goed	Goed	GBM
Noord-Willems Kanaal	Goed	Goed	Goed	Goed	Goed	Goed

Goed	Goed
Matig	Matig
Ontoereikend	Ontoereikend
Slecht	Slecht

Biologische kwaliteit

	Vis	Planten	Algen	Macrofauna
Drentsche Aa	Matig	Goed	Slecht	Matig
Noordwillemskanaal	Ontoereikend	Goed	Matig	

	Goed
	Matig
	Ontoereikend
	Slecht

Drentsche Aa

Beekstelsysteem op zand (langzaam stromende meanderende laaglandbeek, sterk genormaliseerd)

Gereed:

- 2 vispassage Amerdiep
- 1 km hermeandering (+ nog 2 km voor 2016)
- 2 stuks verdrogingsbestrijding (+ nog 2 stuks voor 2016)
- Opheffen overstort HBDA
- Pilot Beekpeilverhogende maatregelen

Maatregelen 2016-2021

- 8 km hermeandering Witterdiep, Rolderdiep, Amerdiep incl 5 vispassages
- Beekpeil verhogende maatregelen door verhoging beekbodem.

Doelbereik verwacht: ja

102 Noord Willemskanaal

Gereed:

- 0.5 km beekdal herstel (de Messchen)
- 6.8 ha afkoppelen
- Baggeren Havenkanaal

Maatregelen 2016-2021

- 6 km nvo

Verwacht doelbereik: Ja

Overige wateren

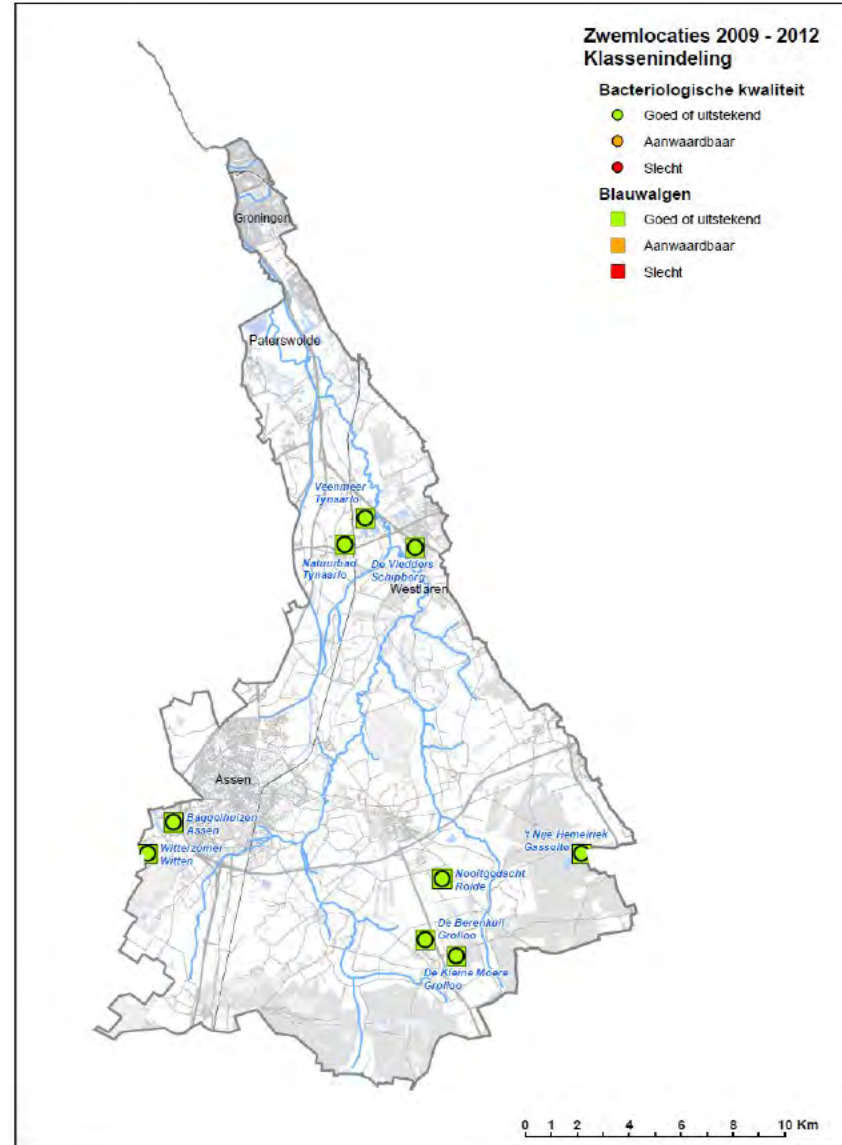
- Geen ecologische doelen
- Basis kwaliteit (geen stank, vissterfte)
- Geen belemmering doelbereik KRW water
- Aangepast beheer en onderhoud, afgestemd op de functie (daar waar het kan)
- GBM, fosfaat en chloride komen voor (zie kaarten)
- Inventariseren specifiek waardevolle wateren

Zwemwaterkwaliteit

Bacteriologisch

Blauwalgen

Beheer en Onderhoud

- Maaien, boven- en onder water
- Baggeren van de bodem van de sloot
- Onderhoud waterkeringen (kades, dijken)
- Aangepast onderhoud
 - Natuur- vriendelijke oevers
 - Watergangen met hoge natuurwaarde
- Gemalen, stuwen, sluizen
- Snoeien bomen en houtopstanden
- Muskus- en Beverratten beheer

Maaien & Maaikorven

- Begroeiing onder water veroorzaakt opstuwung. Het water kan niet weg
- 3 beeldkwaliteiten van dichtgroeiën:
- Hoog – Basis - Laag

Baggeren van waterbodembodem

- Baggeren van watergangen tbv water aan en afvoer. Conform uitvoeringsprogramma

- Baggeren Scheepvaartkanalen: Min 1,1 tot Max 1,3 diepte maatgevend schip.

Conclusie Drentsche Aa

Veiligheid

- Boezem maatregelen > 2015
- Vasthouden bovenstrooms ligt op schema

Wateroverlast

- Evt. knelpunten worden opgelost bij peilbesluiten
- Geen problemen met veenoxidatie
- Stedelijke wateropgave wordt aangepakt i.s.m gemeenten

Conclusie Drentsche Aa

Watertekort

- In de zomer watertekort
- Stimuleren efficiënt watergebruik

Waterkwaliteit

- Nog te vroeg om resultaten te zien
- Doorgaan met beekherstel in de Drentsche Aa
- Aandacht voor overschrijding gewasbeschermingsmiddelen

Planning vervolg

- Gebiedspecifieke discussies okt/nov 2013
- Ontwerp beheerplan 2014
- Inspraak beheerplan 2014/2015
- Definitief beheerplan 2015
- Uitvoeringsplan per watersysteem 2015

Onze aandachtspunten

- Beekpeil verhogende maatregelen
- Gewasbeschermingsmiddelen
- Afstemming maatregelen op N2000, PAS, Gebiedsdossier drinkwater
- Overige wateren

Uw aanvullingen,
opmerkingen,
aandachtspunten?

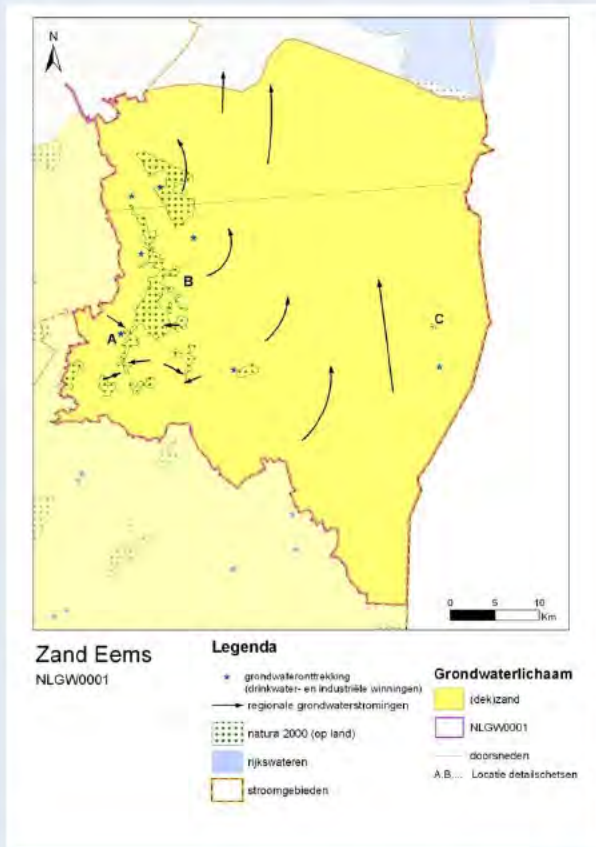
Kaderrichtlijn Water -grondwater-

Bijeenkomst 19-11-2013

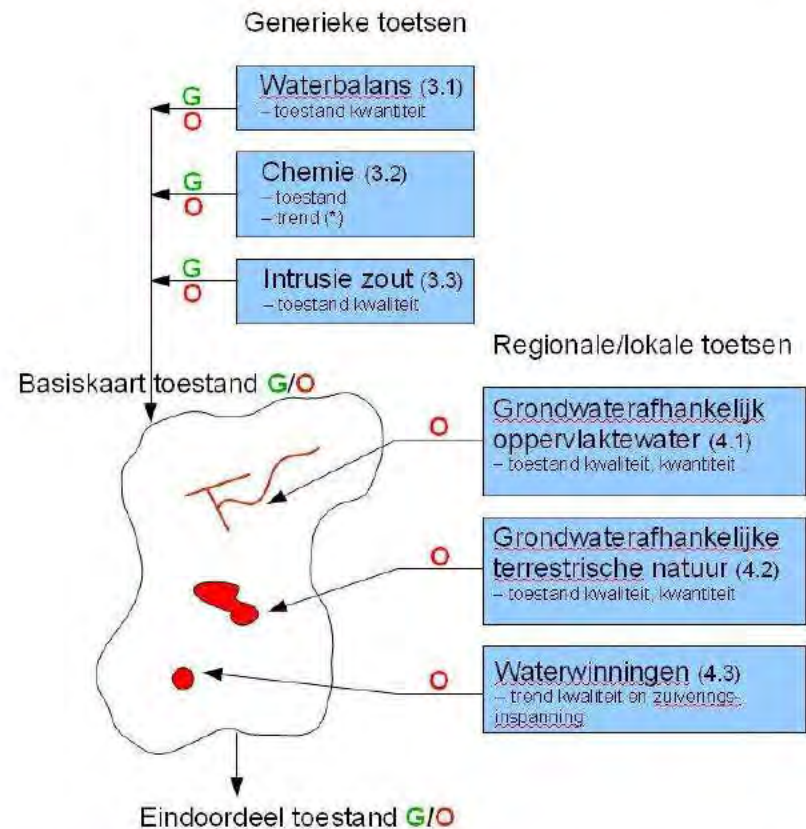
Drentsche Aa

Beoordeling KRW-grondwater

Toestandsbeoordeling grondwaterlichaam

Toestand Eems generieke testen

% meetpunten dat voldoet aan de drempelwaarde

Grondwaterlichaam	diepte	Jaar	As		Cd		Cl		Ni		NO3		Pb		Pt		BM_t		BM_i	
			%	#	%	#	%	#	%	#	%	#	%	#	%	#	%	#	%	#
Zout Eems en Zout Rijn-Noord	ondiep	2012	91%	22	95%	22	nvt		100%	22	100%	22	100%	22	86%	22	100%	21	100%	21
	diep	2012	95%	19	95%	19	nvt		100%	19	100%	19	100%	19	95%	19	100%	20	95%	20
	GWL		93%		95%		nvt		100%		100%		100%		90%		100%		98%	
Zand Eems	ondiep	2012	91%	23	91%	23	78%	23	91%	23	91%	23	100%	23	100%	23	100%	23	100%	23
	diep	2012	95%	19	84%	19	95%	19	95%	19	89%	19	100%	19	100%	19	100%	20	85%	20
	GWL		93%		88%		86%		93%		90%		100%		100%		100%		93%	

Aandachtspunten:

- nitraat (percentage)
- bestrijdingsmiddelen (percentage en trend diep)
- fosfaat (trend ondiep)

Waterbalans: goed

Intrusie: goed

Regionale toetsen Natuur (verdroging)

N2000 gebied	Provincie	GWL	Grondwaterafhankelijk	Oordeel Kwantiteit (0=goed)	Oordeel Kwaliteit (0=goed)
Drentsche Aa-gebied	Drenthe/Groningen	Zand- Eems	Ja	1	0
Witterveld	Drenthe	Zand-Eems	Ja	1	0

Analyse knelpunten en maatregelen binnen:

- PAS
 - gebiedsanalyse gereed ► reactie Rijk december 2013
 - zomer 2014 PAS resultaten ► implementatie binnen N2000 beheerplan
- Natura 2000
 - opstellen concept beheerplan met gebiedsproces (voorjaar 2014)
 - definitief beheerplan incl. PAS-maatregelen na de zomer 2014

Implementatie Natura 2000/PAS maatregelen in SGBP2

- bijv. beekpeil verhogen en sloten dempen

Regionale toetsen

Relatie oppervlaktewater

OWL code	OWL Naam	waterschap	GWL	Grondwaterafhankelijk	Oordeel Kwantiteit (0=goed)	Oordeel Kwaliteit (0=goed)
NL33DA	Drentse Aa	Hunze en Aa's	Zand-Eems	Ja	1	1 ??????
NL33NW	Noord-Willemskanaal	Hunze en Aa's	Zand-Eems	Nee	0	0

grondwater gerelateerd knelpunt in Drentsche Aa

- (periodiek) te weinig toevoer ► te weinig stroming
- lokaal probleem fosfaat en gewasbeschermingsmiddelen
- oordeel kwaliteit goed?

maatregelen in SGBP2:

- maatregelen uit PAS/Natura 2000 (kwantiteit)
- maatregelen gericht op verminderen diffuse belasting (kwaliteit)

Regionale toetsen Grondwaterwinningen

Grondwaterlichaam***	Winning	Kwetsbaarheid winning	Ruwwater kwaliteit	Belasting			Planologische bescherming	Intrekgebied vanaf maaiveld en zonering gwbg	Calamiteiten-plannen
				Diffuse bronnen	Punt bronnen	Lijn bronnen			
Zand Eems	Assen	1	1	1	1	1	1	-	-
Zand Eems	Onnen de Punt	2	3	2	3	3	-	-	-

- inventarisatie knelpunten uit proces gebiedsdossiers
- maatregelen
 - uit uitvoeringsprogramma grondwaterwinningen
 - implementatie in SGBP2

Oppervlaktewaterwinning Drentsche Aa

Winning	Kwetsbaarheid winning	Ruwwater kwaliteit	Belasting			Planologische bescherming
			Puntbronnen	Lijnbronnen	Diffuse bronnen	
de Drentsche Aa **	3	3	3	3	3	3

- apart gebiedsdossier drinkwaterwinning
- valt buiten KRW-grondwater
- inventarisatie knelpunten uit proces gebiedsdossiers
- maatregelen
 - uit uitvoeringsprogramma oppervlaktewaterwinning (eind 2014)
 - implementatie in SGBP2

Rolde, 19 november 2013

Introductie

In dit verslag

- Introductie
- Veiligheid zeedijk en boezem
- Wateroverlast
- Watertekort
- KaderRichtlijn Water oppervlaktewater
- KaderRichtlijn Water grondwater
- Beheer en Onderhoud waterschap
- Overige punten
- Plenaire discussie
- Contactpersonen

In het najaar van 2013 hebben in het hele beheersgebied van Hunze en Aa's gebiedsbijeenkomsten plaatsgevonden om te praten over de maatregelen voor veiligheid, wateroverlast, watertekort en waterkwaliteit voor de komende planperiode 2016 – 2021. Hierbij is het waterschap de discussie aangegaan over de invulling van het maatregelenpakket. Op 19 november 2013 heeft de gebiedsbijeenkomst voor de Drentsche Aa plaatsgevonden in Rolde.

Het doel van de bijeenkomst was de aanwezigen te informeren over opgaven en voortgang voor diverse waterthema's, een toelichting te geven op het nu geplande maatregelenpakket en om inbreng te vragen over meekoppelkansen, aanvullingen en aandachtspunten.

Tijdens de gebiedsbijeenkomst zijn verschillende kaarten gepresenteerd rondom de belangrijkste waterthema's. In dit verslag staat een weergave van de discussie. De door de aanwezigen meegegeven aandachtspunten zijn opgenomen in het verslag. Deze aandachtspunten zijn zoveel mogelijk van een beantwoording voorzien. De presentaties van de bijeenkomst zijn als bijlage toegevoegd.

Veiligheid zeedijk en boezem

Het Watersysteem Drentsche Aa grenst niet aan de zeedijk langs de Dollard, maar de lage delen van het watersysteem worden wel beschermd door deze zeekering. In het watersysteem Drentsche Aa zelf worden geen maatregelen getroffen voor de zeedijk, deze vinden plaats in de Watersysteemgebieden Westerwolde, Oldambt-Fiemel en Duurswold.

Via de benedenloop van de Drentsche Aa wordt het water van de hoger gelegen gronden afgevoerd naar zee. Dit waterlichaam maakt daardoor onderdeel uit van de Eemskanaal/Dollard boezem. De veiligheid van de boezem is goed op orde door de inrichting van bergingsgebieden en het ophogen van de boezemkaden. In de Drentsche Aa ligt het bergingsgebied Lappenvoort/het Oosterland/Glimmermade, dit gebied is al ingericht als bergingsgebied. Een aantal kaden zijn al opgehoogd, maar een deel volgt nog in de periode 2016-2021. Met de inzet van bergingsgebieden (ook buiten het systeem van de Drentsche Aa) wordt het peil van de boezem laag gehouden en is de veiligheid van de boezem op orde, ook al zijn nog niet alle kaden op hoogte. Om de boezem voor langere tijd op orde te houden wordt bovenstrooms van de boezem in het beekdal van de Drentsche Aa binnen het EHS gebied water vastgehouden. In de studie Droge Voeten waar de lange termijn veiligheid is bekeken, is geconcludeerd dat de boezem een robuust systeem is en ook tot en met 2025 op orde is.

Vraag: Opgave was 1,9; we realiseren 3,8 miljoen m³; we bergen dus meer dan berekend; oorzaak meeliften > wordt gekeken naar kosteneffectiviteit? Doen we het té goed? . Graag aandacht hiervoor.

Antwoord: Voor het realiseren van de watervasthoudopgave worden geen aparte projecten uitgevoerd. Het halen van deze opgave gaat via meekoppelkansen. Door het realiseren van andere opgaven op het gebied van KRW en anti-verdroging wordt dus ook de watervasthoudopgave ingevuld. De te realiseren 3,8 miljoen m³ wordt gehaald met de nog geplande maatregelen in het kader van o.a. KRW en anti-verdroging. Hierbij is rekening gehouden met de nu voorziene inrichting binnen de geplande projecten. Gaat een project niet door of wordt de inrichting anders dan voorzien, dan kan de te realiseren 3,8 miljoen m³ nog anders worden.

Wateroverlast

In de Drentsche Aa komt geen wateroverlast door inundatie vanuit kleine watergangen voor. In dit watersysteem komt lokaal nog wat veen voor, maar er worden geen problemen met veenoxidatie verwacht ofwel omdat de veenlaag vrij dun is, ofwel omdat het veen in een natuurgebied ligt.

In het stedelijk gebied van de Drentsche Aa is er voor de Stad Groningen en Assen een behoorlijke stedelijke wateropgave, in de overige gemeenten is in een enkele kern sprake van een geringe opgave. Deels wordt er al aan de opgave gewerkt en deels moet die nog nader in beeld worden gebracht. Aan de stedelijke wateropgave tot 2050 wordt samen met gemeenten gewerkt. Grondwateroverlast komt lokaal voor en wordt door middel van jaarlijkse enquêtes gemonitord en gezamenlijk door de partijen opgelost. Water op straat vormt geen knelpunt in het gebied en aan de rioleringsopgaven worden via het GWRP-spoor gewerkt. Directe knelpunten vanuit oppervlaktewater zijn opgelost.

Opmerking: Provincie zal functie volgt peil principe moeten volgen en landbouw niet meer toe moeten staan op bepaalde plaatsen?

Antwoord: de provincie probeert met de beekdalensie een streefbeeld voor de lange termijn voor de beekdalen aan te geven, waarin de beekdalen wat natter zijn dan nu het geval. In de pilots voor de beekdalensie (locatie nog niet bekend) wordt verder uitgewerkt hoe dat op de lange termijn vorm zou kunnen krijgen.

Watertekort

Met uitzondering van enkele polders in het benedenstroomse gebied vindt er geen aanvoer plaats van gebiedsvreemd water naar het stroomgebied van de Drentsche Aa. Het gebied is daardoor afhankelijk van het op natuurlijke wijze vasthouden van neerslag in de bodem. In het verleden zijn daartoe op veel plaatsen conserveringsstuwen gebouwd. Deze voorzieningen voorkomen echter niet dat op veel plaatsen in de zomerperiode de gewenste waterpeilen in het oppervlaktewater uitzakken. Het beheer van het gebied in de huidige situatie is erop gericht zoveel mogelijk water vast te houden.

In de gebieden waar geen gebiedsvreemd oppervlaktewater kan worden aangevoerd is het toegestaan te beregenen uit grondwater. In gebieden met een hoge natuurwaarde is slechts beperkt beregenen uit grondwater toegestaan.

De Drentsche Aa is in 2003 één van de gebieden die op de landelijke/provinciale TOP-lijst is genoemd als gebied met prioriteit. In de vorige planperiode werd in het stroomgebied van de Drentsche Aa 2309 hectare als verdroogd beschouwd. Oorzaken van verdroging liggen voor een deel, en vooral lokaal, in de waterwinningen van Assen en De Punt. Daarnaast is de landbouwkundige ontwatering van de plateaus rondom de beekdalen een belangrijke factor. De voortgang van anti verdrogingsprojecten binnen het TOP-gebied Drentsche Aa heeft vertraging opgelopen door de korting van het Rijk op het ILG budget van de provincie. De aanpak van de verdroogde gebieden wordt momenteel meegenomen bij de maatregelen voor het Natura2000 beheerplan en KRW grondwater.

Aandachtspunt: Er kan veel meer water worden vastgehouden, ook in de landbouwgebieden. Nu wordt er heel veel water in winter en voorjaar te snel afgevoerd. Voor de landbouw is het beter meer water vast te houden, ook omdat er geen wateraanvoer mogelijk is. Omdat het water ook uitzakt kan door meer waterconservering ook het grondwater beter worden gevoed. Hierdoor krijg je weer meer nalevering etc.

Antwoord: Daar waar het kan wordt al veel water vastgehouden in het Drentse Aa gebied. In de beekdalen zijn al veel kavelsloten gedempt, zodat water niet meer afgevoerd wordt, maar juist infiltreert. Ook in de boswachterijen zijn op veel plaatsen sloten afgedamd of gedempt, zodat water daar infiltreert.

In landbouwgebieden is water vasthouden een compromis tussen berijdbaarheid in het voorjaar t.o.v. conserveren van water. Het peilbeheer van het waterschap is er juist in landbouwgebieden op gericht om te zorgen voor een goede berijdbaarheid van de percelen in het voorjaar en waterconservatie richting de zomer. Dit doen we door het hanteren van een laag winterpeil en een hoger zomerpeil.

Aandachtspunt: Méér vasthouden van (schoon) hemelwater uit de polders/stedelijke gebieden dus niet (te snel) afvoeren van een “overschot” aan water.

Antwoord: zie hierboven

Aandachtspunt: Is beperkt toestaan beregening wel goed bekend? Vindt hier handhaving op plaats?

Antwoord: Wij nemen dit mee in reguliere voorlichtingen en handhaven hierop.

Aandachtspunt: 2300 hectare verdroging maatregelen vertraagd = uitstel of afstel (= slecht).

Vraag: Watertekort/verdroging en beregenen uit grondwater. Verdraagt dat elkaar?

Antwoord: Beregening is een goede manier om het watertekort voor landbouwgewassen te verminderen. Beregening kan voor verdroging zorgen in natuurgebieden met grondwaterafhankelijke natuur. Het is dan ook belangrijk dat beregening alleen wordt toegestaan op plaatsen waar deze geen negatieve effecten heeft op natuurgebieden met grondwaterafhankelijke natuur.

Vraag: Kan waterberging in Rolderdiep en Amerdiep nog wat bijdragen aan het watertekort?

Antwoord: Uit studies is bekend dat waterberging in het Rolderdiep en het Amerdiep slechts zeer beperkt bijdragen aan het opheffen van atertekort in de zomer.

KaderRichtlijn Water oppervlaktewater

De Kaderrichtlijn Water heeft als doelstelling om in alle Europese wateren in 2015 (onder voorwaarden fasering tot 2021 of 2027) een goede chemische en ecologische waterkwaliteit te bereiken. Het watersysteem de Drentsche Aa kent twee KRW waterlichamen waarvoor doelen en maatregelen zijn opgesteld, het beekstelsysteem de Drentsche Aa en het Noord-Willemskanaal. Beide waterlichamen voldoen nog niet aan een goede biologische toestand. De chemische toestand voldoet wel aan de normen. Alleen in de Drentsche Aa komen op sommige plaatsen te hoge concentraties gewasbeschermingsmiddelen voor. Het is te verwachten dat de biologische toestand nog niet aan het streefbeeld voldoet omdat de meeste maatregelen nog genomen moeten worden.

De Drentsche Aa heeft de potentie om een goede beekkwaliteit te krijgen wanneer hermeanderingsprojecten en vispassages zijn gerealiseerd en de waterafvoer een natuurlijk karakter krijgt. Dit laatste moet realiseerbaar zijn binnen de bestaande functies. Daarom is de ecologische doelstelling voor de maatlaten van vis, algen en macrofauna vrij hoog. Aandacht is nodig voor de mogelijk nadelige invloed van bestrijdingsmiddelen op het waterleven in de Drentsche Aa. Voor de Drentsche Aa geldt dat naast de KRW doelen ook rekening gehouden moet worden met de doelen die in het beheerplan van N2000 staan. Dit vereist dat herinrichtingsprojecten worden afgestemd met diverse partijen. Daarnaast vraagt het hanteren van de drinkwaternorm om extra inspanningen die we gaan leveren in de vorm van uitvoering van aanpak emissies verwoord in het gelijknamige bestuursvoorstel. Het gebiedsdossier Drentsche Aa is opgesteld in 2013. De maatregelen die in het uitvoeringsprogramma van het gebiedsdossier komen te staan worden integraal meegenomen in het KRW stroomgebiedsbeheerplan.

Voor het Noord-Willemskanaal is de ambitie wat lager voor wat betreft ecologie en chemische normen. Het kanaal lijkt nu al te voldoen aan het gestelde ecologische doel wat betreft macrofyten. Voor algen en macrofauna weten we het nog niet, dit moet nog gecheckt worden met metingen in het waterlichaam zelf. Vis is nu matig. De verwachting is dat met aanleg van natuurvriendelijke oevers de doelen voor vis, algen en macrofauna gehaald gaan worden.

Er zijn geen beperkingen wat betreft GBM (gewasbeschermingsmiddelen) of prioritaire of overige stoffen. Het fosfaatgehalte is vrij hoog.

Watersysteem Drentsche Aa heeft 9 zwemlocaties, die allen een goede waterkwaliteit hebben.

Vraag: Kaartje met GBM's geeft verontrustend beeld.

Tegelijk weten we weinig. Onderzoek nodig. Niet spitten maar onderzoeken "Met ons water is wel degelijk iets mis, hoor"?

Antwoord: In het kader van het project 'Schone bron Drentsche Aa' worden de meetresultaten van drie jaar meten verder geanalyseerd door Alterra te Wageningen. Het doel daarvan is om de resultaten op een hoger plan te brengen waarbij stoffeïenschappen in relatie tot bronnen en routes het mogelijk maken om effectieve maatregelen te kunnen benoemen. Monitoring naar GBM wordt voortgezet.

Vraag: Zijn alle overstorten gesaneerd? Er zijn toch geen overstorten meer op de Drentsche Aa? De kaart uit het gebiedsdossier Drentsche Aa geeft te denken?

Antwoord: Alle overstorten zijn gesaneerd (gemeenten voldoen aan de basisinspanning), wat niet betekent dat ze niet meer overstorten. In het uitvoeringsprogramma van het gebiedsdossier zullen de overstorten meegenomen worden. In kaart wordt gebracht hoe vaak overstorten plaatsvinden en of aanvullende maatregelen nodig zijn.

Vraag: Welke afspraken zijn gemaakt met agrarische organisaties om de juiste gewasbeschermingsmiddelen toe te passen. Het huidige beeld lijkt namelijk slecht?

Antwoord: Er worden geen afspraken gemaakt over de toe te passen middelen. Agrariërs zijn voor middelengebruik vrij in het kiezen uit de toegelaten middelen voor de bijbehorende teelten en periodes waarin het middel toegepast mag worden. De toelating daarvan wordt bepaald door het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (CTGB). Het waterschap informeert tijdens spuitlicentiebijeenkomsten in de regio over juiste toepassing van de middelen (en nieuwe ontwikkelingen daarin) en stimuleert bepaalde initiatieven om het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen te optimaliseren en zodoende uit- en afspoeling naar het oppervlaktewater te reduceren. Daarnaast kijkt het waterschap samen met organisaties als LTO, agrarische natuurverenigingen en handelaren welke stoffen en gebieden specifieke aandacht nodig is. Het waterschap richt zich bij gewasbeschermingsmiddelen niet alleen op de landbouw maar ook op gebruik door overheden, bedrijven en particulieren.

Vraag: Burger kan op gebied van bestrijdingsmiddelen alles kopen. Landbouw moet zich aan regels conformeren (stedelijk gebied). Wat doet het waterschap aan het gebruik door de burger?

Antwoord: Het waterschap werkt samen met de provincie Drenthe en het Waterbedrijf Groningen aan het creëren van bewustwording bij burgers door bijvoorbeeld voorlichting bij tuincentra, persberichten in lokale media en bijdragen aan initiatieven zoals de website 'zonder is gezonder'.

Vraag: Er mogen geen bestrijdingsmiddelen in voorkomen. Betere handhaving is dringend nodig. Wat doet het waterschap hieraan?

Antwoord: Monitoring, toezicht en handhaving in het stroomgebied van de Drentsche Aa is sinds 2013 geïntensiveerd. Dit betekent dat alle bedrijven (zowel landbouw als niet-landbouw) in het stroomgebied gecontroleerd worden en intensieve veldcontroles uitgevoerd worden.

Opmerking: We zijn erg content met de wijze van visstandonderzoek middels ons gezamenlijk monitoringssysteem!

Vraag: Kunt u aangeven welke gewasbeschermingsmiddelen niet aan de norm voldoen?

Antwoord: Het gaat om de volgende middelen:
 Esfenvaleraat (Sumicidin super)
 Deltamethrin (Decis EC, Delta M, Deltamethrin E.C. 25, WOPRO deltamethrin)
 Dichloorvos (Niet meer toegelaten)
 Metribuzin (IMEX-METRIBUZIN, MISTRAL 70 WG, Sencor WG)
 Dimethenamide-P (frontier, optima)
 Dimethoaat (Danadim 40, Danadim progress, Perfekthion)
 Metolachloor (Dual Gold 960 EC, Gardo Gold)
 ETU (Metaboliet) (Maneb, Mancozeb)

Opmerking: De ANV wil in verband met collectieven voor agrarisch natuurbeheer in Drenthe "Markeplan" graag natuurvriendelijke oevers, akkerranden, waaronder bredere bufferzones inzetten als vergroening. Staat het waterschap hier positief tegenover?

Antwoord: Ja, deze maatregel kan onder pijler 2 (POP3) vallen, en daar waar het voor het waterschap knelpunten oplost kan het waterschap deze randen co financieren.

Vraag: Het Noord-Willemskanaal is het belangrijkste water voor het houden van viswedstrijden (regionaal, nationaal en internationaal), met name vanwege de uitstekende bereik- en bevisbaarheid. Aanleg NVO's graag in nauw overleg met de federatie Groningen – Drenthe wat betreft lokaties, lengte van de trajecten, ect,

Antwoord: Bij het plannen van de locaties zal contact worden opgenomen met de federatie.

Vraag: Verschil in normen NoordWillemskanaal - Drentsche Aa. Is dit terecht ten opzichte van stedelijk gebied en landbouw.

Antwoord: De typen waterlichamen NoordWillemskanaal en Drentsche Aa verschillen. Daarmee verschillen ook de doelen (en normen). Het ene waterlichaam is een kanaal het ander een beek. De Drentsche Aa is een uniek beekstelsel in Nederland, met een goed kwaliteit ten tijde van de aanvang van de KRW. Vanuit het principe "stand-stil" is het waterschap verplicht om ervoor te zorgen dat deze goede waterkwaliteit op zijn minst wordt gehandhaafd.

Opmerking: Zoveel mogelijk natuurvriendelijke oevers. Goedkoop en beter voor de natuur

KaderRichtlijn Water grondwater

Voor de Drentsche Aa is het grondwaterlichaam Eems zand relevant. Het ondiepe en diepe grondwater voldoet aan de normen voor chemie, zoutgehalte en waterbalans van aan- en afvoer. We wordt er een toename van nitraat en gewasbeschermingsmiddelen gevonden, die aandacht vraagt. Verder wordt per gebied gekeken naar beschermde gebieden voor drinkwaterwinning (maatregelen uit de gebiedsdossiers per onttrekkingslokatie), verdroogde natuurgebieden (vooral aandacht voor Natura 2000) en de relatie grondwater-oppervlaktewater. Voor de Drentsche Aa is het Natura 2000 gebied de Drentsche Aa zeer belangrijk. Momenteel wordt gewerkt aan het maatregelenplan voor PAS (Programmatische Aanpak Stikstof) dat zal worden ingepast in het Natura 2000 beheerplan. Deze maatregelen zijn nu nog niet precies in beeld. Dat wordt in 2014 verder uitgewerkt onder leiding van de provincie. Er is een oppervlakte drinkwateronttrekkingspunt bij de Punt en er zijn ook grondwater onttrekkingen t.b.v. drinkwater. Het gebiedsdossier met de analyse voor deze winningen zijn gereed, het maatregelplan wordt in 2014 opgesteld.

Opmerking: Graag verdrogingsbestrijding aanpakken, niet uitstellen of afstellen.

Vraag: Kunt u aangeven welke stoffen een overschrijding geven in het grondwater?

Antwoord: In het grondwater komen in het Eems systeem de volgende Gewasbeschermingsmiddelenboven de norm voor: Glyphosaat (diep) en 1,2-DCP (diep, ondiep) in Drenthe en voor Groningen de stoffen 1,2-DCP (diep), Methiocarb (ondiep), BAM (ondiep) en Bentazon (diep).

Vraag: Is er bekend wat het effect kan zijn van de toename in stoffen in het grondwater? Er is te weinig bekend. Moet er niet meer onderzoek worden gedaan?

Antwoord: Waarschijnlijk zal meer onderzoek als maatregel worden opgenomen.

Vraag: Relatie oppervlaktewater – grondwater te weinig bekend. Moet er niet meer onderzoek worden gedaan?

Antwoord: Er is nu een inventarisatie gedaan. Meer onderzoek zal volgen.

Beheer en Onderhoud waterschap

Het waterschap is bezig om het beleid en het programma voor onderhoud te actualiseren. Het onderhoud beheerplan, baggerbeleidsplan en aanpak stabiele oevers in hoofdwatgangen is al gereed. De meerjarenprogramma's worden geactualiseerd.

Vraag: Kan het waterschap onderzoek doen naar de effecten van muskusrat/beverrat op veiligheid/graafschade.

Antwoord: Schades door graafactiviteiten van muskusratten en bevers worden bijgehouden.

Opmerking: Beheer en Onderhoud niet correct in natuurgebieden. **Antwoord:** Het waterschap stemt het onderhoud aan watgangen af op de functie en houdt zich daarbij aan de Flora- en Faunawet, gebruikmakend van de gedragscode.

Vraag: Maaien van schouwpaden, klepelen doodt alle biodiversiteit in onze ogen. Kunnen we hier verarmen, bloemengsel toepassen misschien een oplossing?

Antwoord: In principe wordt geen maaisel afgevoerd, met name uit kostenoverweging en deels vanwege fysieke onmogelijkheid. Inzaaien met bloemrijke mengsels heeft weinig effect omdat de paden voor de toegankelijkheid van de watgang en voor de berging van maaisel moeten worden gebruikt.

Opmerking: Planten als ridderzuring worden een steeds groter probleem, pleksgewijs spuiten (ook in zones) zou een oplossing kunnen zijn.

Antwoord: Het waterschap maakt geen gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen en staat ook niet toe dat derden dat op schouwpaden etc. dit toepassen. Getracht wordt voor de bloei het maaiwerk uit te voeren en er is geen actief handhavingsbeleid als derden ter voorkoming van zaadvorming schouwpaden zelf maaien.

Overige punten

Vraag: In hoeverre kan recreatie, natuurbescherming helpen draagvlak voor maatregelen te bevorderen?

Antwoord: Er wordt bij de uitvoering van de projecten al zoveel mogelijk geprobeerd om te koppelen met andere belangen. Vaak worden ook maatregelen genomen ter bevordering van de recreatie en natuurbescherming.

Vraag: Wie worden voor deze bijeenkomsten uitgenodigd: waarom de ene Boermarke wel en de andere niet?

Antwoord: Wij hebben alle bij ons bekende Boermarkes uitgenodigd. Het is niet de bedoeling geweest om sommige Boermarkes niet uit te nodigen.

Opmerking: In het maatregelengebied is onderzoek te weinig aanwezig. Waterschap moet hier meer initiatiefnemer zijn > RUG > Wageningen?

Opmerking: Ik zou willen meegeven: kijk naar de problematiek in Amen en grijp de “handvaten” aan die bij het project Geelbroek op tafel komen.

Opmerking: Tegengaan veenoxidatie in beekdalen is ook wenselijk om CO₂ vast te houden.

Antwoord: Veenoxidatie resulteert naast bodemdaling ook in CO₂ uitstoot. De bodemdaling is direct van invloed op het waterbeheer en daar zal op geanticipeerd moeten worden door maatregelen te treffen. CO₂ uitstoot is een argument dat meegenomen wordt in de afweging van te nemen maatregelen.

Plenaire discussie

De volgende onderwerpen zijn plenair behandeld:

- Maatregelen stedelijk gebied / landbouw / gewasbeschermingsmiddelen
- Overige wateren
- Beekdalensie
- Meer onderzoek naar oorzaken vervuiling
- Fosfaataanpak
- Beregenen
- Aanpak verdroging
- Ambitie naar 3,9 miljoen m³
- Normen Noord-Willemskanaal – Drentsche Aa
- Opgave water

Vraag: is er wel oog voor de vervuiling uit de stad Assen? De stromen rondom Assen zijn vuiler dan in het landelijk gebied; dit is toe te schrijven aan stedelijk gebied en industrie. De oorsprong van de vervuiling ligt breder dan alleen de landbouw.

Antwoord: In het project Schone Bron Drentsche Aa worden bronnen en routes van de middelen gemonitord. Onkruidbestrijdingsmiddelen worden steeds aangetroffen in het stedelijk gebied. De resultaten van het project worden binnenkort gepresenteerd. Middelen die al tien jaar verboden zijn, worden ook nog aangetroffen.

Reactie: Meer bewustwording bij gebruikers van gewasbeschermingsmiddelen is vereist. Meten is weten. Wellicht kan een universitair onderzoek uitkomst bieden.

Vraag: Is er bij de aanwezigen behoefte aan speciale doelen voor niet KRW wateren?

Reactie: Er kwamen weinig reacties naar boven. Er werd geopperd om doelen voor speciale vennen op te stellen. Het waterschap heeft geen directe verantwoordelijkheid bij deze wateren omdat het geen eigenaar en beheerder is. Als beheerders advies nodig hebben, kunnen ze dat evt. vragen.

Opmerking: In nauwe afstemming met betrokkenen heeft de provincie de Beekdalensie ontwikkeld. Deze visie zal worden opgenomen in de geactualiseerde Omgevingsvisie, die in voorjaar van 2014 wordt vastgesteld. Momenteel is de provincie met betrokken organisaties in overleg over twee pilots. Waar de pilots komen, is binnen enkele weken bekend.

Vraag: Het waterschap gaf aan dat er lokaal te hoge fosfaatgehalten optreden en dat nog nagedacht wordt over maatregelen. Er is echter landelijk al voldoende wetgeving en het fosfaatgehalte in de teeltlaag neemt af. Het past niet dat het waterschap over de landelijke wetgeving heen gaat.

Antwoord: Het waterschap wil met name voor fosfaat maatregelen nemen op bedrijfsniveau (efficiënt inzetten van meststoffen bijvoorbeeld). Het waterschap neemt geen generieke maatregelen.

Vraag: Beregenen en verdroging tegengaan, verdraagt dat elkaar?

Antwoord: Wat beregening betreft moet er nog onderzoek plaatsvinden om de gebieden meer specifiek te maken. Het onderzoek moet voor 2015 afgerond zijn. Met het onderzoek wordt aangesloten bij Natura 2000. Vanuit het oppervlaktewater mag in dit gebied niet beregend worden omdat het beschermd gebied voor drinkwaterwinning is. In de Veenkoloniën en Westerwolde heeft dit onderzoek al plaatsgevonden.

Opmerking: Buiten de beken om moet inzet gepleegd worden om water vast te houden. Niet alle verdrogingsgebieden liggen langs de beek; ze liggen ook wel op plateaus.

Vraag: Hoe zit het met de verdrogingsprojecten die het waterschap heeft uitgesteld of geschrapt.

Antwoord: Het waterschap heeft in 2009 verdrogingsbestrijdingsprojecten opgenomen als verplichting voor de KRW ter verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit in de beek de Drentsche Aa. In 2012 hebben we de geplande 11 projecten tegen het licht gehouden en hebben we geconstateerd dat hiervan 7 projecten eigenlijk geen direct verband hadden met de verbeteren van de waterkwaliteit van de beek, maar vooral met de verbetering van het grondwater, de maatregelen voor de provincie. We hebben deze projecten daarom als eigen verplichting voor de KRW van de lijst afgehaald. Dat betekent niet dat de verdrogingsbestrijdingsprojecten niet meer worden uitgevoerd, maar het betekent dat wij wachten tot de provincie gronden een natuurfunctie geeft. Daarna passen wij de waterhuishouding aan aan de nieuwe functie. Dat is onze taak en die blijven we doen. Voor de nieuwe periode nemen de provincies de verdrogingsbestrijdingsprojecten als maatregel op bij KRW grondwater.

Vraag: Vanwaar de ambitie 3,8 m³ vasthouden?

Antwoord: Dit is een neveneffect van de uit te voeren KRW-maatregelen + het meeliften in systeemherstel. De ambitie is dus niet alleen 'meer water vasthouden'.

Vraag: Waarom zijn er verschillende waterkwaliteitsnormen in het Drentsche Aa gebied (Noord-Willemskanaal – Drentsche Aa)?

Antwoord: De een is een kanaal en de ander is een beek. Andere watertoepassing staat gelijk aan andere normen. De Drentsche Aa is een uniek beekstelsel in Nederland. Er zijn te weinig maatregelen getroffen om effecten te kunnen zien op de ecologie; relatie maatregelen en effecten om doelen te halen.

Opmerking: Bij gebiedsvreemd water moeten de waterkwaliteitsnormen bepalend zijn voor de Drentsche Aa. De Drentsche Aa dient extra gemonitord te worden op gewasbeschermingsmiddelen (ook het kassengebied bij Erica).

Reactie: Ten aanzien van onderzoek naar de gewasbeschermingsmiddelen is een promotieonderzoek wellicht een idee; Helmer van der Wal en een ambtenaar buigen zich hierover.

Contactpersonen voor watersysteem Drentsche Aa

Kader	Waterschap Hunze en Aa's
Gebiedscoördinator	██████████@hunzeenaas.nl
Veiligheid zeedijk	██████████@hunzeenaas.nl
Veiligheid boezem	██████████hunzeenaas.nl
Wateroverlast	██████████hunzeenaas.nl
Waterkwaliteit	██████████@hunzeenaas.nl
Beheer en onderhoud	██████████@hunzeenaas.nl
Zwemwaterrichtlijn	██████████@hunzeenaas.nl
Grondwater (provincie Drenthe)	██████████@drenthe.nl

Van: [redacted] <D [redacted]@hunzeenaas.nl>
Verzonden: donderdag 24 mei 2018 16:18
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Verzoek tot overleg over versnelde NNN realisatie Lappenvoort-Oosterland

Beste [redacted]

Gisteren kreeg ik een mailtje van [redacted] dat [redacted] hem zou vervangen.
 [redacted] heeft [redacted] ook gevraagd om aan te geven welke datum hem past.
 Begrijp ik het goed dat nu [redacted] of [redacted] komt en [redacted] niet?

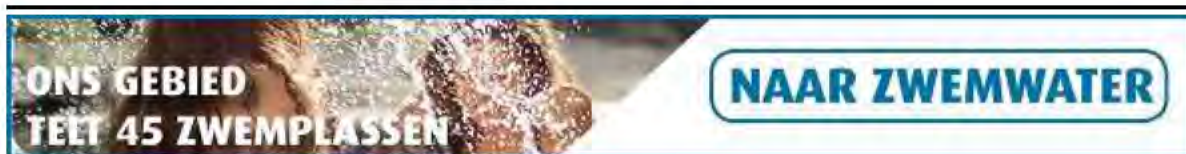
Met vriendelijke groet,
 [redacted]

[redacted] Bestuurs- en managementassistent
 Aquapark 5 Veendam
 Telefoon: (0598) [redacted]
 Algemeen: (0598) 69 3800

www.hunzeenaas.nl

twitter.com/hunzeenaas

facebook.com/waterschap

Van: [redacted] [mailto:[redacted]@drenthe.nl]
Verzonden: donderdag 24 mei 2018 16:06
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: FW: Verzoek tot overleg over versnelde NNN realisatie Lappenvoort-Oosterland

Hallo [redacted] en [redacted]

Intern op provinciehuis in Assen toch was moeten schuiven met data/personen. [redacted] vervalt als contactpersoon. [redacted] of ik komen in zijn plaats.

Het resultaat is als volgt:

T.w. 6 juni van 09.00 tot 10.00 uur [redacted] kan aanwezig zijn

11 juni van 11.00 tot 12.00 uur; [redacted] kan aanwezig zijn

~~15 juni van 09.00 tot 10.00 uur.~~ Deze datum lukt ons beide niet.

Met vriendelijke groet,
 [redacted]

Van: [redacted] <D [redacted]@hunzeenaas.nl>
Verzonden: woensdag 23 mei 2018 16:30
Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>; [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>;

██████████ [provinciegroningen.nl](mailto:██████████@provinciegroningen.nl)' <██████████@provinciegroningen.nl>; ██████████ (██████████ [provinciegroningen.nl](mailto:██████████@provinciegroningen.nl))'
<██████████@provinciegroningen.nl>

CC: ██████████ <██████████@hunzeenaas.nl>; ██████████ <██████████@hunzeenaas.nl>; ██████████
<w.██████████@hunzeenaas.nl>

Onderwerp: RE: Verzoek tot overleg over versnelde NNN realisatie Lappenvoort-Oosterland

Beste allen,

Naar aanleiding van onderstaande mail zijn er drie momenten opgenomen in de agenda's van de mensen van het waterschap.

T.w. 6 juni van 09.00 tot 10.00 uur;
11 juni van 11.00 tot 12.00 uur;
15 juni van 09.00 tot 10.00 uur.

Het overleg vindt plaats in het kantoor van het waterschap Hunze en Aa's, Aquapark 5 te Veendam.

Ik hoor graag van u of bovenstaande ook in uw agenda past.

Alvast bedankt en met vriendelijke groet,

██████████

██████████	Aquapark 5	www.hunzeenaas.nl
Bestuurs- en managementassistent	Veendam	
Telefoon: (0598) ██████████	Postbus 195	twitter.com/hunzeenaas
Algemeen: (0598) 69 3800	9640 AD Veendam	facebook.com/waterschap

Van: ██████████

Verzonden: dinsdag 22 mei 2018 20:18

Aan: ██████████ ██████████ ██████████ [provinciegroningen.nl](mailto:██████████@provinciegroningen.nl)!; ██████████ (██████████ [provinciegroningen.nl](mailto:██████████@provinciegroningen.nl))

CC: ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████

Onderwerp: Verzoek tot overleg over versnelde NNN realisatie Lappenvoort-Oosterland

Beste ██████████ en ██████████ en Mark en ██████████

Recentelijk hebben heeft het Dagelijks Bestuur van ons waterschap Hunze en Aa's, het peilbesluit Oosterland voorgelegd aan ons Algemeen Bestuur. Gezien enerzijds de onverenigbare standpunten van belanghebbenden (vanuit agrarische hoek en vanuit natuurorganisaties) die ook via mondelinge inspraak expliciet naar voren kwamen en anderzijds het provinciale NNN beleidsvoornemen tot omvorming van het gebied tot nieuwe natuur, heeft het Algemeen Bestuur het besluit tot vaststelling van het peilbesluit aangehouden en het Dagelijks Bestuur gevraagd in overleg te treden met Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen om de provincie te vragen de impasse te doorbreken in het proces om de benodigde NNN gronden voor inrichting beschikbaar te krijgen.

Het bestuurlijk overleg met gedeputeerde Staghouver heeft inmiddels plaatsgevonden. In het overleg heeft gedeputeerde Staghouver bevestigd dat hij het obstakelvrij maken voor inrichting van Oosterland wil versnellen. Omdat Oosterland deel uit maakt van de grotere, voor NNN in te richten, polder Lappenvoort-Oosterland en een belangrijk deel van dit gebied in Drenthe ligt, is in het overleg met gedeputeerde Staghouver afgesproken dat het waterschap een ambtelijk overleg zou initiëren met de provincie Drenthe om af te stemmen over versnelde realisatie van NNN in de polder Lappenvoort-Oosterland.

De provincie Drenthe heeft (via ██████████ aangegeven dat dit overleg in eerste instantie moet worden gevoerd met ██████████ ██████████ en ██████████

Ons secretariaat zal voor het maken van een afspraak contact opnemen met [redacted] en [redacted] van de provincie Drenthe en [redacted] en [redacted] van de provincie Groningen. Van ons waterschap zullen [redacted] [redacted] [redacted] en [redacted] [redacted] aan het overleg deelnemen.

Met vriendelijke groet,

[redacted] [redacted]

[redacted] [redacted]
Planologisch beleidsmedewerker

Telefoon: (0598) [redacted]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 24 mei 2018 9:18
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Verzoek tot overleg over versnelde NNN realisatie Lappenvoort-Oosterland

6 juni is voor mij de beste optie.
 15 juni zou ook nog kunnen.

Groeten,

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 23 mei 2018 16:30
Aan: [REDACTED]; [REDACTED]; [REDACTED] provinciegroningen.nl'; [REDACTED] ([REDACTED] provinciegroningen.nl)'
CC: [REDACTED]; [REDACTED]; [REDACTED]
Onderwerp: RE: Verzoek tot overleg over versnelde NNN realisatie Lappenvoort-Oosterland

Beste allen,

Naar aanleiding van onderstaande mail zijn er drie momenten opgenomen in de agenda's van de mensen van het waterschap.

T.w. 6 juni van 09.00 tot 10.00 uur;
 11 juni van 11.00 tot 12.00 uur;
 15 juni van 09.00 tot 10.00 uur.

Het overleg vindt plaats in het kantoor van het waterschap Hunze en Aa's, Aquapark 5 te Veendam.

Ik hoor graag van u of bovenstaande ook in uw agenda past.

Alvast bedankt en met vriendelijke groet,

[REDACTED] Aquapark 5 www.hunzeenaas.nl
 Bestuurs- en managementassistent Veendam

Telefoon: (0598) [REDACTED] Postbus 195 twitter.com/hunzeenaas
 Algemeen: (0598) 69 3800 9640 AD Veendam facebook.com/waterschap

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 22 mei 2018 20:18
Aan: [REDACTED]; [REDACTED] provinciegroningen.nl'; [REDACTED] ([REDACTED] provinciegroningen.nl)
CC: [REDACTED]; [REDACTED]; [REDACTED]
Onderwerp: Verzoek tot overleg over versnelde NNN realisatie Lappenvoort-Oosterland

Beste [redacted] en [redacted] en [redacted] en [redacted]

Recentelijk hebben heeft het Dagelijks Bestuur van ons waterschap Hunze en Aa's, het peilbesluit Oosterland voorgelegd aan ons Algemeen Bestuur. Gezien enerzijds de onverenigbare standpunten van belanghebbenden (vanuit agrarische hoek en vanuit natuurorganisaties) die ook via mondelinge inspraak expliciet naar voren kwamen en anderzijds het provinciale NNN beleidsvoornemen tot omvorming van het gebied tot nieuwe natuur, heeft het Algemeen Bestuur het besluit tot vaststelling van het peilbesluit aangehouden en het Dagelijks Bestuur gevraagd in overleg te treden met Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen om de provincie te vragen de impasse te doorbreken in het proces om de benodigde NNN gronden voor inrichting beschikbaar te krijgen.

Het bestuurlijk overleg met gedeputeerde Staghouwer heeft inmiddels plaatsgevonden. In het overleg heeft gedeputeerde Staghouwer bevestigd dat hij het obstakelvrij maken voor inrichting van Oosterland wil versnellen. Omdat Oosterland deel uit maakt van de grotere, voor NNN in te richten, polder Lappenvoort-Oosterland en een belangrijk deel van dit gebied in Drenthe ligt, is in het overleg met gedeputeerde Staghouwer afgesproken dat het waterschap een ambtelijk overleg zou initiëren met de provincie Drenthe om af te stemmen over versnelde realisatie van NNN in de polder Lappenvoort-Oosterland.

De provincie Drenthe heeft (via [redacted] aangegeven dat dit overleg in eerste instantie moet worden gevoerd met [redacted] en [redacted]

Ons secretariaat zal voor het maken van een afspraak contact opnemen met [redacted] en [redacted] van de provincie Drenthe en [redacted] en [redacted] van de provincie Groningen. Van ons waterschap zullen [redacted] [redacted] [redacted] en [redacted] [redacted] aan het overleg deelnemen.

Met vriendelijke groet,

[redacted] [redacted]

[redacted] [redacted]
Planologisch beleidsmedewerker

Telefoon: (0598) [redacted]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 4 juni 2018 13:05
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Verzoek tot overleg over versnelde NNN realisatie Lappenvoort-Oosterland

[REDACTED]

Ik kan er dan niet bij zijn. Ben voor een interreg project in Noorwegen,

Groeten,

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 4 juni 2018 11:42
Aan: [REDACTED] ; [REDACTED] ; [REDACTED] ; [REDACTED] provinciegroningen.nl' ;
[REDACTED] provinciegroningen.nl' ; [REDACTED]
CC: [REDACTED] ; [REDACTED] ; [REDACTED]
Onderwerp: FW: Verzoek tot overleg over versnelde NNN realisatie Lappenvoort-Oosterland

Beste allen,

Het is niet gelukt om de agenda's samen te krijgen op onderstaande momenten.
Tot de vakanties heb ik nog een gaatje gevonden op 13 juni a.s. van 13.00 tot 15.00 uur, locatie kantoor Waterschap Hunze en Aa's.
Hoop dat dit in alle agenda's past anders zal er naar een alternatief gezocht moeten worden.

De samenstelling van de aanwezigen is gewijzigd t.o.v. de eerste uitnodiging.
Aanwezigen:

Aanwezig:
Waterschap Hunze en Aa's:

[REDACTED]

Provincie Drenthe:
[REDACTED] [@drenthe.nl](mailto:[REDACTED]@drenthe.nl) en/of
[REDACTED] [@drenthe.nl](mailto:[REDACTED]@drenthe.nl)
[REDACTED] [drenthe.nl](mailto:[REDACTED]@drenthe.nl)

Provincie Groningen:
[REDACTED] [provinciegroningen.nl](mailto:[REDACTED]@provinciegroningen.nl)
[REDACTED] [provinciegroningen.nl](mailto:[REDACTED]@provinciegroningen.nl)

Prolander:
[REDACTED] [@prolander.nl](mailto:[REDACTED]@prolander.nl)

Ik hoor graag van u of bovenstaande datum mogelijk is.

Alvast bedankt en met vriendelijke groet,
[REDACTED]

Bestuurs- en managementassistent

Aquapark 5
Veendam

www.hunzeenaas.nl

Telefoon: (0598) [redacted]
Algemeen: (0598) 69 3800

Postbus 195
9640 AD Veendam

twitter.com/hunzeenaas
facebook.com/waterschap

Van: [redacted]

Verzonden: woensdag 23 mei 2018 16:30

Aan: [redacted] provinciegroningen.nl'; [redacted] ([\[redacted\]@provinciegroningen.nl](mailto:[redacted]@provinciegroningen.nl))'

CC: [redacted]

Onderwerp: RE: Verzoek tot overleg over versnelde NNN realisatie Lappenvoort-Oosterland

Beste allen,

Naar aanleiding van onderstaande mail zijn er drie momenten opgenomen in de agenda's van de mensen van het waterschap.

T.w. 6 juni van 09.00 tot 10.00 uur;

11 juni van 11.00 tot 12.00 uur;

15 juni van 09.00 tot 10.00 uur.

Het overleg vindt plaats in het kantoor van het waterschap Hunze en Aa's, Aquapark 5 te Veendam.

Ik hoor graag van u of bovenstaande ook in uw agenda past.

Alvast bedankt en met vriendelijke groet,

Van: [redacted]

Verzonden: dinsdag 22 mei 2018 20:18

Aan: [redacted] provinciegroningen.nl'; [redacted] ([\[redacted\]@provinciegroningen.nl](mailto:[redacted]@provinciegroningen.nl))'

CC: [redacted]

Onderwerp: Verzoek tot overleg over versnelde NNN realisatie Lappenvoort-Oosterland

Beste [redacted] en [redacted] en [redacted] k en [redacted]

Recentelijk hebben heeft het Dagelijks Bestuur van ons waterschap Hunze en Aa's, het peilbesluit Oosterland voorgelegd aan ons Algemeen Bestuur. Gezien enerzijds de onverenigbare standpunten van belanghebbenden (vanuit agrarische hoek en vanuit natuurorganisaties) die ook via mondelinge inspraak expliciet naar voren kwamen en anderzijds het provinciale NNN beleidsvoornemen tot omvorming van het gebied tot nieuwe natuur, heeft het Algemeen Bestuur het besluit tot vaststelling van het peilbesluit aangehouden en het Dagelijks Bestuur gevraagd in overleg te treden met Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen om de provincie te vragen de impasse te doorbreken in het proces om de benodigde NNN gronden voor inrichting beschikbaar te krijgen.

Het bestuurlijk overleg met gedeputeerde Staghouwer heeft inmiddels plaatsgevonden. In het overleg heeft gedeputeerde Staghouwer bevestigd dat hij het obstakelvrij maken voor inrichting van Oosterland wil versnellen. Omdat Oosterland deel uit maakt van de grotere, voor NNN in te richten, polder Lappenvoort-Oosterland en een belangrijk deel van dit gebied in Drenthe ligt, is in het overleg met gedeputeerde Staghouwer afgesproken dat het waterschap een ambtelijk overleg zou initiëren met de provincie Drenthe om af te stemmen over versnelde realisatie van NNN in de polder Lappenvoort-Oosterland.

De provincie Drenthe heeft (via [redacted] aangegeven dat dit overleg in eerste instantie moet worden gevoerd met [redacted] en [redacted]

Ons secretariaat zal voor het maken van een afspraak contact opnemen met [redacted] en [redacted] van de provincie Drenthe en [redacted] en [redacted] van de provincie Groningen. Van ons waterschap zullen [redacted] en [redacted] aan het overleg deelnemen.

Met vriendelijke groet,

141

■■■■ ■■■■

■■■■ ■■■■
Planologisch beleidsmedewerker

Telefoon: (0598) ■■■■

Van: [redacted] <[redacted]@hunzeenaas.nl> namens [redacted]
[redacted]@hunzeenaas.nl

Verzonden: donderdag 20 november 2014 11:59

Aan: [redacted]@aaenhunze.nl'; [redacted]@aaenhunze.nl'; 'info@appingedam.nl';
[redacted]@appingedam.nl'; [redacted]@assen.nl'; [redacted]@assen.nl';
[redacted]@assen.nl'; [redacted]@bellingwedde.nl'; [redacted]@bellingwedde.nl';
[redacted]@borger-odoorn.nl'; [redacted]s@borger-odoorn.nl'; [redacted]@delfzijl.nl';
[redacted]@delfzijl.nl'; [redacted]@delfzijl.nl'; [redacted]@emmen.nl';
[redacted]@ groningen.nl'; [redacted]@haren.nl'; [redacted]@hoogezand-
sappemeer.nl'; [redacted]menterwolde.nl'; [redacted]@middendrenthe.nl';
[redacted]@gemeente-oldambt.nl'; [redacted]@gemeente-
oldambt.nl'; [redacted]@gemeente-oldambt.nl'; [redacted]gemeente-
oldambt.nl'; [redacted]@dekompanjie.nl'; [redacted]@slochteren.nl';
[redacted]@slochteren.nl'; [redacted]@stadskanaal.nl'; [redacted]@tynaarlo.nl';
[redacted]@tynaarlo.nl'; [redacted]@tynaarlo.nl'; [redacted]@dekompanjie.nl';
[redacted]@vlagtwedde.nl'; [redacted]@vlagtwedde.nl';
[redacted]@vlagtwedde.nl'; [redacted]; [redacted]; [redacted];
[redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]@provinciegroningen.nl';
[redacted]@provinciegroningen.nl'; [redacted]n@provinciegroningen.nl';
[redacted]provinciegroningen.nl'; [redacted]@provinciegroningen.nl';
[redacted]@provinciegroningen.nl'; [redacted]@provinciegroningen.nl';
[redacted]provinciegroningen.nl'; [redacted]@groningergemeenten.nl';
[redacted]@noorderzijlvest.nl'; [redacted]@noorderzijlvest.nl';
[redacted]noorderzijlvest.nl'; [redacted]@reestenwieden.nl';
[redacted]@vechtstromen.nl'

Onderwerp: Reactienota Voorontwerp Beheerprogramma 2016 - 2021

Bijlagen: reactienota voorontwerp 10112014.pdf

Geachte mevrouw, geachte heer,

In de afgelopen maanden hebben wij van diverse kanten reacties ontvangen op het Voorontwerp Beheerprogramma 2016 – 2021. Deze reacties zijn opgenomen in bijgevoegde Reactienota, inclusief de beantwoording daarvan. Zoals aangegeven in de nota heeft dit in een aantal gevallen ook geleid tot bijstelling van het Voorontwerp. Deze aanpassingen zijn verwerkt in het ontwerp Ontwerp Beheerprogramma dat het dagelijks bestuur onlangs heeft vastgesteld.

Het Ontwerp Beheerprogramma wordt van 22 december 2014 tot en met 13 februari 2015 via onze website ter inzage gelegd. In die periode bestaat de mogelijkheid om een zienswijze op het Ontwerp in te dienen. Bestuurlijke behandeling van die zienswijzen cq. vaststelling van het Beheerprogramma vindt plaats in het najaar van 2015. Dat de periode tussen terinzagelegging en vaststelling zo lang is, komt door de afstemming met de landelijke (inspraak)procedure die het Rijk voor stroomgebiedsbeheerplannen hanteert.

Voor aanvullende informatie kunt u contact opnemen met [redacted] (0598 [redacted] of [redacted]@hunzeenaas.nl)

Met vriendelijke groet,

143

██████████
Afdelingshoofd Beleid, Projecten en Geo-informatie

██████████ [@hunzeenaas.nl](mailto:██████████@hunzeenaas.nl)

Aquapark 5
Veendam
Postbus 195
9640 AD
Veendam

T (0598) ██████████
F (0598) 69 38 93

www.hunzeenaas.nl

Reactienota Voorontwerp Beheerprogramma 2016 - 2021
(versie 10-11-2014)

Nr.	Reactie van	Reactie	Antwoord	Aanpassingen ten opzichte van het Voorontwerp	Hfst. Par.
1	Gemeente Appingedam [REDACTED]	Hoe staat het met de waterdiepgang als het zomerpeil in het Duurswoldgebied verlaagd wordt en het winterpeil verhoogd?	In de afwegingen over het recent vastgestelde peilbesluit is als uitgangspunt gehanteerd dat de vigerende vaardiepte van 1,20 m. gehandhaafd blijft. Voor zover door de aanpassing van het peilregiem niet meer zou worden voldaan aan de vaardiepte van 1,20 m. zal aanvullend gebaggerd worden zodat blijvend aan vaardieptenorm van 1,20 m. wordt voldaan.	Geen.	
2	Gemeente Assen [REDACTED]	De Waterketen: het waterschap haalt haar financiële (besparing) zelfstandig. Wat wordt de rol van het waterschap dan in de clusters met de gemeenten?	Door nu samen met de gemeenten op te trekken (bv met meten en monitoren) kan waardevolle kennis over het functioneren van afvalwaterketen worden opgedaan, waardoor de besparing door samenwerking op termijn ook door het waterschap kan worden ingeboekt. Concrete binnen de clusters uit te werken samenwerking in het beheer en onderhoud kunnen voor die tijd al tot financiële besparingen leiden. En minstens zo belangrijk is dat binnen de samenwerking in de waterketen winst op het gebied van de kwaliteit, kwetsbaarheid en duurzaamheid is te behalen.	Geen.	
3	Gemeente Assen [REDACTED]	Overige wateren: bepalen ecologische doelstellingen. Welke rol wil het waterschap hierin nemen?	Met de provincie is afgesproken dat de provincie in eerste instantie het voortouw neemt in de bepaling voor welke wateren eventueel ecologische doelen gewenst zijn. Het waterschap heeft in de gebiedsprocessen geïnventariseerd welke wateren hiervoor door de omgeving worden aangedragen. Samen met de provincie gaan we vervolgens dit verder uitwerken. Gemeenten kunnen hiervoor wateren aandragen.	Geen.	
4	Gemeente Assen [REDACTED]	Waterketen. Stelling in het plan: alle RWZI's pas na 2025 gerenoveerd. Andere stelling: alle RWZI's worden energie/grondstoffenfabriek. Hoe is dit met elkaar te rijmen?	De transitie van zuiveringsinstallatie naar grondstoffenfabriek vergt een lange termijn. In de huidige situatie zijn grondstoffen nog niet kosteneffectief uit het afvalwater te winnen. Dit betekent dat de weg naar een grondstoffenfabriek zal bestaan uit kleine aanpassingen op onze rwzi's. De twee stellingen zijn dus prima met elkaar te rijmen.	Geen.	
5	Gemeente Assen [REDACTED]	Waterkwaliteit in relatie tot de recreatievaart: hoe is de handhaving op al dan niet chemische toiletten in de recreatievaart?	Er geldt een verbod voor lozing van afvalwater afkomstig van toiletten in de scheepvaart. Handhaving op dit verbod is slecht uitvoerbaar om de volgende redenen: - de lozer moet op heterdaad betrappt kunnen worden; - het constateren van de aanwezigheid van een (chemisch) toilet op de boot is dus niet voldoende; - als er geloosd wordt dan is de lozing niet zichtbaar (want onder water). Daarom zetten we communicatie in om dit soort gedrag zoveel mogelijk te vermijden.	Geen.	

Nr.	Reactie van	Reactie	Antwoord	Aanpassingen ten opzichte van het Voorontwerp	Hfst. Par.
6	Gemeente Bellingwedde [REDACTED]	Wat wordt de rol van het waterschap bij plannen in overstromingsgevoelig gebied en aan welke "eisen" moet gedacht worden.	Het waterschap zal bij plannen in het overstromings-gevoelig gebied proberen te sturen in de richting van een alternatieve locatiekeuze of met het overstromingsbestendig bouwen. Of een andere inrichting of bescherming van het gebied. In het uiterste geval kan het waterschap overgaan tot een negatief wateradvies, waarmee het waterschap aangeeft dat zij niet financieel verantwoordelijk kan zijn voor eventuele gevolgen. Dit staat verwoord in paragraaf 7.1.	Geen.	
7	Gemeente Groningen [REDACTED]	Een verschilanalyse tussen het oude en het nieuwe Beheerprogramma wordt gemist.	Op de kaarten en in de tekst per thema is de voortgang aangegeven.	Geen.	
8	Gemeente Groningen [REDACTED]	Meer samenwerkingsactiviteiten benoemen (gedoeld wordt op het aangeven van relevante regio-ontwikkelingen en de rol van het waterschap hierbij)	Bij de strategische ambities is aangegeven dat samenwerking met anderen essentieel is en dat onze rol en houding daarop is afgestemd. Om recht te doen aan de bestuurlijke wens om het beheerprogramma zo compact mogelijk te houden, is een selectieve keuze qua thema's en onderwerpen gehanteerd.	Geen.	
9	Hengelsport-federatie [REDACTED]	Graag apart hoofdstuk over gebruik en recreatie. De mens is belangrijke gebruiker.	Bestuurlijk is er bewust voor gekozen om de opzet van het beheerprogramma enkel te laten bestaan uit de hoofdstukken over waterveiligheid, voldoende water, schoon en ecologisch gezond water en water en ruimtelijke ordening. Aspecten van (mede)gebruik van onze watergangen zijn in onze ogen voldoende benoemd bij relevante thema's.	Geen.	
10	Hengelsport-federatie [REDACTED]	6.3 Gebruikers betrekken bij keuze locatie natuurvriendelijke oevers. Dit is al eerder aangekaart, maar het gebeurt vaak nog niet. Zeker van belang bij wedstrijdlocatie Noord Willems kanaal	Wanneer de aanleg van natuurvriendelijke oevers (NVO) onderdeel is van een omvangrijker inrichtingsplan is de NVO vaak niet leidend, maar meeliftend. De KRW-uitgangspunten en locatiekeuze staan dan niet ter discussie, de wijze van inpassing mogelijk nog wel. In de situatie waarbij alleen het realiseren van NVO's langs kanalen aan de orde is, zal in beginsel de locatie en wijze van inrichting worden bepaald door het waterschap en zal hierover afstemming worden gezocht met de Hengelsportfederatie voor raakvlakken/wensen en over eventueel aanwezige wedstrijdlocaties. Wij zeggen u toe op basis van vorenstaande insteek de afstemming over NVO's met uw organisatie te laten verlopen.	Geen.	6.3

Nr.	Reactie van	Reactie	Antwoord	Aanpassingen ten opzichte van het Voorontwerp	Hfst. Par.
11	Hengelsport-federatie [REDACTED] [REDACTED]	6.11 Problematiek mestilo's bij calamiteit. Hoe is het beleid van het waterschap?	Het waterschap heeft haar zorg over de problematiek bij mestilo's gedeeld met het bevoegd gezag, de gemeenten. Er zijn afspraken gemaakt over "signaaltoezicht" waarbij toezichthouders elkaar informeren over zaken die ze op een bedrijf tegenkomen als het onder de bevoegdheid van een ander valt. Daarnaast heeft het waterschap eigenaren van mestbassins middels een brief advies gegeven om problemen met mestilo's te voorkomen. Als er een calamiteit is opgetreden treft het waterschap direct maatregelen. Afhankelijk van onder andere de grootte van het watersysteem en mate van verspreiding wordt de verontreiniging ingedamd en verwijderd of wordt het oppervlaktewater middels doorspoelen/verdunnen of lokale beluchting van zuurstof voorzien.	Geen.	
12	Intern	Aandacht voor koppeling KRW-grondwater en -oppervlaktewater	Voorzien wordt in een aanvulling van hst. 6 (Schoon en ecologisch gezond water) waar het de interactie tussen KRW-grondwater en -oppervlaktewater betreft.	Aanvullen: <i>Ook voor KRW-grondwater zijn factsheets met doelen en maatregelen opgesteld. Er is gekeken naar de uitwisseling tussen KRW grondwater en oppervlaktewater. Voor twee waterlichamen is een mogelijke negatieve invloed van grondwater op het oppervlaktewater vastgesteld, voor kanaal Fiemel en de Drentsche Aa. Bij kanaal Fiemel betreft het te hoge fosfaatgehalten. Er wordt nog onderzocht of dit beschouwd moet worden als natuurlijke fosfaatrijke brakke kwel waar geen maatregelen tegen genomen kunnen worden of dat er wel maatregelen nodig zijn. Voor de Drentsche Aa betreft het de invloed van fosfaat en gewasbeschermingsmiddelen. Dit wordt nog binnen het KRW-gebiedsdossier drinkwater onderzocht.</i>	hst. 6
13	IVN Bellingwedde 2014_2965	Het maaibeeld zou in de ogen van IVN meer natuurlijk aangepast kunnen worden. Vanuit het Waterschap wordt rekening gehouden met de Flora- en faunawet maar vaak wordt te strak gemaaid. Het zou een goede zaak zijn als vaker wordt gekozen om bijvoorbeeld afwisselend te maaien, de ene keer rechts, de andere keer links en om vooral het maaisel na enkele dagen af te voeren. Ook zou men tijdens een maaibeurt een deel van de vegetatie moeten laten staan. Daarbij zou het inrichten van refugia het dieren- en plantenleven kunnen verrijken, immers een basis van het zoetwaterecosysteem blijft dan aanwezig.	Wij voeren momenteel proeven uit met een geëxtensieerd onderhoud. We doen dit in 6 trajecten van ongeveer 1 km per traject. We laten daarbij vooral begroeiing op het talud staan. In de watergangen zelf onderzoeken we met name de mogelijkheden om moerasplanten en waterplanten tegen het talud aan te laten staan. Er ontstaat op die manier inderdaad meer ruimte voor planten en dieren om te overleven. Tevens dient deze zone als refugium. Er wordt kritisch gevolgd of met deze vorm van onderhoud het peilbeheer wel goed mogelijk blijft. De komende beheerplanperiode verwachten wij in watergangen met voldoende ruimte, deze vormen van extensiever onderhoud toe te passen. Overigens wordt het afwisselend maaien van het talud waar mogelijk (bij ruimere watergangen) al toegepast.	Geen.	

Nr.	Reactie van	Reactie	Antwoord	Aanpassingen ten opzichte van het Voorontwerp	Hfst. Par.
14	IVN Bellingwedde 2014_2965	Het IVN maakt zich zorgen over de bestrijdingmiddelen in het water, met name over het aanwezig zijn van verschillende middelen tegelijk waarvan niet bekend is hoe ze op elkaar inwerken. Daarnaast zouden de resten van medicijnen niet in het water terecht mogen komen. Het is belangrijk de aandacht te richten op maatregelen die kunnen voorkomen (aan de voorkant) dat deze middelen in het water terecht komen.	We zijn momenteel bezig met de voorbereiding van onderzoek naar de ontwikkeling en het voorkomen van gewasbeschermingsmiddelen (GBM) in de afgelopen 10 jaar in ons beheergebied. Het tegelijkertijd voorkomen van verschillende middelen zullen we daarbij meenemen. Voor geneesmiddelen wordt van de Unie van Waterschappen landelijk actie ondernomen. Wij werken daaraan mee.	Tekst aanvullen met: <i>Jaarlijks analyseren we de GBM-gegevens op voorkomen per stof. Analyse van gegevens op cumulatie is nodig om meer inzicht te krijgen op de problematiek van het gelijktijdig voorkomen van meerdere stoffen, de onderlinge werking op elkaar en op de omgeving. In 2015 wordt hiermee een begin gemaakt.</i>	6.8
15	IVN Bellingwedde 2014_2965	Het meer natuurlijk beheren van het waterpeil zou de natuur- en milieuwaarden aanzienlijk kunnen verhogen. Het waterleven wordt dan in mindere mate blootgesteld aan de kunstmatige schommelingen van de waterstand. Ook voor de weidevogels zou dat een verbetering van hun leefmilieu betekenen. Door een betere oeverbegroeiing van de taluds kan erosie verdrongen worden.	Het peilbeheer van hoge waterstanden in de zomer en lage waterstanden in de winter zijn inderdaad niet optimaal voor de oeverbegroeiing met name in de teen van het talud. Momenteel doen wij proeven met het extensiever onderhoud aan watergangen. Hierbij ligt vooral de focus op de begroeiing in de teen van het talud. Door deze begroeiing optimaal te stimuleren beperken we de schade aan ingezakte taluds door erosie.	Geen.	
16	Landschapsbeheer Drenthe 2014_2983	Ten aanzien van het voorontwerp beheerplan heb ik aangegeven dat ik blij ben met de functie watergangen met landschappelijke waarde, maar dat ik ze op kaart (nog) niet terug kan vinden en tevens dat er in het beheerplan niet is opgenomen hoe het beheer daarvan wordt uitgevoerd om de landschappelijke waarde te verhogen of veilig te stellen. Als landschapsbeheer Drenthe kunnen en willen we graag een verdiepingsslag daarin samen met jullie aanbrengen en daar wil ik graag een overleg met jullie voor inplannen. Als jullie aangegeven in welke periode dat het beste past dan zullen wij daar initiatief voor nemen.	Kortheidshalve verwijzen wij naar ons antwoord bij uw reactie onder nr. 18.	Geen.	
17	Landschapsbeheer Drenthe 2014_2983	Wij zijn bezig om streekbeheer te ontwikkelen. Streekbeheer houdt in essentie in dat wij samen met ons bestaande en nieuwe bewonersnetwerken gebiedsplannen ontwikkelen voor beheer/onderhoud aan landschap vanuit de wensen van de bewoners (met veel zelfwerkzaamheid). Die gebiedsplannen stemmen we af op en combineren we waar mogelijk met de gebiedsplannen waar de ANV's verantwoordelijk voor zijn vanuit het collectief Agrarisch Natuurbeheer, én met de plannen/wensen die de TBO's hebben met de inpassing van hun terreinen in het landschap/natuur eromheen. Die afstemming/verbinding noemen we streekbeheer en die rol past ons heel goed omdat wij deskundig zijn op landschap/natuur en geen eigenaar zijn en dus geen eigen belangen hebben. In dat streekbeheer zouden wensen/ideeën van het waterschap mogelijk ook heel goed passen. Zeker waar het gaat om de watergangen met landschappelijke waarde, maar mogelijk ook andere "diensten" waar het waterschap belang heeft bij betrokkenheid van de streekbewoners. Dit onderwerp kunnen we in hetzelfde gesprek mogelijk ook meenemen.	Wij staan open voor een ambtelijke verkenning van de mogelijkheden en kansen voor ons waterschap van uw suggestie.	Geen.	

Nr.	Reactie van	Reactie	Antwoord	Aanpassingen ten opzichte van het Voorontwerp	Hfst. Par.
18	Landschaps-beheer Drenthe ■■■■ ■■■■	Als het om watergangen met landschappelijke waarden gaat, kunnen we zorgen voor de kaartlaag (via de Provincie), de huidige waarden inventariseren en vastleggen en aangegeven welk beheer per watergang vanuit die waarde optimaal zou zijn. Vervolgens een monitoringsprogramma erop loslaten (kan mogelijk met inzet van vrijwilligers). Dit kunnen we combineren met het monitoren van de ecologische waarde van de bermen. Naar mijn inschatting zou je dan in de tekst van het beheerplan naar deze werkwijze kunnen verwijzen.	Bij dit type watergangen gaat het vooral om bekenstelsels die als zodanig op provinciale functiekaarten staan aangegeven (overigens kent alleen de provincie Groningen deze functie). Behoud en versterking van deze stelsels vindt plaats in afstemming met landschappelijke, ecologische en andere gebiedsbelangen en vindt plaats via gebiedsprocessen (bijv. Natura2000 of EHS). Daarbij wordt ook het beheer en onderhoud van de watergangen betrokken.	Geen.	
19	Landschaps-beheer Drenthe ■■■■ ■■■■	Watergang landschappelijke waarde niet op de kaart, terwijl er wel in de tekst aandacht aan wordt besteed. Hoe zit dat? Wij willen wel helpen met deze watergangen op kaart zetten	Watergangen met landschappelijke waarden (en ook die met natuurwaarden) zijn (sub)functies die door de provincie Groningen worden gehanteerd. Deze zijn op de provinciale functiekaarten aangegeven. Vanwege de overzichtelijkheid is in de functiekaart in het voorontwerp enkel volstaan met het opnemen van de hoofdfuncties en een enkele waterfunctie. Overigens hebben we ook de keuze gemaakt om in diverse gevallen te volstaan met een verwijzing naar andere bronnen om zo recht te doen aan de insteek om het aantal pagina's van het beheerprogramma zoveel mogelijk te beperken. Wij zullen dat alsnog bij dit onderdeel doen.	Aanvullen: <i>Voor de situering van diverse subfuncties en waterfuncties wordt verwezen naar de functiekaarten behorende bij het provinciaal omgevingsplan en de provinciale omgevingsverordening.</i>	bijlage 2
20	Landschaps-beheer Drenthe ■■■■ ■■■■	Watergang met landschappelijk waarde. Er staat nu alleen wat het waterschap niet doet. Wat doe je wel?	Het betreft hier vooral bekenstelsels, waarbij naast behoud en versterking, het oeverbeheer is gericht op het behoud en ontwikkeling van de natuurlijke begroeiing.	Geen.	
21	Landschaps-beheer Drenthe ■■■■ ■■■■	5.8 Betrekken van gebruikers bij opstellen onderhoudsplannen en zelfwerkzaamheid van de gebruiker. Nu wordt het gedoogd, maar graag in beheerplan vastleggen	Het waterschap voert het onderhoud aan haar watersysteem in eigen beheer uit. Een goed functionerend watersysteem is een kerntaak van het waterschap. Wanneer er lokale initiatieven zijn met betrekking tot zelfwerkzaamheid dan denken wij graag mee in de toepasbaarheid hiervan.	Geen.	
22	LTO Noord ■■■■ ■■■■ 2014_2977	Peilbesluiten in veen oxidatie gebieden: het waterpeil zodanig verhogen dat de veenoxidatie wordt tegengegaan, verder op de passage; functie volgt peil, mbt de uitvoering van de landbouw aldaar, dat is naar mijn mening woensdagmiddag niet genoeg uitgekristalliseert, al is het veel benoemd, mn door aan de natuur geliëerde organisties, dat zou kunnen betekenen dat bestaande akkerbouw, omgezet zou moeten worden in beperkte veehouderij, immers als het echt te nat wordt is het voor de reguliere veehouderij ook niet gemakkelijk, Is er ook een schadevergoeding, compensatie geregeld voor de zittende agrariërs? Daar heb ik niets over gelezen, misschien kunt u een en ander nog verduidelijken.	In de peilbesluiten die worden opgesteld voor de veengebieden worden drie scenario's uitgewerkt. Peil volgt functie, peil handhaven en actief vernatten. Het handhaven van het peil zal door verdergaande bodemdaling resulteren in vernatting. Het scenario actief vernatten houdt in dat peilen worden opgezet om veenoxidatie te vertragen en te voorkomen. De vernatting in gebieden met een landbouwkundige functie resulteert in een overschrijding van de droogleggingsnormen. Bij de afweging tussen de scenario's is gerekend met kosten voor compensatie. Compensatie kan zijn drainage, ophogen, schadevergoeding of functiewijziging/aankoop. Bij het vaststellen van het peilbesluit zal compensatie een belangrijk onderdeel zijn van het besluit.	Geen.	

Nr.	Reactie van	Reactie	Antwoord	Aanpassingen ten opzichte van het Voorontwerp	Hfst. Par.
23	LTO Noord [REDACTED] [REDACTED] 2014_2977	Dan de kaart met knelpunten omtrent overschrijding gewasbeschermingsnorm in het oppervlakte water, ik zag een aantal knelpunten, ik heb zelf de vraag gesteld of het uitspoeling, danwel emissie betreft, die vraag is door u voldoende beantwoord, nog es over nagedacht, is dit een moment opname? of wordt er structureel gemeten, gewasbeschermingsmiddelen worden in het akkerbouwgebied, overal gebruikt, waarom dan deze knelpunten, zit 'm dat in de uitspoelingsgevoeligheid van deze gronden op de knelpunten? dat zou natuurlijk kunnen, profielen zijn verschillend, is het in de winter net zo overschrijdend als in de zomer, ook zo'n vraag, en welke stoffen zijn aangetroffen, daar ben ik ook benieuwd naar. water is beweeglijk, kan het ook van elders komen.	We nemen per meetpunt 6-8 keer per jaar een steekmonster. We meten gewasbeschermingsmiddelen vooral in het zomerseizoen (maart-oktober); de meeste overschrijdingen constateren we in mei/juni/juli. We meten ook in de winterperiode bij stoffen/middelen waarvan we weten dat die in het najaar en winter worden gebruikt. In de glastuinbouw meten we 4x per jaar. Van de analyseresultaten wordt een gemiddelde bepaald per stof en deze wordt getoetst aan landelijke normen die voor elke stof zijn vastgesteld. Pas wanneer het gemiddelde de norm overschrijdt merken we het meetpunt en de betreffende stof aan als zijnde overschrijdend. Daarnaast zijn voor sommige stoffen MAC- waarden (Maximaal aanvaardbare concentratie) vastgesteld. Wanneer een enkel steekmonster een waarde groter dan de MAC-waarde laat zien dan spreken we voor dit meetpunt voor de betreffende stof ook van een overschrijding. Wel kunnen we zeggen dat we elk jaar overschrijdingen aantreffen. Het is bekend dat organische stof zorgt voor afbraak van gewasbeschermingsmiddelen in de bodem. Op kleigrond zal dat dus eerder gebeuren dan op zandgrond zeker wanneer organische stofgehalte laag is. We willen door onderzoek antwoorden krijgen op de hier gestelde vragen. Inzage in welke stoffen we aantreffen is altijd mogelijk. Daarvoor kan contact met één van de waterkwaliteitsadviseurs worden opgenomen.	Geen.	
24	LTO Noord 2014_3049	In de beschrijving van functies staat: Daarnaast zijn er vooral op en grenzend aan het Drents Plateau grote aaneengesloten bos- en natuurgebieden. Het beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa met zijn status als Nationaal Park en Nationaal Landschap is hiervan de belangrijkste vertegenwoordiger. Wellicht is het van belang aan te geven dat het Beek- en Esdorpenlandschap een agrarisch cultuurlandschap is dat voor minder dan een derde bestaat uit natuur.	De kenmerken en bijzonderheden van ons beheergebied is bewust in grove lijnen beschreven. Teveel nuancering doet afbreuk aan het karakter van deze paragraaf.	Geen.	
25	LTO Noord 2014_3049	In relatie tot beoogde berging wordt in paragraaf 4.6 de ambitie uitgesproken om het gebied Tussenwater 2 ook een bergingsgebied te maken. De gehanteerde tekst luidt: "Na 2015 resteert nog de inrichting van Tussenwater 2 en een deel van Meerstad (beide deels ook na 2021)." Allereerst valt hierbij op dat in de tabel onder aan de pagina wordt gesteld dat deze 2020 gereed is, hetgeen haaks staat op de bovenstaande zinsnede. Daarnaast is van belang op te merken dat de inrichting van Tussenwater 2 zich afspeelt in de benedenloop van de Hunze en in een verder agrarische omgeving. LTO Noord heeft zorg over de uitwerking van deze berging en de gevolgen die de inrichting van het gebied voor de agrarische productie-omstandigheden kan hebben.	Net als bij alle andere Hunze-projecten houden we rekening met de andere gebruiksfuncties in de omgeving van het plangebied. Bij de uitwerking van de plannen voor Tussenwater 2 zullen wij uiteraard ook weer de landbouw betrekken.	Geen.	

Nr.	Reactie van	Reactie	Antwoord	Aanpassingen ten opzichte van het Voorontwerp	Hfst. Par.
26	LTO Noord 2014_3049	In de paragrafen 5.1 en 5.2 worden de dilemma's geschetst van het kunnen bedienen van de landbouwfuncties in beekdalen(Drenthe) en in gebieden met veenoxidatie. LTO Noord wil dat ook het Waterschap Hunze en Aa's vasthoudt aan het principe dat de het peil de functie volgt. In relatie tot pilots en onderzoeken die op dit terrein plaats vinden valt LTO Noord op dat vooral gekeken wordt naar bodem en hydrologie en te weinig naar de harde consequenties voor de agrarische bedrijven. Suboptimale waterhuishouding heeft grote gevolgen voor de kwaliteit en kwantiteit van agrarische productie en kan zelfs uitmonden in een gedwongen teelt-/ gewaskeuze met een nadrukkelijk lager saldo. Wij willen er voor pleiten dat in de lopende onderzoeken en pilots en voordat verdere keuzes worden gemaakt in de uitwerking van beleid, de bedrijfseconomische gevolgen voor agrarische bedrijven in kaart worden gebracht. Dit geeft waardevolle extra handvaten om een afgewogen keuze te kunnen maken.	Bij de pilots wordt naar de kosten en baten van de verschillende scenario's gekeken. Hierbij worden ook de gevolgen voor de landbouw in kaart gebracht. De pilots gebeuren in nauwe overleg met betrokken landbouwers.	Geen	
27	LTO Noord 2014_3049	Op pagina 29 wordt het onderzoek genoemd naar mogelijkheden om in landbouwenclaves bij natuur snellere peilverhogingen te kunnen bewerkstelligen. LTO Noord kan zich voorstellen dat in overleg met betrokkenen wordt gezocht naar mogelijkheden om beide functies in zo'n geval te kunnen bedienen. LTO noord wil echter aangeven dat het niet zo mag zijn dat aan de vrijwilligheid die nog steeds geldt rond de realisatie van de EHS in dit soort gevallen getornd wordt. Voor wat betreft de verdrogingsmaatregelen in en rond het Drentsche Aa gebied wil LTO Noord opmerken dat daar waar oplossingen extern van de Natura 2000 gebieden worden gezocht, de inbreuk op de landbouwbelangen onevenredig groot zal zijn. Dit vraagt om een zorgvuldige atweging vooral waarin belangen worden gewogen en het niet zo is dat de landbouwbelangen in het kader van het feit dat het gaat om Natura 2000, volstrekt ondergeschikt worden gemaakt aan die van natuur.	Bij een verdere uitwerking zal zorgvuldig worden omgegaan met de belangen van direct betrokkenen, en wordt ieder belang meegenomen.	Geen	
28	LTO Noord 2014_3049	Op pagina 31 worden diverse voorstellen gedaan om in het Natura 2000 gebied Drentse Aa maatregelen te treffen. In het verlengde van eerder opmerkingen is van belang om rond elke maatregel voorat nauwgezet het effect en de risico's die de ingreep voor zowel de natuur als de landbouw zal / kan hebben, in kaart te brengen. Het gaat ons in dit verband dan ook wat ver om beekboderverhogingen te realiseren, terwijl, voor zover bekend, de effecten op de landbouw niet helder zijn.	De beekboderverhogingen zullen pas worden ingezet wanneer duidelijk is wat de kosten en de baten van een maatregel zijn. Hierbij zal de omgeving worden betrokken. Er is oog voor ieders belang, dus ook voor dat van de landbouw.	Geen	
29	LTO Noord Aa en Hunze & Assen [REDACTED] 2014_2986	Graag willen wij u erop wijzen dat er grote wateropgaven benoemd worden in het gebied van de Drentse Aa. Een multi-functioneel gebied waar ook actieve landbouw bedreven wordt. Er kunnen bij diverse ondernemers vele wateropgaven op hun bord terecht komen waarvoor volgens het ontwerp geen "concreet" vergoeding tegenover staat.	Per uitvoeringsproject wordt in overleg met de omgeving een inrichtingsplan gemaakt en worden afspraken gemaakt over de precieze uitvoering en eventuele vergoedingen. Het beheerprogramma is te globaal om dergelijke uitwerkingen op te nemen.	Geen	

Nr.	Reactie van	Reactie	Antwoord	Aanpassingen ten opzichte van het Voorontwerp	Hfst. Par.
30	LTO Noord Aa en Hunze & Assen [REDACTED] 2014_2986	Er word gesproken dat het multifunctionele gebied niet actief mag verslechteren. Het kan voorkomen dat een gebied actief verslechterd zonder dat het waterschap dit wil inzien. Er staat geen definitie in het ontwerp op welke wijze monitoring in dergelijke gebieden plaats zal vinden. Een jarenlang conflict kan hierdoor plaatsvinden. Een gedegen veldonderzoek in deze gebieden rondom water opgaven is een must om jullie omschreven "openheid" te tonen. Wij vinden dat jullie verantwoordelijk zijn (en niet de provincie) en een pro-actievere rol moeten gaan spelen in het onderzoeken hiervan. Ook word de "0 "situatie gemist waar van uit gegaan moet worden.	Het kan zijn dat een gebied verslechtert op basis van autonome ontwikkelingen, zoals veenoxidatie of klimaatverandering. Een dergelijke verslechtering is geen actieve verslechtering en valt buiten het invloedsveld van het waterschap. Bij de uitvoering van inrichtingsprojecten wordt voorafgaande aan de inrichting een nulsituatie bepaald en worden tijdens en na afloop van de inrichting gedurende een bepaalde tijd de hydrologische ontwikkelingen in het gebied gevolgd.	Geen	
31	LTO Noord Aa en Hunze & Assen [REDACTED] 2014_2986	In bijvoorbeeld het Drentse Aa gebied verwachten jullie geen problemen met veenoxidatie doordat het veenpakket te dun is geworden. Wij willen u erop wijzen dat het probleem er al is. (Denk hierbij rondom Elperstroom / Amerdiep waar landerijen inmiddels wel 30-50 cm zijn gezakt en geen correctie heeft plaatsgevonden m.b.t. het beekpeil). Wij verwachten een kaart met alle oxidatie knelpunten!	Voor de veenoxidatie in het beekdal van het Amerdiep heeft in het verleden regelmatig een correctie van het peil plaats gevonden. De laatste keer was in 1985. Sindsdien is het peil niet meer gecorrigeerd. Uit analyses die gedaan zijn voor het peilbesluit dat in voorbereiding is komt dat slechts voor een paar peilgebieden een kleine peilcorrectie nodig is. De meeste peilgebieden voldoen nog altijd aan de daarvoor gestelde normen. Omdat de veenlaag die in het beekdal van het Amerdiep aanwezig was bijna helemaal is verdwenen is het Amerdiep nu geen aandachtsgebied voor toekomstige veenoxidatie meer en de reden dat dit gebied niet op de betreffende kaart staat.		
32	LTO Noord Aa en Hunze & Assen [REDACTED] 2014_2986	Er worden 3 beekpeil verhogende maatregelen genoemd. Er staat niet uitgelegd van wat en hoe.	De precieze uitwerking van de beekbodemverhogende maatregelen is nog niet bekend. Dit wordt de komende jaren uitgewerkt en per project met betrokkenen besproken. Op de planning staan de volgende trajecten: bovenloop Zeegserloopje, Anloerdiepje en Loonerdiep.	Geen.	
33	LTO Noord Aa en Hunze & Assen [REDACTED] 2014_2986	Vorbereiding Amerdiep; hier staat een post van 275000 euro. Jammer dat ons niet bekend is wat hier mee bedoeld word. Graag hiervan een uitleg. Ook staat er 3 km herinrichting Amerdiep genoteerd. In het verleden is een signaal gegeven dat hier geen draagvlak uit het gebied voor is.	De opgave van 3 km hermeandering en het vasthouden van water in het Amerdiep is nog steeds een verplichting die het waterschap heeft om haar taak op het gebied van veiligheid goed te kunnen verrichten en om aan de Europese eisen voor waterkwaliteit te voldoen. De weerstand in het gebied ontslaat ons niet van de verplichting deze opgave uit te voeren. Juist omdat er weerstand is in dit gebied, wordt een gedegen voorbereiding en verkenning samen met de omgeving gewenst geacht.	Geen.	

Nr.	Reactie van	Reactie	Antwoord	Aanpassingen ten opzichte van het Voorontwerp	Hfst. Par.
34	LTO Noord Aa en Hunze & Assen [REDACTED] 2014_2986	Het functie volgt peil verhaal kan zware gevolgen hebben in diverse gebieden, evenals beekpeilverhogende maatregelen. We missen de uitleg op welke wijze een volledige passende financiële oplossing geboden wordt. Het kan niet zijn dat betreffende grondeigenaar de klos is en maar verplicht via het GLB aan zijn vergoeding moet komen. Vaak hebben betreffende eigenaren relatief veel beekdalgrond die nodig is voor een goede graslandteelt. Een opgave als deze is funest voor de productie van hoogwaardig gras. Een functie volgt peil evenals beekpeilverhogende maatregelen moeten met toestemming van de eigenaar plaatsvinden!	Het is nog geen zins duidelijk of en zo ja waar het waterschap meer richting functie volgt peil zal gaan. Om deze discussie concreet te kunnen maken worden nu eerst twee peilbesluiten in veenoxidatiegebieden als pilot uitgewerkt alsook een pilot beekdalenbeleid. Wanneer u meer duidelijkheid wilt over deze besluitvorming wordt u aangeraden om de besluitvorming en ter inzagelegging van de peilbesluiten rondom deze pilots te volgen. Pas nadat de consequenties van een eventueel ander beleid duidelijk zijn kan ons bestuur besluiten hoe we op de lange termijn omgaan met het beleid van peil volgt functie.	Geen.	
35	LTO Noord [REDACTED] [REDACTED]	Houdbaarheid peil volgt functie wordt gesteld als vraagstelling. Bij functie volgt peil zal er meer vermenging en verdringing van functies ontstaan met ongewenste effecten op onder andere agrarisch ondernemerschap.	Bij de analyse naar de houdbaarheid van het principe peil volgt functie zullen kosten en baten van de huidige aanpak en een andere aanpak naast elkaar worden gezet. Hierbij wordt ook gekeken naar eventuele ongewenste effecten voor de functies.	Geen.	
36	LTO Noord [REDACTED] [REDACTED]	Veenpakket in beekdalen Drentsche Aa gebied ontbreken op kaart "Aandachtsgebieden Veenoxidatie".	De beekdalen van de Drentsche Aa hebben de functie natuur. In de inventarisaties is ervan uitgegaan dat in natuurgebieden het peilbeheer afgestemd wordt op de natuurdoelen.	Geen.	
37	LTO Noord [REDACTED] [REDACTED]	Onderzoek landbouw: wordt er ook vergelijking gemaakt exploitatie nú en dán? (nulmeting)	De analyse die ten grondslag ligt aan de voor te stellen peilen voor de peilbesluiten in veengebieden houdt rekening met opbrengstsaldo's. Er worden verschillende scenario's vergeleken en verschillende zichtjaren (2014, 2038 en 2063). Voor alle varianten zijn de opbrengstsaldo's berekend.	Geen.	
38	LTO Noord [REDACTED] [REDACTED]	Kaart met gewasbeschermingsknelpunten > wordt dit bekeken vanuit het perspectief van emissie of uitspoeling.	Wordt vanuit diverse emissieroutes bekeken: drift, uitspoeling, afspoeling en depositie. Over welke route middelen in het water terecht komen, kunnen wij geen uitspraak doen.	Geen.	
39	Maatschap [REDACTED] [REDACTED] 2014_2981	Op blz 9 spreken jullie van "functies" hierbij is ons de definitie "agrarische functie" geheel onbekend, ofwel wat is de minimale drooglegging hiervoor en hoe wordt dit door jullie gecontroleerd. (Deze staat ook niet in de begrippenlijst).	Dat wij bij de kenmerken van ons gebied landbouw als de meest voorkomende functie in ons gebied benoemen is het gevolg van de duiding van deze functie in de provinciale omgevingsplannen en gemeentelijke bestemmingsplannen en slaat dus op het grondgebruik. Overigens is de term "agrarische functie" daarbij niet gehanteerd. De droogleggingsnormen voor landbouw en andere functies worden via peilbesluiten geregeld en kunnen dus per gebied verschillen.	Geen	

Nr.	Reactie van	Reactie	Antwoord	Aanpassingen ten opzichte van het Voorontwerp	Hfst. Par.
40	Maatschap [REDACTED] 2014_2981	Blz 18 4.7 vasthouden bovenstrooms: betreffende plan Amerdiep. Dit is te summier. Waar en hoeveel water betreft dit.	Het plan Amerdiep moet nog worden opgesteld. De exacte uitvoering zal nog samen met betrokkenen worden opgesteld.	Geen	
41	Maatschap [REDACTED] 2014_2981	Blz 22, pilot beekdalbeleid is per grondsoort en verschillen in beekdalen totaal onbetrouwbaar. Dit moet op perceelniveau bekeken worden om zo tot een respectvolle wijze een oplossing te kunnen vinden met de eigenaar.	In de pilot beekdalen wordt gedetailleerd gekeken naar de precieze uitwerking. Na de pilot zal afhankelijk van de uitkomsten gekomen worden tot een werkwijze voor de andere locaties, waarin de mate van detail wordt vastgelegd.	Geen	
42	Maatschap [REDACTED] 2014_2981	Blz 22. Hierin mist een kaart van de oxidatie rondom beekdalen Drentse Aa. Rondom Amerdiep en Grolloerdiep zijn percelen gedaald waarbij slootpeilen niet zijn mee gedaald. Dit zorgt voor veel schade van grasland door missen van vele groeidagen.	Voor de veenoxidatie in het beekdal van het Amerdiep en Grolloerdiep heeft in het verleden regelmatig een correctie van het peil plaats gevonden. De laatste keer was in 1985. Sindsdien is het peil niet meer gecorrigeerd. Uit analyses die gedaan zijn voor het peilbesluit dat in voorbereiding is komt dat slechts voor een paar peilgebieden een kleine peilcorrectie nodig is. De meeste peilgebieden voldoen nog altijd aan de daarvoor gestelde normen. Zie ook onze reactie bij de opmerking van LTO Noord, Aa en Hunze & Assen, nr. 31.		
43	Maatschap [REDACTED] 2014_2981	Blz 30 Bij punt 5.6 gewenste functie en gewenste waterpeil kaart. Knelpunt verdroogde natuur staat ten noorden van grolloerdiep een oranje gebied aangegeven. (volgens het kaartje ligt dit nog ten noorden van het "kerkepad" buiten het beekdal) Dit gebied heeft geen natuurwaarden!	Terechte constatering. Beide gebiedjes ten noorden van het Grolloerdiepje zullen van de kaart worden verwijderd.	Aanpassing van de kaart	5.6
44	Maatschap [REDACTED] 2014_2981	Dan staat er als actie punt nog beekbodemverhoging 2016-2017 overige beeklopen Drentse Aa. Dit is wederom erg summier. Graag meer duidelijkheid hierover.	De precieze uitwerking van de beekbodemverhogende maatregelen is nog niet bekend. Dit wordt de komende jaren uitgewerkt en per project met betrokkenen besproken. Op de planning staan de volgende trajecten: bovenloop Zeegserloopje, Anloerdiepje en Loonerdiep/Taarlose diep.	Geen.	
45	Maatschap [REDACTED] 2014_2981	De kaart met verbindingzones Nationaal Natuurnetwerk Nederland. Hierop is te zien dat 4 km hermeandering Drentse Aa < 2021 met 3 stuks beekpeilverhoging. Dit is niet te verantwoorden in een gebied met diverse percelen waar graslandteelt niet uit te voeren is.	De genoemde maatregelen zijn in het kader van KRW en Natura2000 opgaven ter verbetering van de waterkwaliteit van de Drentsche Aa, hetgeen een Europese verplichting is. Er zal samen met betrokkenen gekeken worden op welke wijze dit haalbaar is.	Geen.	
46	Maatschap [REDACTED] 2014_2981	Pagina 59, Ambities voor 2021, functie volgt peil. Dit is een erg goedkoop excuus om ambities van de provincie uit te kunnen voeren, voor rekening van de grondeigenaar. Jammer dat jullie hierin meegaan en samenwerking met het GLB is geen goed argument (en geheel onzeker) om dit financieel te kunnen verantwoorden.	Het is nog geenzins duidelijk of en zo ja waar het waterschap meer richting functie volgt peil zal gaan. Om deze discussie concreet te kunnen maken worden nu eerst twee peilbesluiten in veenoxidatiegebieden als pilot uitgewerkt alsook een pilot beekdalenbeleid. Wanneer u meer duidelijkheid wilt over deze besluitvorming wordt u aangeraden om de besluitvorming en ter inzagelegging van de peilbesluiten rondom deze pilots te volgen. Pas nadat consequenties van eventueel ander beleid duidelijk is geworden, kan ons bestuur besluiten hoe we op de lange termijn omgaan met het beleid van peil volgt functie.	Geen.	

Nr.	Reactie van	Reactie	Antwoord	Aanpassingen ten opzichte van het Voorontwerp	Hfst. Par.
47	Maatschap [REDACTED] 2014_2981	Pagina 65 staat een post genoemd van 275.000 voor onderzoek hermeandering Amerdiep. Wat is dit voor onderzoek ?	Dit betreffen kosten van de voorbereiding van de inrichting van het Amerdiep. Samen met betrokkenen worden alternatieven bekeken en het meest haalbare en meest effectieve plan uitgewerkt.	Geen.	
48	Maatschap [REDACTED] 2014_2981	Op pagina 69 wordt er gesproken over het nee tenzij beleid van provincie Drenthe. Ook dat de waterhuishouding in multifunctionele gebieden niet actief mag verslechteren. Hierbij vragen wij u op welke wijze dat mogelijk is met bovengenoemde opgaven in ons gebied, waarbij we het al jaren zien verslechteren. Jammer dat we de spil zijn geworden van een conflict tussen waterschap hunze en aa's en Provincie Drenthe. Het flankerend beleid van het vorige beheersplan is ons nog geheel onbekend, terwijl de schade aan onze landbouwgrond zich maar ophoopt. In dit voorontwerp staan mooie woorden maar zonder bijhorende daden zijn wij nog nergens.	Het kan zijn dat een gebied verslechtert op basis van autonome ontwikkelingen, zoals veenoxidatie of klimaatverandering. Een dergelijke verslechtering is geen actieve verslechtering: daarvan is sprake als het waterschap werken uitvoert. Zie verder ons antwoord bij uw opmerking onder nr. 46.	Geen.	
49	Maatschap [REDACTED] 2014_2981	Wij betalen keurig onze waterschapslasten maar krijgen er wateropgaven voor terug. Ongebruikelijk dat er zo met ons bedrijf om kan worden gegaan (68 hectare, waarvan 36 ha beekdal). En wij zijn niet de enige ... Wij vragen u om respect en aanpassingen in dit ontwerp waterbeheersplan!	De wateropgaven die er zijn voor het zorgen voor een veiligheid, voor mens en dier, voldoende water voor alle functies en een ecologische en gezond water hebben hun oorsprong in de klimaatverandering en de afstemming van functies. Deze opgaven zorgen ervoor dat in delen van het gebied maatregelen genomen moeten worden. Het afstemmen van het waterbeheer op alle functies en de klimaatverandering kan betekenen dat voor individuele bedrijven omstandigheden veranderen. Bij ieder project wordt zoveel mogelijk samen met betrokkenen gekeken naar een goede oplossing.	Geen.	
50	Natuur- en Milieufederatie Drenthe 2014_2938	Paragraaf 5.2 Oxiderende veengebieden. Wij leggen accent op dit onderwerp in verband met de noodzaak om in Drenthe de CO2 uitstoot vanuit allerlei bronnen terug te dringen en in verband met de ontwikkeling van nieuwe instrumenten om CO2 projecten mogelijk te maken (Valuta voor Veen). Wij zijn blij dat het waterschap in kwetsbare veengebieden, zoals het gebied rond het Achterste Diep, zoekt naar een beheer dat toekomstbestendiger is dan de huidige aanpak "peil volgt functie". In de nota Duurzaamheid (2010) van het waterschap wordt terecht geconstateerd dat het beheer van de (oxiderende) veengebieden niet duurzaam is omdat de problemen worden verplaatst in ruimte en tijd. In uw nota Veenoxidatie wordt gesteld dat aftakeling van veenpakketten alleen gestopt wordt door een drastische peilverhoging. In dezelfde nota constateert u dat een kant en klare oplossing voor de probleemgebieden met een dikke veenlaag, zoals in het Hunzedal, niet bestaan. Daarom is volgens u een gedegen proces met provincies en belanghebbenden nodig en zijn politieke keuzes noodzakelijk. Wij zijn het van harte met deze constatering eens.	Wij nemen uw opmerking voor kennisgeving aan.	Geen	

Nr.	Reactie van	Reactie	Antwoord	Aanpassingen ten opzichte van het Voorontwerp	Hfst. Par.
51	Natuur- en Milieufederatie Drenthe 2014_2938	<p>Naar onze inzichten kan bij handhaving van de functie landbouw het peil in veengebieden wel iets worden verhoogd, maar hierdoor wordt het proces van veenoxidatie alleen maar vertraagd. In het Beheerprogramma lezen wij dat het waterschap de toepassing van regelbare drainage als mogelijke maatregel ziet om veenoxidatie te beperken. Hiertoe wordt in het gebied een pilotproject nabij Exloo uitgevoerd. Door regelbare drainage wordt in het gunstigste geval de veenoxidatie enigszins geremd maar zeker niet tot staan gebracht. Het effect is naar onze verwachting helemaal gering als er geen verandering van grondgebruik plaatsvindt van akkerbouw naar grasland of, nog beter, naar natte teelten (bijvoorbeeld paludicultuur). Wij zijn van mening dat het waterschap in dit gebied, mede op basis van de uitkomsten van de pilot, ook open zou moeten staan voor andere, mogelijk effectievere maatregelen zodat uiteindelijk een duurzamere oplossing ontstaat. Wij verzoeken u de tekst zodanig aan te passen dat die mogelijkheid open wordt gehouden. Een functiewijziging van landbouw naar natuur in delen van het gebied, zou naar onze mening maatschappelijk gezien het meeste rendement opleveren. Door deze functiewijziging valt de noodzaak weg om tot in lengte van jaren de waterhuishouding aan te passen en wordt de voortdurende CO2-uitstoot vanuit dit gebied tot staan gebracht. Ook belangrijk is dat het gebied weer kan gaan functioneren als brongebied van de Hunze.</p> <p><i>tekst loopt door in volgende blok</i></p>	<p>Onderzoeken naar veenoxidatie hebben aangetoond dat het proces van veenoxidatie in gang is gezet wanneer veen in aanraking komt met zuurstof. Het vernatten van dit veen zal het proces van oxidatie niet stopzetten maar vertragen. Regelbare drainage en het aanpassen van het grondgebruik kan de oxidatiesnelheid vertragen. In gebieden waar het veen volledig boven de GLG ligt zijn de maatregelen dan ook met name effectief op het vertragen van de oxidatie. In gebieden waar er ook veen onder de GLG ligt kan er effectiever ingezet worden op veenbehoud. De ligging van het veen ten opzichte van de GLG, de veendikte, de waterhuishoudkundige infrastructuur en het effect op woningen en wegen zijn zeer bepalend voor de te maken keuzes. Dit kan per peilgebied sterk verschillen. In de peilbesluiten Valthermond en Hongerige Wolf zijn kosten en duurzaamheid gekwantificeerd waardoor er gefundeerde keuzes gemaakt kunnen worden tussen duurzaamheid en kosten. Los daarvan is het natuurlijk zo dat functiewijziging een zaak en verantwoordelijkheid van de provincie is.</p>	Geen.	
52		<p>Door de afvoer van een goede kwaliteit kwelwater uit het gebied zal de basisafvoer van de Hunze toenemen en zal naar verwachting de waterkwaliteit van de Hunze verbeteren. Dit heeft ook positieve gevolgen voor de waterkwaliteit van het Zuidlaardermeer. Ook andere maatregelen in landbouwgebieden, zoals de eerder genoemde paludicultuur, kunnen daaraan bijdragen. Wij verwijzen hierbij graag naar de visie op de toekomst van het Hunzedal die mede door ons is ontwikkeld en op 23 september op een symposium zal worden gepresenteerd.</p>			

Nr.	Reactie van	Reactie	Antwoord	Aanpassingen ten opzichte van het Voorontwerp	Hfst. Par.
53	Natuurmonumenten	Op pagina 31 staat 'op termijn' oplossen verdroging. Zijn er geen deadlines voor de aanpak verdroging?	De provincie Groningen streeft ernaar om in 2021 het Nationale natuurnetwerk te hebben gerealiseerd. De provincie Drenthe heeft ervoor gekozen om voor de Drentsche Aa de verdrogingsopgave op te lossen via Natura 2000. Met het 'op termijn oplossen van verdroging binnen het Drentsche Aa-gebied', wordt verwezen naar de drie beheerplanperioden die N2000 kent. Voor al deze perioden zijn antiverdrogingsmaatregelen opgenomen. Dit betekent dat in 2033 de verdroging is opgelost. Wij voegen bovenstaande toe aan de tekst.	Aanpassing: <i>De zin "Hiermee wordt tevens verder gewerkt aan het op termijn oplossen van verdroging binnen het Drentsche Aa-gebied." wordt vervangen door: "Hiermee wordt gewerkt aan het oplossen van verdroging binnen het Drentsche Aa-gebied. De provincie Groningen streeft ernaar om in 2021 het Nationale natuurnetwerk te hebben gerealiseerd. De provincie Drenthe heeft ervoor gekozen om voor de Drentsche Aa de verdrogingsopgave op te lossen via Natura 2000. De N2000 kent drie beheerplanperioden. Voor al deze perioden zijn antiverdrogingsmaatregelen opgenomen. Dit betekent dat in 2033 de verdroging is opgelost."</i>	5.7
54	Natuurmonumenten	Op pagina 43 Hondshalstermeer ook peilfluctuatie?!	Voor het Hondshalstermeer wordt nog een vervolgstudie uitgevoerd naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen. Peilfluctuatie is een van de maatregelen die zal worden bekeken.	Geen.	
55	Natuurmonumenten	Pagina 47-48 Bestrijdingsmiddelen: Akkerranden worden 'gefacilliteerd'; beter is dwingend opleggen.	Wij kunnen boeren niet dwingen om akkerranden aan te leggen. Het is een private taak van de ondernemer maar dient ook een publieke taak namelijk schoon water.	Geen.	
56	Natuurmonumenten	Pagina 27: Droogte. Gebruikers van natuur wordt gevraagd hun verantwoordelijkheid te nemen. Hoezo?	Dit is inderdaad wat onduidelijk. Ook andere opmerkingen zijn gemaakt over deze tussenzin (zoals de opsomming is niet compleet). We zullen de tussenzin verwijderen.	Verwijderen: <i>vooral de natuur, landbouw en industrie</i>	5.5
57	Natuurmonumenten	Pagina 27 - 23 Veenoxidatie; wel erg veel nadruk op proces (dus meer uitstel) in plaats van nu met concrete matregelen te komen.	Voor de veenoxidatiegebieden worden peilbesluiten opgesteld. De gevolgen van peilaanpassingen moeten concreet uitgewerkt worden in maatregelen en inrichtingsplannen.	Geen.	
58	Natuurmonumenten	Pagina 21: ambitie is "werkwijze voor omgaan met veenoxidatie in 2021". Hier ontbreekt elke ambitie om veenoxidatie te stoppen.	Er wordt gestreefd naar een toekomstbestendig beheer van veengebieden waar duurzaamheid en een gunstige kosten/baten verhouding uitgangspunt zijn.	Geen.	
59	Natuurmonumenten	Pagina 59. Houdbaarheid peil volgt functie. Wel erg voorzichtige tekst "we werken strategie uit" (in 2016). Dit schiet niet op!	Voordat we met het bestuur de discussie kunnen aangaan over de houdbaarheid van peil volgt functie willen we een aantal concrete voorbeelden uitwerken, zoals de pilots veenoxidatie en de pilots voor de beekdalensie. De pilots voor veenoxidatie worden afgerond begin 2015, de pilot beekdalen waarschijnlijk medio 2015. Er is grote druk vanuit ons AB om deze discussie te voeren en een bestuurlijk besluit te nemen. Zodra de pilots zijn afgerond wordt dit met prioriteit opgepakt. In de praktijk zal het vaststellen van de strategie waarschijnlijk pas eind 2015, begin 2016 kunnen plaatsvinden.	Geen.	

Nr.	Reactie van	Reactie	Antwoord	Aanpassingen ten opzichte van het Voorontwerp	Hfst. Par.
60	Natuurmonumenten [REDACTED] [REDACTED]	Pagina 22 Beekdalenvisie Drenthe. Tekst Hunze en Aa's getuigt onvoldoende van enthousiasme voor die visie. Landbouwbelang prefereert kennelijk.	De huidige tekst gaat inderdaad vooral in op het landbouwbelang. We zullen een passage toe voegen over de bedoeling van de beekdalenvisie en twee passages die zeer specifiek op het landbouwbelang ingaan te verwijderen. In plaats daarvan wordt een zin opgenomen afkomstig uit de omgevingsvisie van Drenthe die de provincie na een inspraakreactie van zowel waterschap als LTO heeft toegevoegd..	Aanpassen: <i>Verwijderen: "waarvoor een graslandnorm nadelig voor de boeren kan zijn. Dit betekent dat wij extra kritisch zijn op de regelingen waarmee de provincie dit nieuwe beleid wil realiseren. Verwijderen: " pas na afloop daarvan kan het beekdalbeleid definitief worden vastgesteld".</i> <i>Toevoegen: " De provincie heeft de beekdalenvisie al definitief vastgesteld maar zij heeft in de omgevingsvisie opgenomen nog het volgende voorbehoud opgenomen: indien het streefbeeld op langere termijn niet haalbaar blijkt, is een voorstel tot aanpassing van het streefbeeld op basis van de uitkomst van de pilots een optie."</i>	5.1
61	NBEL Drentsche Aa 2014_2968	Vraagt aandacht voor de Monitoringsrapportage Drentsche Aa. Hierin doet het Overlegorgaan Drentsche Aa de oproep "...bij toekomstig beleid - maar ook in De keur - invulling aan te geven aan een robuust systeem dat klimaatbestendig is en minder gevoelig voor verstoringen door nieuwe ontwikkelingen. Concreet een waterbeheer dat past bij de EHS status van de beekdalen van het Drentsche Aa-gebied, zodat er geen ongewenste ontwikkelingen plaatsvinden	Wij proberen met onze inrichtingsmaatregelen en het vasthouden van water bovenstrooms invulling te geven aan het creëren van een robuuster watersysteem voor de Drentsche Aa. De bedoeling is dat het systeem daarmee minder gevoelig is voor verstoringen. Er zijn ook recent regels over drainage in het Drentsche Aa gebied opgenomen in onze keur.	Geen.	
62	NBEL Drentsche Aa 2014_2968	Graag meer aandacht voor de verslechtering van de fosfaat en GBM-gehalten in het Drentsche Aa-gebied	We hebben hier zeker aandacht voor. Bij de KRW is een maatregel opgenomen over onderzoek naar eventuele maatregelen voor toename van fosfaat in de bodem bij de Drentsche Aa. Voor gewasbeschermingsmiddelen in de Drentsche Aa is veel aandacht binnen het gebiedsdossier van de drinkwaterwinning. Ook dat is als KRW-maatregel benoemd. In eerste instantie zal dat vooral via voorlichting (bewustwording) en handhaving gaan gecombineerd met eventueel projectmonitoring. Wat de maatregelen omtrent emissiereductie betreft wordt ingestoken op een gebiedsgerichte aanpak die rust op 3 pijlers: monitoring, voorlichting/bewustwording en toezicht.	Geen.	
63	NBEL Drentsche Aa 2014_2968	Graag meer aandacht voor ongewenste RO ontwikkelingen in het Drentsche Aa gebied.	We ondersteunen de ongewenstheid van bijvoorbeeld emissies vanuit de bollenteelt in het Drentsche Aa gebied. We hebben hier ook al aandacht voor gevraagd bij de provincie.	Geen.	
64	Prov. Groningen [REDACTED] [REDACTED] (mail 26008)	In de Gebiedsagenda Noord Nederland wordt (op verzoek van de provincie Drenthe) expliciet het Drents Plateau genoemd als strategische grondwatervoorraad met onderzoeks- en beschermingsopgaven. Zien jullie dit ook zo en wat doen jullie hiermee? Ik kan dit punt niet direct terug vinden in het Beheerplan (wel indirect).	Ook wij zien het Drents Plateau als een strategische grondwatervoorraad. Wij hebben aandacht voor dit belang. Recent zijn in onze keur regels opgenomen over drainage in het Drentsche Aa-gebied. De beekherstelprojecten zijn ook gericht op het verhogen van de infiltratie van het gebied.	Geen.	

Nr.	Reactie van	Reactie	Antwoord	Aanpassingen ten opzichte van het Voorontwerp	Hfst. Par.
65	Prov. Groningen [redacted] (mail 26008)	Hoofdstuk 7 'Water en Ruimtelijke Ordening': prima verwoord. Mooi dat het waterschap zich hier stevig in opstelt. In de Gebiedsagenda Noord-Nederland (GA) zeggen wij hier het volgende over: 'De waterrobuuste inrichting van Noord-Nederland wordt vormgegeven door toepassing van de watertoets op strategisch planniveau (onder anderen op de provinciale Omgevingsvisies)'. Hiermee is de insteek vanuit het Delta programma verankerd in de GA. Misschien goed om in jullie beheerplan duidelijk te benadrukken dat toepassing van de watertoets op een zo hoog mogelijk strategisch niveau (=locatiekeuze/ ruimte voor nieuwe ontwikkelingen) belangrijk is.	Om zo effectief mogelijk te zijn en mede vanwege de onzekerheid of de watertoets in de nieuwe Omgevingswet blijft bestaan, menen wij dat een zo vroeg mogelijke en ook op een zo hoog mogelijk strategische niveau betrokkenheid bij ruimtelijke orientaties en visies op provinciaal en gemeentelijk niveau essentieel is. In paragraaf 7.1 hebben we deze insteek als onderdeel van onze focus opgenomen en dit ook in de 1e alinea verwoord.	Geen.	
66	Provincie Drenthe [redacted]	De motivering bij de afwijking landelijke default waarden voor P en N ontbreekt.	Wij hanteren gebiedsgerichte normen voor fosfaat en stikstof voor onze KRW-waterlichamen. Deze gebiedsgerichte normen zijn gebaseerd op een inschatting van haalbaarheid op basis van langjarige trendanalyses, de gebiedskenmerken van het waterlichaam en de inschatting van het effect van de geplande maatregelen. Hiermee wijken onze fosfaat- en stikstofnormen soms in geringe mate af van de landelijke referentiewaarden voor dezelfde KRW-watertypen: soms strenger, soms minder streng. Deze normen zijn betrokken bij de afleiding van onze biologische doelen; we denken daarom dat onze biologische doelen gehaald kunnen worden wanneer voldaan wordt aan onze nutriëtnormen. Wij sturen vooral op het fosfaatgehalte als beperkende factor. In paragraaf 6.6 zal een zin worden toegevoegd over de gebiedsgerichte normen en waarop wij deze hebben gebaseerd. Tevens zal worden verwezen naar het achtergronddocument behorende bij de KRW-factsheets waarin meer wordt ingegaan op de doelafleiding per waterlichaam (dat in november op internet wordt geplaatst). Overigens zullen de doelen van stikstof en fosfaat worden meegenomen in de evaluatie voor doelbereik op basis van de maatregelen in 2018.	<p><i>Toevoegen:</i> Wij hanteren gebiedsgerichte normen voor fosfaat en stikstof voor onze KRW waterlichamen. Deze gebiedsgerichte normen zijn gebaseerd op een inschatting van haalbaarheid op basis van langjarige trendanalyses, de gebiedskenmerken van het waterlichaam en de inschatting van het effect van de geplande maatregelen. Deze normen zijn betrokken bij de afleiding van onze biologische doelen; we denken daarom dat onze biologische doelen gehaald kunnen worden wanneer voldaan wordt aan onze nutriëtnormen. Wij sturen vooral op het fosfaatgehalte als beperkende factor.</p> <p><i>Toevoeging:</i> Aan het einde van paragraaf 6.1 wordt toegevoegd: In een achtergronddocument bij de Factsheets van de KRW wordt de doelafleiding voor ecologie nader toegelicht.</p>	6.6 6.1
67	Provincie Drenthe [redacted]	Mijn complimenten voor de opzet. Ziet er goed uit en is goed te lezen. Aangegeven wordt dat jullie een beleidskader onttrekkingen hebben gemaakt maar dat gaat vooral over het veenkoloniale gebied. Vraag is of jullie nog vergelijkbare acties in beeld hebben voor de rest van het gebied. Kan eventueel benoemd worden in combinatie met de discussie rond de zone rond N2000 gebieden. Daar staat elders in de teksts wel iets over. Daarnaast is ook aandacht voor het vastleggen van onttrekkingen nodig. Nu ontbreekt dat overzicht volgens mij. Is relevant in relatie tot oa klimaatverandering.	Dank voor het compliment. We hebben in 2011 twee beleidskaders opgesteld. Eén is het beregenen uit grondwater, dat mogelijk is gemaakt in de Veenkoloniën en Westerwolde. Er zijn geen plannen om een dergelijk beleidsbesluit te nemen voor andere gebieden. Daarnaast is een beleidskader voor oppervlakte - en grondwateronttrekkingen opgesteld en ter inzage gelegd. Dit wordt in 2015 door het algemeen bestuur vastgesteld. Een ander relevant aspect is dat onlangs bestuurlijk een nieuwe keur is vastgesteld, waarin regels zijn opgenomen over drainage in het Drentsche Aa N2000 gebied.	Geen.	

Nr.	Reactie van	Reactie	Antwoord	Aanpassingen ten opzichte van het Voorontwerp	Hfst. Par.
68	Provincie Groningen [REDACTED]	Ten aanzien van het voorzieningenniveau: beperk je je tot droge situaties? Hoe stem je dat af met collega-waterschappen. De schaal waarop. Vaststelling waterschap?	De precieze uitwerking van het voorzieningenniveau zal nog moeten worden bepaald samen met het Rijk, de provincies en de andere waterschappen.	Geen.	
69	Provincie Groningen [REDACTED]	Zou graag meer informatie over de beekdalensvisie en veenoxidatie genoemd zien.	Meer specifieke informatie over de veenoxidatie en de beekdalensvisie is pas mogelijk wanneer de pilots zijn afgerond en op basis daarvan is bepaald hoe we in de toekomst concreet met deze problematiek omgaan. Wanneer vóór september 2015 de bestuurlijke besluitvorming over de werkwijze veenoxidatie op basis van de pilots is afgerond, kunnen we dat nog opnemen in het definitieve beheerprogramma. De verwachting is dat dat voor de beekdalensvisie waarschijnlijk niet op tijd rond is.	Geen.	
70	Provincie Groningen [REDACTED]	Stemmen de waterschappen Noorderzijvest en Hunze en Aa's de beide Beheerprogramma's op elkaar af?	De inhoud van diverse onderdelen van beide beheerprogramma's is onderwerp van gemeenschappelijk onderzoek, overleg en afstemming geweest. Bijvoorbeeld op het vlak van de KRW en de studie Droge Voeten 2050.	Geen.	
71	Provincie Groningen [REDACTED]	Watersturende factor: er wordt al jaren over gesproken, hoe nu concreter en waarom nu succes?	We verwachten dat dit nu wat makkelijker zal gaan doordat er meer aandacht is gekomen via het Deltaprogramma Nieuwbouw en Herstructurering en de overstromingskaarten van de ROR. Wij hebben ook aangedrongen op het opnemen van overstromingskaarten in de provinciale omgevingsvisies. Ook het afgeven van een negatief wateradvies, zoals wij gedaan hebben voor de Tussenklapperpolder heeft de bewustwording van de gemeente vergroot ten aanzien van het daar geplande industriegebied.	Geen.	
72	Staatsbos-beheer [REDACTED]	Verdroging: niet alleen TOPgebieden; ook oppervlaktewaterpeilbeheer	Los van de TOP-gebieden wordt ook in onze nationale natuurnetwerken (NNN) het peilbeheer afgestemd op de natuur. Voor de functie landbouw en vaak ook in stedelijk gebied gelden ten aanzien van het peilbeheer andere normen. Dit is geregeld in onze peilbesluiten. Wanneer in een gebied de functie verandert van bijvoorbeeld landbouw naar natuur, dan wordt ook het peilbeheer hierop aangepast.	Geen.	
73	Staatsbos-beheer [REDACTED]	Functie volgt peil (in plaats van peil volgt functie) andere teelten in noordelijk kleigebied in plaats van doorspoelen om zoutgehalte te verlagen.	De landbouwsector is al bezig zilte teelten te ontwikkelen. De introductie ervan kan helpen draagvlak te krijgen voor het verder verminderen van het doorspoelen. (zie actie op pagina 49).	Geen.	
74	Staatsbos-beheer [REDACTED]	Functie volgt peil (in plaats van peil volgt functie) akkerbouw in beekdalen in relatie tot inundaie Beekdalensvisie provincie Drenthe stimuleren aanpassen grondgebruik in plaats van regelbare drainage (kunstmatig, technisch, duurzaam)	Bij de tekst over de beekdalensvisie wordt niet gerept over regelbare drainage, bij de veenoxidatieproblematiek wel. Er zijn op diverse plaatsen in Nederland op kleine schaal ervaringen met andere teelten op natte gronden (paludicultuur) of op zoute gronden (zilte teelten). Het is de aan de grondeigenaar om deze alternatieve teelten te gaan inzetten.	Geen	

Nr.	Reactie van	Reactie	Antwoord	Aanpassingen ten opzichte van het Voorontwerp	Hfst. Par.
75	Staatsbos-beheer [REDACTED]	Hogere normen inundatie dan regionale normen 0,75 in plaats van 0,25 (relatie Beekdalenvisie provincie Drenthe)	De norm van 1:75 geldt als streefnorm. Dit geldt niet voor gebieden waar op grond van provinciaal beleid andere afwegingen worden gemaakt, zoals in de beekdalen of veenoxidatiegebied. De hogere streefnorm is opgenomen omdat het grootste deel van ons buitengebied veiliger is dan deze normen (vaak 1: 100 of veiliger). Er worden geen extra maatregelen genomen om aan de streefnorm te voldoen.	Geen	
76	Staatsbos-beheer [REDACTED]	Hoe oppakken zoeken waterberging Westerwolde nu verkenning herstel oude loop Westerwoldsche Aa geen draagvlak heeft.	Het waterschap zoekt tot 2050 nog ruimte in Westerwolde om circa 1,1 miljoen kuub water bovenstrooms vast te houden. Buiten de EHS zouden de beekdalen van het pagediep/ Mussel Aa en de Westerwoldsche Aa daar geschikt voor kunnen zijn. Voor beide locaties ontbreekt momenteel het draagvlak bij de landbouw om grootschalige ingrepen, zoals hermeandering en peilverhoging, te doen om het vasthouden van water mogelijk te maken. Zonder functieverandering (van landbouw naar natuur) lijkt het realiseren van de bergingsopgave niet mogelijk. De provincie Groningen zal beleidsmatig de voorwaarden hiervoor moeten scheppen. Het waterschap zal meekoppelkansen benutten bij initiatieven uit de streek om delen van de opgave in te vullen, maar zal in deze planperiode geen gebiedsproces starten om de totale opgave te realiseren.	Geen.	
77	Staatsbos-beheer [REDACTED]	Functie volgt peil (in plaats van peil volgt functie). Veenoxidatie verkennen inzetten op paulidcultuur (niet alleen techniek drainage).	Wanneer het vernatten van gebieden de voorkeur heeft om veen te behouden of om veenoxidatie te vertragen zal met name in de lage gebieden het huidige grondgebruik beperkt worden. In deze gebieden zijn alternatieve vormen van grondgebruik zoals paludicultuur mogelijk een oplossing.	Geen.	
78	Staatsbos-beheer [REDACTED]	Ontbreken integrale benadering en multifunctioneel werken bij strategische ambities (beleiddoelen van andere partijen in het gebied combineren met de jouwe, zo slimmer, efficiënter uitvoeren eigen taken).	Bij het onderdeel over de organisatie bij de strategische ambities hebben wij deze insteek verwoord. Wij menen met die bewoordingen te kunnen volstaan.	Geen.	
79	Staatsbos-beheer [REDACTED]	Polder Oosterland/Lappenvoort. Wenspeilen moeilijk realiseerbaar vanwege agrarische functie. Noodkreet van agrariër: grond niet meer geschikt voor door hem gewenst gebruik. Biedt dit opening voor oplossing?	Dit probleem is vooral het gevolg van het stagneren van de grondverwerving voor de realisatie van de EHS waarbij een mozaiek van natuurterreinbeheerders en landbouwgebruik is ontstaan. Daardoor kan de waterbeheersing nog niet geheel op de natuurfunctie worden afgestemd. Wij zullen uw suggestie bij de vervolgstappen/uitwerking meenemen.	Geen.	
80	Staatsbos-beheer [REDACTED]	In Drentsche Aa liep "Beek op peil" pilot. Hoe worden de resultaten van deze pilot meegenomen in de nieuwe peilbesluiten?	Peilbesluiten worden genomen voor peilgestuurde gebieden. De Drentsche Aa waarbinnen de pilot "Beek op peil" valt is een vrij afwaterend gebied. Hier wordt in het peilbesluit de laagste en hoogste jaarlijkse optredende waterstand opgenomen. De pilot "Beek op peil" heeft geen invloed op de hoogste en laagste optredende jaarlijkse waterstand.	Geen.	

Nr.	Reactie van	Reactie	Antwoord	Aanpassingen ten opzichte van het Voorontwerp	Hfst. Par.
81	Staatsbos-beheer [REDACTED]	Verdroogde hoogveengebieden staan niet vermeld bij veenoxidatie.	Hoogveengebieden hebben de functie natuur. In de inventarisaties is ervan uitgegaan dat in natuurgebieden het peilbeheer afgestemd worden op de natuurdoelen.	Geen	
82	Staatsbos-beheer [REDACTED]	Verdroogde gebieden. Op de kaart staan Oosterbos-Berkenrode deels groen; toch moet er nog veel gebeuren.	De opmerking is correct; de kaart zal worden aangepast.	<i>Aanduiding verdroogd gebied bij Oosterbos-Berkenrode wordt gecorrigeerd.</i>	5.6
83	Staatsbos-beheer [REDACTED]	Verdroging natuur: Berekening uit grondwater heeft ons inziens een negatief effect op grondwaterafhankelijke natuur. Berekeningen met stationair model schieten tekort. Verzoeken het waterschap in te zetten op waterconserving en de berekening uit grondwater te stoppen.	Berekening uit grondwater is alleen toegestaan onder de voorwaarde dat het geen schade toebrengt aan natuurwaarden of veenoxidatiegebieden. Bij de modelberekeningen is dit als randvoorwaarde meegenomen. Wanneer er ondanks de modelberekeningen in de praktijk toch schade optreedt, moet een heroverweging plaatsvinden.	Geen.	
84	Staatsbos-beheer [REDACTED]	Verdroging natuur: Positief dat het waterschap bereid is te kijken naar mogelijkheden versnelling relatie te kijken. Actieve rol wordt gewaardeerd. Verzoek aan waterschap om ook naar knelpunten te kijken in de functiecombinaties landbouw en natuur (bijvoorbeeld Drentsche Aa).	Dit gebeurt impliciet omdat wij van uit onze waterhuishoudkundige taak steeds betrokken zijn bij dergelijke knelpunten. Voor de Drentse Aa geldt dat het N2000-beheerplan hierin een belangrijke rol speelt. Hierbij zijn voor het Drentse Aa-gebied tal van knelpunten in functiecombinaties aan de orde geweest en zijn hiervoor maatregelen geformuleerd. Denk daarbij ook aan het in ontwikkeling zijnde beleid voor drainage en grondwateronttrekkingen die van invloed zijn op de natuur in het Drentse Aa-gebied.	Geen.	
85	Staatsbos-beheer [REDACTED]	Verzilting. Verzoek om naar alternatieve gewassen te kijken in plaats van doorspoelen	De landbouwsector is al bezig zilte teelten te ontwikkelen. De introductie ervan kan helpen draagvlak te krijgen voor het verder verminderen van het doorspoelen (zie actie op pagina 49).	Geen.	
86	Staatsbos-beheer [REDACTED]	Verzoek aan het waterschap om actief te zoeken naar mogelijkheden, middels alternatieve vormen van grondgebruik, alternatieve gewassen, riet, lisdodde, veenmos en die te benutten.	Wanneer het vernatten van gebieden de voorkeur heeft om veen te behouden of om veenoxidatie te vertragen zal met name in de lage gebieden het huidige grondgebruik beperkt worden. In deze gebieden zijn alternatieve vormen van grondgebruik mogelijk een oplossing.	Geen	
87	Stichting Het Drentse Landschap 2014_2982	De begrenzing van het stroomgebied aan de zuidzijde is zodanig dat een deelgebied dat wij - in onze geactualiseerde Hunzevisie - tot het Hunzedal rekenen (Zoerse landen en omgeving) door het waterschap tot een ander stroomgebied wordt gerekend. Dit is de wetenschap dat er wel een koppeling met het stroomgebied Hunze is, maar dan nog. In onze visie is het van belang te kijken of dit gebied hernieuwd onderdeel van het stroomgebied van de Hunze kan zijn, zeker ook als we kijken naar koppelingsmogelijkheden van het Hunzedal via de Valtherdikbroeken met het stroomgebied van de Ruiten Aa/Westerwoldsche Aa.	In het kader van de KRW- en WB21-plannen wordt voorzien in acties om dit gebied weer aan het stroomgebied van de Hunze te koppelen. De eerste werken daarvoor zijn reeds gerealiseerd om dit in de toekomst mogelijk te maken. Na afronding van alle hieraan verbonden werken zal de begrenzing worden aangepast.	Geen.	

Nr.	Reactie van	Reactie	Antwoord	Aanpassingen ten opzichte van het Voorontwerp	Hfst. Par.
88	Stichting Het Drentse Landschap [REDACTED]	Veenoxidatie; pilot Achterste Diep. Na pilot blijven ook andere mogelijke maatregelen in beeld? Wanneer verwacht het waterschap dat er in het Achterste Diep ook echt wat gebeurt?	De pilots veenoxidatie vinden plaats in de gebieden Valthermond en Hongerige Wolf. Het beleid dat naar aanleiding van deze pilots wordt vastgesteld is leidend voor peilbesluiten in veenoxidatiegebieden. Wij gaan een peilbesluit nemen voor het Achterste Diep, waarbij eerst wordt afgeacht wat de uitkomst is van de pilot die in het kader van een toetsing van de beekdalensvisie in het Achterste Diep wordt uitgevoerd. Afhankelijk van de uitkomsten van de veenoxidatiepilot en de beekdalenspilot zullen mogelijk maatregelen genomen worden in het gebied.	Geen.	
89	Toeristische Kano Bond Drenthe 2014_2756	Hermeandering Hunze 2016-2021: Hermeandering Hunze 2016-2021: Het huidige kanaal Buinen-Schoonoord is niet of nauwelijks te bevaren wegens plantengroei in het water, hoge en steile taluds die het in-en uitstappen en overdragen vrijwel onmogelijk maken. Als dit tracé wordt aangepakt zou ik u willen vragen de oevers met name bij bruggen laag te maken en de begroeiing in het water beheersbaar, zodanig dat op diverse plaatsen in- en uitgestapt kan worden. Met betrekking tot vistrappen: Is het mogelijk deze zodanig aan te leggen dat ze per kano overvaarbaar zijn? Indien er dammen worden aangelegd zoals bij Torenveen: De dammen bij Torenveen zijn van stortsteen. Bij lage waterstand geeft dit problemen. De eerste dam (bij fietsbruggetje) is niet te bevaren. Daar waar publiek makkelijk bij de dammen kan komen loop je tegen het probleem aan dat de dam (spelenderwijs) wordt dicht gegooid. Beter zou zijn een vaste voorziening te maken. In de Berkel is dit goed opgelost en zijn de dammen doorvaarbaar, zonder dat de kano's bodemschade oplopen.	Het kanaal Buinen Schoonoord wordt de komende jaren in fasen gebaggerd. Aan de inrichting van de oevers worden bij het onderhoud geen aanpassingen gedaan. Wat betreft de begroeiing is het onderhoudsbeheerplan (obp) van toepassing. In het obp is voor het nat profiel een beeldkwaliteit vastgelegd. Voor het droog profiel is geen beeldkwaliteit vastgelegd. Waar sprake is van overdimensionering ontstaat een natuurlijk beeld van de oevers. Er wordt alleen onderhoud aan het droog profiel uitgevoerd om het nat profiel bereikbaar te maken voor onderhoud en om een veilige werksituatie voor medewerkers te garanderen. Het kan dus voorkomen dat in de loop van het groeiseizoen de begroeiing in het talud en op het onderhoudspad enige omvang aanneemt. Recreatief medegebruik in ons watersysteem staan wij toe mits dit niet leidt tot hoge onderhoudskosten en of schade aan onze eigendommen. De vistrappen zijn zo geconstrueerd dat ze een optimale werking hebben voor vistrek. Hierbij worden geen recreatieve voorzieningen aangelegd voor bijvoorbeeld het passeren van kano's. Indien gewenst verlenen wij onze medewerking aan het inrichten met dergelijke voorzieningen door derden, zonder financiële verplichtingen van het waterschap. In de Hunze is in het verleden weinig rekening gehouden met de passeerbaarheid met kano's. In de nieuwe plannen wordt de vorm van de eventueel aan te leggen drempels aangepast. De eerder aangelegde drempels zijn waar mogelijk aangepast zodat er een dieper gedeelte aanwezig dat makkelijker passeerbaar is. Er moet echter rekening mee worden gehouden dat er momenten zijn met weinig waterafvoer waardoor de waterdiepte klein is.	Geen.	
90	Toeristische Kano Bond Drenthe 2014_2756	Naarmate de Hunze zijn natuurlijk verloop krijgt, wordt ze ook voor de (toeristische) recreatie belangrijker. Indien Waterschap samen met Drents Landschap hier aandacht aan zouden besteden, wordt een meerwaarde verkregen waarvan de bewoners en toeristen de vruchten kunnen plukken.	Bij de beekherstelplannen van de Hunze staan de KRW, het waterbeheer en de natuurfunctie voorop. Waar mogelijk wordt ook gekeken of extensieve vormen van recreatief gebruik in de plannen kunnen worden ingepast.	Geen.	

Nr.	Reactie van	Reactie	Antwoord	Aanpassingen ten opzichte van het Voorontwerp	Hfst. Par.
91	Toeristische Kano Bond Drenthe 2014_2756	<p>Zuidlaardermeer/natura 2000: Blijft de toegankelijkheid voor de kanovaarder ongewijzigd?</p> <p>Onderhoudsbeheersplan: Hier wordt gesproken van 'Basis b' en Van 'H- hoog'.</p> <p>Wat is van toepassing op de oever bij de eerste stuw gerekend vanaf Gasselternijveen?</p> <p>Het is namelijk ondoenlijk om hier de kano over te dragen wegens begroeiing in het water en op het dijklichaam (brandnetels manshoogte).</p> <p>In het voorjaar gaat het wel, maar nu niet meer. Extra maaibeurt zou een uitkomst zijn.</p> <p>Ik heb vernomen dat de stuw in 2015 gesloopt wordt. Is dit juist? Zo ja, dan zijn de geschetste problemen binnenkort van de baan.</p> <p>Direct na de sluis is de Hunze gebarricadeerd door visnetten en poortjes. Kort geleden een poortje die breed genoeg was om doorheen te varen. Nu twee poortjes die te smal zijn. Er moet dus over de netten gevaren worden, wat we liever niet doen. We zouden het op prijs stellen als er ook rekening gehouden wordt met de kanovaarders. Vooraf geïnformeerd worden kan problemen voorkomen. We denken als TKBN graag met u mee.</p>	<p>In het onderhoudsbeheerplan watergangen is voor het nat profiel een beeldkwaliteit vastgelegd. Deze is afhankelijk van de benodigde wateraanvoer en -afvoer: Hoog, Basis of Laag. Voor het droog profiel is geen beeldkwaliteit vastgelegd. Er wordt alleen onderhoud aan het droog profiel uitgevoerd om het nat profiel bereikbaar te maken voor onderhoud en om een veilige werksituatie voor medewerkers te garanderen. Het kan dus voorkomen dat in de loop van het groeiseizoen de begroeiing in het talud en op het onderhoudspad enige omvang aanneemt.</p> <p>Recreatief medegebruik in ons watersysteem staan wij toe en kan meeliften met de geleverde onderhoudskwaliteit. Bij het plaatsen van visnetten wordt reeds rekening gehouden met kanovaarders. Door middel van stokken en lint is zichtbaar waar de doorgangpoortjes voor kano's zich bevinden. In het kader van de beekherstelprojecten in de Hunze worden op termijn de grote kunstwerken buiten gebruik gesteld. De bedoelde stuw in de Hunze (stuw H2) zal worden verwijderd als de direct bovenstrooms gelegen beekherstelprojecten zijn uitgevoerd. Het gaat daarbij om projecten Oude Weer (2014) en De Branden (uitvoering gepland 2016). Wij zijn graag bereid om in ambtelijk overleg deze en de overige in uw brief benoemde punten waar nodig nader te bespreken.</p>	Geen.	
92	Vereniging Groningen Gemeenten ■■■■ ■■■■	De aanpak van overige wateren is zeer minimaal; wat betekent dit in de praktijk? Hoe zal dit gaan in het stedelijk gebied?	Wij zijn ook verantwoordelijk voor de waterkwaliteit in niet-KRW-wateren. We hanteren de normen uit het BKMW (Besluit kwaliteitseisen en monitoring water) als richtwaarden. In steeds meer wateren hanteren we een lager onderhoudsniveau, wat de kwaliteit ten goede komt. De afgelopen jaren heeft het waterschap zich bij het waterkwaliteitsbeheer van het oppervlaktewater vooral gericht op de verplichtingen voor de KRW-waterlichamen. Met de provincies is gesproken dat zij het voortouw nemen bij het bepalen of er eventueel ecologisch waardedevolle wateren zijn waarvoor we eventueel doelen kunnen stellen. De gemeenten kunnen hiervoor ook wateren uit het stedelijk gebied aandragen.	Geen.	
93	Vereniging Groningen Gemeenten ■■■■ ■■■■	Is het waterschap ook verantwoordelijk voor de waterkwaliteit in het stedelijk gebied?	Ja, het waterschap is ook verantwoordelijk voor de waterkwaliteit in het stedelijk gebied.	Geen.	

Nr.	Reactie van	Reactie	Antwoord	Aanpassingen ten opzichte van het Voorontwerp	Hfst. Par.
94	Vereniging Groningen Gemeenten ■■■■■ ■■■■■	Gemist wordt de innovatie in de waterketen. De houding van het waterschap in het Beheerprogramma is zeer terughoudend en afwachtend. Dat is jammer en past niet binnen de ambities zoals die in de samenwerking in de waterketen zijn afgesproken. Er zijn afspraken gemaakt in het samenwerkingakkoord welke ik graag zou willen terugzien in het beheerprogramma	Innovatie in de waterketen is grotendeels gebaseerd op het beleid dat in onze Zuiveringsstrategie 2030 is verwoord. De strekking daarvan is geduid in par. 6.13 (Zuiveren). Aan de transitie van rwzi naar energie- en grondstoffenfabriek werken al sedert enkele jaren. Deze beleidsinstek is ook gebruikt in de totstandkoming van de diverse afvalwaterakkoorden. Tevens is dit opgenomen in de regionale beleidsvisie "water verbindt". Er is dus geen sprake van andere ambities in het beheerprogramma dan in de waterketensamenwerking zijn afgesproken.	Geen.	
95	Vereniging Groningen Gemeenten ■■■■■ ■■■■■	Ik lees weinig over klimaatadaptatie in het stedelijk gebied. Waarom neemt het waterschap geen actieve rol hierin? Wellicht voorbeeld Winschoten + vervolgacties noemen.	Het waterschap neemt haar verantwoordelijkheid op het gebied van bijvoorbeeld wateroverlast als gevolg van klimaatadaptatie. Bijvoorbeeld in Winschoten heeft de gemeente samen met het waterschap knelpunten van wateroverlast op straat opgelost. Klimaatadaptatie op het gebied van bijvoorbeeld hittestress liggen naar ons idee meer op het terrein van de gemeente en de provincie.	Geen	
96	Vereniging Groningen Gemeenten ■■■■■ ■■■■■	Over de voorgenomen fusie met waterschap Noorderzijlvest wordt weinig genoemd.	In dit stadium van een verkenning van de mogelijkheid van een fusie met Noorderzijlvest menen wij te kunnen volstaan met hetgeen hierover bij het onderdeel over strategische ambities is aangegeven.	Geen.	
97	Waterbedrijf Groningen 2014_2997	Pagina 7: onder het kopje 'voldoende water' wordt in de eerste zin een aantal functies benoemd die het waterschap wil faciliteren. Zowel drinkwater als industrie ontbreken in dit rijtje. Aan het einde van dezelfde alinea wordt wel naar drinkwater en industrie gekeken bij het oplossen van de verwachte problemen. Het is ons niet duidelijk wat dit in de praktijk betekent. WBG wil graag meedenken in oplossingen naar vergroting van de zelfvoorzienendheid, zuinig en efficiënt watergebruik. Dit doen we al jaren. Via Northwater proberen we duurzame wateroplossingen te vinden voor industrie. Voor wat betreft de functie drinkwater zijn wat ons betreft de verantwoordelijkheden duidelijk. De uitgangsprincipes zijn: de vervuiler betaalt, aanpak aan de bron en de overheden zijn mede verantwoordelijk voor voldoende water voor de bereiding van drinkwater – zowel kwaliteit als kwantiteit. Voorstel: de functies drink- en industriewater toevoegen aan de benoemde functies en drinkwater niet specifiek benoemen bij het opnieuw bekijken van verantwoordelijkheden.	Bij het onderdeel voldoende water over voldoende water bij de strategische ambities is bewust gekozen voor geen uitgebreide duiding van functies maar de meest essentiële functies te benoemen zonder daarmee andere te faciliteren functies tekort te willen doen. Teveel details zou geen recht doen aan de bestuurlijke wens om de inhoud van het beheerprogramma op hoofdlijnen te baseren. Wij waarderen uw benadering waar het gaat om het streven naar een duurzaam gebruik van industriewater en zullen uw organisatie betrekken bij de mogelijkheden en keuzen om de zoetwatervoorziening op de toekomstige ontwikkelingen (zoals in par. 5.5 is aangegeven) af te stemmen. Wat uw voorstel betreft om drinkwater niet te noemen bij het opnieuw bekijken van de huidige verantwoordelijkheidsverdeling bij de zoetwatervoorziening, menen wij dat uw rol daarbij rechtvaardigt om ook de drinkwaterfunctie in dit proces te betrekken.	Geen.	

Nr.	Reactie van	Reactie	Antwoord	Aanpassingen ten opzichte van het Voorontwerp	Hfst. Par.
98	Waterbedrijf Groningen 2014_2997	Ook op pagina 9 ontbreekt de drinkwaterfunctie. Dit terwijl er zowel voor de Drentsche Aa als de Hunze duidelijke keuzes gemaakt zijn. Er is, na een brede maatschappelijke discussie waar ook het waterschap partij in was, gekozen om meer oppervlaktewater uit de Drentsche Aa te gebruiken voor de drinkwaterbereiding. Dit om het grondwater in het gebied meer ten goede te laten komen aan natuur (aanpak verdroging). In het Hunzedal wordt door alle gebiedspartners ingezet op het samen laten gaan van drinkwaterwinning en natuurontwikkeling. Waar mogelijk wordt de combinatie gemaakt met waterberging. Deze twee gebieden laten een samengaan zien tussen verschillende belangen, waaronder die van het waterschap. Deze integraliteit ontbreekt ons inziens in de tekst. Voorstel: functies drink- en industriewater noemen. Kort ingaan op samenhang met natuur en waterberging.	Wij zullen dit onderdeel met enkele passages uitbreiden.	Toevoegen: <i>Uit het oppervlaktewater van de Drentsche Aa wordt bij De Punt drinkwater gemaakt. Ook zijn er diverse grondwaterwinningen voor drinkwater in het beheergebied. Waar mogelijk wordt gezocht naar combinaties van drinkwaterwinning, natuur en waterberging. Voorbeelden zijn het bergingsgebied bij Onnen en het natuurontwikkelingsproject Breevenen. Op diverse plekken wordt oppervlaktewater benut voor de toepassing van (industriële) proceswater.</i>	3
99	Waterbedrijf Groningen 2014_2997	Op pagina 17 wordt gesteld dat Tusschenwater (1) in 2015 is ingericht. De meest recente plannings laten zien dat dat niet gehaald zal worden. Voorstel: jaartal aanpassen.	De tekst in het voorontwerp slaat op het berginggedeelte en zal in 2015 ingericht worden. De aanpassingen die aan de drinkwaterwinning moeten worden gedaan zullen een langere doorlooptijd vergen en naar verwachting in 2016 worden afgerond. De KRW-maatregelen zullen vooral in 2015 plaatsvinden. De planning is nu dat het gehele plan in 2016 wordt afgerond.	Geen.	
100	Waterbedrijf Groningen 2014_2997	Op pagina 21 onder het kopje 'voldoende water' wordt wederom industrie niet genoemd. Daarnaast ligt de focus sterk op huidige gebruikers. In de teksten over toekomstige functies/gebruikers lijkt het waterschap vooral een rol te zien in het (praktisch) oplossen van de problemen die zich voordoen – dat is positief. Ze lijkt minder een rol te zien in de afweging van belangen, ook op de langere termijn. Dit is misschien ook niet een formele rol van het waterschap maar in onze ogen vragen waterverdelingsvraagstukken vaak wel dergelijke afwegingen om tot oplossingen te komen. Welke rolverdeling ziet het waterschap hierin? Voorstel: industriewater als belang noemen. Ingaan op afweging bij waterverdelingsvraagstukken.	In de alinea onder het kopje voldoende water wordt gesproken over de afstemming van de waterpeilen op de <u>diverse</u> functies. Waar verderop in deze tekst wordt gesproken over natuurwaarden en ecologische belangen wordt daarmee op het watersysteem zelf gedoeld. Wat onze rol bij waterverdelingsvraagstukken betreft zijn wij van mening dat wel zeker de afweging van diverse belangen (ook op langere termijn) daarbij hoort. Onze insteek om in dit proces alle betrokken partijen te betrekken doet daaraan recht. Uiteraard dient bij de afweging van de belangen rekening te worden gehouden met nationale en provinciale referentiekaders. Die kaders (bijvoorbeeld de verdringingsreeks) zijn ook een afspiegeling van een belangenafweging op een hoger niveau.	Geen.	
101	Waterbedrijf Groningen 2014_2997	De tekst bovenaan pagina 27 raakt aan dezelfde discussie. De gezamenlijke zoektocht naar kosteneffectieve maatregelen lijkt ons ook de juiste weg. Echter de laatste zin "Waar een kosteneffectieve oplossing niet mogelijk is, spelen we niet in op de toegenomen watervraag" zal naar onze mening tot ongewenste situaties leiden. Dit heeft immers invloed op bijvoorbeeld economische ontwikkeling en werkgelegenheid. Welke rolverdeling en oplossingen ziet het waterschap hierin? Voorstel: handhaven rol waterschap, ook bij toename watervraag en knelpunten daarin.	De zinsnede over het ontbreken van een kosteneffectieve oplossing en het niet inspelen op de toegenomen watervraag moet niet te absoluut worden opgevat. In dat soort gevallen zal via het proces van herverdeling van financiële verantwoordelijkheden gekeken worden of toch kan worden tegemoet gekomen aan de watervraag.	Aanpassen: <i>Waar een kosteneffectieve oplossing niet mogelijk is spelen wij niet in op de toegenomen watervraag tenzij dit door een herverdeling van financiële verantwoordelijkheden voor het waterschap aanvaardbaar is.</i>	5.5

Nr.	Reactie van	Reactie	Antwoord	Aanpassingen ten opzichte van het Voorontwerp	Hfst. Par.
102	Waterbedrijf Groningen 2014_2997	Op pagina 34 staat dat samen met provincies en waterbedrijven wordt gestreefd naar minimaliseren van effecten van activiteiten op de drinkwaterwinning. WBG wil graag haar kennis en ervaring inbrengen bij de beoordeling van de effecten van activiteiten op de drinkwaterwinning. Hiertoe is enkele jaren geleden het initiatief genomen om de begrenzing van de grondwaterbeschermingsgebieden (POV) op te nemen in de (digitale) watertoets. Zo kan WBG betrokken worden bij activiteiten in of vlakbij grondwaterbeschermingsgebieden. En kunnen aanvragers geattendeerd worden op de regels die in het gebied gelden. Wij hechten sterk aan deze vorm van samenwerken: voorkomen is immers beter dan genezen. Voorstel: kaartje opnemen met de grondwaterbeschermingsgebieden	Met het opnemen van de grondwaterbeschermingsgebieden in de watertoetsprocedure is naar ons idee voldoende geborgd dat aanvragers geattendeerd kunnen worden op de geldende regels.	-	
103	Waterbedrijf Groningen 2014_2997	Onder het kopje 'zuiveren' wordt vooral ingegaan op de verwijdering van stikstof en fosfaat. Zuiveringsslib bevat echter ook nog andere – antropogene - verontreinigingen zoals medicijnresten, hormoon verstorende stoffen enz. In dit kader willen we aandacht vragen voor de relatie tussen de RWZI van Gieten en onze productielocaties De Groeve en Onnen. In geval van (nood) waterberging zal er Hunzewater over deze winvelden stromen. Stoffen in het water zullen infiltreren. Daarom is voortdurende aandacht nodig voor de kwaliteit van het Hunzewater en het effluent van de RWZI. Met name waar het antropogene vervuilingen en nieuwe stoffen betreft. De opmerking boven aan pagina 52 geldt ons inziens dan ook in versterkte mate voor de RWZI Gieten. De term "drinkwateronttrekkingsgebied" op pagina 53 is een wat vreemde term. Voorstel: tekst wijzigen in 'onttrekking t.b.v. drinkwater' of 'drinkwateronttrekking uit de Drentsche Aa'.	Zoals aangegeven op pagina 52 volgen wij de landelijke ontwikkelingen voor wat betreft de emissies van prioritair stoffen, geneesmiddelen en hormoonverstorende stoffen en vertalen wij die door naar mogelijke maatregelen in ons gebied. De eerste aandacht gaat daarbij uit naar de rwzi's waarvan de invloed op de waterkwaliteit het grootst is. Bij de planuitwerking voor de gebieden nabij de pompstations de Groeve is het inrichtingsplan aangepast waardoor inundatie van de 60-dagenzone wordt voorkomen. In geval van het pompstation Onnen zal de directe inundatie van de polder incidenteel plaatsvinden (1/100 kans) waarbij onder die omstandigheden een zeer grote mate van verdunning optreedt. We kunnen echter niet helemaal voorkomen dat stoffen tijdens waterbergingsperioden in de bodem infiltreren, maar dit zal om heel geringe concentraties gaan. Omdat Zuidlaardermeer en Hunze in het stroomgebied liggen waaruit drinkwater wordt gewonnen is het hiervoor genoemde beleid van toepassing. Uw voorstel om de titel van deze paragraaf aan te passen nemen wij over.	Aanpassen: <i>De term drinkwateronttrekkinggebied wordt gewijzigd in drinkwateronttrekking Drentsche Aa.</i>	6.16
104	Waterbedrijf Groningen 2014_2997	Op pagina 54 staat de zin "Het waterbedrijf voert een voorzuivering ... bereid wordt". Deze zin kan weg, het water wordt niet voorgezuiverd. Wel hebben we een mengbekken, waarin pieken worden afgevlakt. Voorstel: verwijderen zinsnede voorzuivering	Wij zullen de betreffende zinsnede verwijderen.	Verwijderen: <i>Het waterbedrijf voert een voorzuivering uit van het water uit de Drentsche Aa, voordat er drinkwater uit bereid wordt.</i>	6.16
105	Watersport-verbond ■■■■ ■■■■	Het waterschap is vaarwegbeheerder van vaarwegen in Groningen. Is het mogelijk deze functie sterker in het Beheerprogramma op te nemen?	In het beheerplan is vastgelegd waar het waterschap vaarwegbeheerder is. Op deze watergangen zorgen we voor een minimale waterdiepte. Havens en overige voorzieningen voor de vaarrecreatie is meestal een taak van de gemeenten in ons gebied. Onze taak is goed uitgelegd in het beheerprogramma en zullen wij niet sterker aanzetten. Wel menen wij er goed aan te doen een vaarwegenkaart op te nemen.	Toevoegen: <i>Vaarwegenkaart met minimale vaardiepten.</i>	5.8

Van: [redacted] <w[redacted]hunzeenaas.nl>
Verzonden: dinsdag 22 mei 2018 20:18
Aan: [redacted] [redacted] [redacted] provinciegroningen.nl'; [redacted] [redacted] provinciegroningen.nl)
CC: [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted]
Onderwerp: Verzoek tot overleg over versnelde NNN realisatie Lappenvoort-Oosterland

Beste [redacted] en [redacted] en [redacted] en [redacted]

Recentelijk hebben heeft het Dagelijks Bestuur van ons waterschap Hunze en Aa's, het peilbesluit Oosterland voorgelegd aan ons Algemeen Bestuur. Gezien enerzijds de onverenigbare standpunten van belanghebbenden (vanuit agrarische hoek en vanuit natuurorganisaties) die ook via mondelinge inspraak expliciet naar voren kwamen en anderzijds het provinciale NNN beleidsvoornemen tot omvorming van het gebied tot nieuwe natuur, heeft het Algemeen Bestuur het besluit tot vaststelling van het peilbesluit aangehouden en het Dagelijks Bestuur gevraagd in overleg te treden met Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen om de provincie te vragen de impasse te doorbreken in het proces om de benodigde NNN gronden voor inrichting beschikbaar te krijgen.

Het bestuurlijk overleg met gedeputeerde Staghouver heeft inmiddels plaatsgevonden. In het overleg heeft gedeputeerde Staghouver bevestigd dat hij het obstakelvrij maken voor inrichting van Oosterland wil versnellen. Omdat Oosterland deel uit maakt van de grotere, voor NNN in te richten, polder Lappenvoort-Oosterland en een belangrijk deel van dit gebied in Drenthe ligt, is in het overleg met gedeputeerde Staghouver afgesproken dat het waterschap een ambtelijk overleg zou initiëren met de provincie Drenthe om af te stemmen over versnelde realisatie van NNN in de polder Lappenvoort-Oosterland.

De provincie Drenthe heeft (via [redacted] aangegeven dat dit overleg in eerste instantie moet worden gevoerd met [redacted] en [redacted]

Ons secretariaat zal voor het maken van een afspraak contact opnemen met [redacted] en [redacted] van de provincie Drenthe en [redacted] en [redacted] van de provincie Groningen. Van ons waterschap zullen [redacted] [redacted] [redacted] en [redacted] [redacted] aan het overleg deelnemen.

Met vriendelijke groet,

[redacted] [redacted]

[redacted] [redacted] Aquapark 5 www.hunzeenaas.nl
 Planologisch [redacted] [redacted]
 Telefoon: (0598) [redacted] Postbus 195 twitter.com/hunzeenaas
 Algemeen: (0598) 69 3800 9640 AD Veendam facebook.com/waterschap

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 14 april 2015 15:03
Aan: [REDACTED] ([REDACTED]@hunzeenaas.nl)
Onderwerp: zienswijze milieufederatie

Zoals bekend heft de milieufederatie het volgende aangegeven in haar zienswijze:

Voor het oppervlaktewaterlichaam Drentsche Aa heeft het waterschap besloten om negen "stuks" maatregelen te schrappen uit het maatregelprogramma 2016-2021. Dit is gedaan omdat er bij deze maatregelen geen directe relatie zou zijn met de kwaliteit van het oppervlaktewater. Het waterschap stelt voor om deze maatregelen op te nemen in de grondwater factsheet. Wij zouden deze maatregelen daarom graag stuk voor stuk terug willen zien in de grondwater factsheet. Wij vragen u om de anti-verdrogingsmaatregelen voor de Drentsche Aa, die het waterschap heeft geschrapt, duidelijk herkenbaar in het programma voor grondwatermaatregelen op te nemen. In het algemeen vinden wij dat de factsheets voor grondwater en oppervlaktewater goed op elkaar afgestemd zouden moeten zijn.

Voorlopig heb ik de volgende reactie opgesteld:

Landelijk is afgesproken om vooralsnog alleen die maatregelen op te nemen in de grondwaterfactsheets die zowel financieel als beleidsmatig gedekt zijn. Op dit moment betreft dat de grondwater maatregelen waarover in het kader van de PAS nadere afspraken zijn gemaakt. Om verwarring te voorkomen bij het maken van de verplichte voortgangsrapportages zijn dezelfde benamingen als in de PAS gehanteerd. Aangezien een belangrijk deel van de maatregelen nog verder naar gebieden moet worden uitgewerkt zijn ze op dit moment nog moeilijk te vergelijken met de maatregelen zoals destijds door het waterschap zijn weergegeven. Overigens komen de meeste maatregelen die destijds zijn voorzien terug in het PAS spoor. Daarnaast is het te verwachten dat bij het vaststellen van het natura2000 beheerplan aanvullende maatregelen worden benoemd. Op het moment dat ook daarover zowel financieel als bestuurlijk afspraken zijn gemaakt zullen die toegevoegd worden aan de factsheets grondwater.

Vragen:

Milieufederatie spreekt van 9 maatregelen maar ik kan er maar zes vinden: zie tabel. Mis ik er een paar of zijn het er maar zes? Verder staan volgens mij het Andersche Diep en Roodzanden niet als PAS maatregel opgenomen. Is dat ook jullie beeld?

Groeten,

[REDACTED]

Andersche Diep
Restant Loonediep
Visvliet
Roodzanden
Vossenveen
Lappenvoort/Oosterland